DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura
Quart període

Sèrie C - Número 310
16 de maig de 2012

Comissió d'Afers Institucionals

Presidència de l'H. Sra. Marina Geli i Fàbrega

Sessió núm. 24

SUMARI

Compareixença
d'una representació de la comissió organitzadora de les consultes sobre la independència de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00295/09) (decaiguda) p. 3

Compareixença
d'una representació de la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00294/09) (decaiguda) p. 4

Compareixença
d'una representació de la Federació de Municipis de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00283/09) p. 4

Compareixença
d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00284/09) p. 5

Compareixença
d'una representació de l'Associació de Municipis per la Independència amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00286/09) p. 7

Compareixença
de Carme Forcadell, membre del Secretariat de l'Assemblea Nacional Catalana, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00285/09) p. 18

Compareixença
de Muriel Casals i Couturier, presidenta d'Òmnium Cultural, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00287/09) p. 19

Compareixença
d'una representació de Sobirania i Justícia, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00305/09) p. 20

Compareixença
d'una representació de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00296/09) p. 30

→

Compareixença
d'una representació de la comissió promotora de la iniciativa legislativa popular per a la prohibició dels conreus transgènics amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00297/09) p. 32

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reprodueix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Imprès al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 24

La sessió s'obre a les deu del matí i dotze minuts. Presideix Marina Geli i Fàbrega, acompanyada del vicepresident, Pere Regull i Riba, i de la secretària en funcions, Montserrat Roura i Massaneda. Assisteix la Mesa el lletrat Antoni Bayona Rocamora.

Hi són presents els diputats Dolors Batalla i Nogués, David Bonvehí i Torras, Francesc Bragulat i Bosom, Lluís M. Corominas i Díaz, Àngels Ponsa i Roca i Jordi Turull i Negre, pel G. P. de Convergència i Unió; Laia Bonet Rull i Montserrat Capdevila Tatché, pel G. P. Socialista; Santi Rodríguez i Serra, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Dolors Camats i Luis, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Pere Aragonès i Garcia, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Alfons López i Tena, pel S. P. de Solidaritat Catalana per la Independència.

Assisteixen a aquesta sessió el president de la Federació de Municipis de Catalunya, Manuel Bustos i Garrido; el secretari general de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, Marc Pifarré i Estrada; el president de l'Associació de Municipis per la Independència, Josep Maria Vila d'Abadal; la membre del Secretariat de l'Assemblea Nacional Catalana Carme Forcadell Lluís; la presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals i Couturier; la vicepresidenta de Sobirania i Justícia, Isabel Elena Martí Castell; la presidenta de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya a Tarragona, Esther Fernández Conde, i la membre de la comissió promotora de la iniciativa legislativa popular per a la prohibició dels conreus transgènics Bernadette Hortal Corbella.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de la Federació de Municipis de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00283/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

2. Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00284/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

3. Compareixença d'una representació de l'Associació de Municipis per la Independència amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00286/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

4. Compareixença de Carme Forcadell, membre del Secretariat de l'Assemblea Nacional Catalana, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00285/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

5. Compareixença de Muriel Casals i Couturier, presidenta d'Òmnium Cultural, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00287/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

6. Compareixença d'una representació de la comissió organitzadora de les consultes sobre la independència de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00295/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

7. Compareixença d'una representació de Sobirania i Justícia, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00305/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

8. Compareixença d'una representació de la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00294/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

9. Compareixença d'una representació de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00296/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

10. Compareixença d'una representació de la comissió promotora de la iniciativa legislativa popular per a la prohibició dels conreus transgènics amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00297/09). Comissió d'Afers Institucionals. Substanciació.

La presidenta

Benvinguts a la Comissió d'Afers Institucionals. Si els sembla, iniciarem la sessió.

Avui iniciem aquest ordre del dia ordinari amb l'inici de tot un seguit de compareixences al llarg de diferents sessions on compareixeran diferents institucions, fonamentalment –també persones expertes–, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries.

Ens acompanyen una vegada més –benvinguts, eh?– la Federació de Municipis de Catalunya, amb el seu president, l'alcalde de Sabadell, el senyor Manel Bustos; la compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, el senyor secretari general, senyor Marc Pifarré i Estrada, i, en aquest primer torn també, l'Associació de Municipis per la Independència, el senyor Josep Maria Vila d'Abadal, alcalde de Vic.

Per tant, com hem parlat amb els senyors i senyores portaveus, faran les seves intervencions, en aquest primer bloc, acumulades, i posteriorment hi haurà el torn de comentaris dels diferents grups parlamentaris.

Compareixença

d'una representació de la comissió organitzadora de les consultes sobre la independència de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00295/09) (decaiguda)

El segon bloc d'aquest matí seran els punts 4, cinquè i setè, atès que el sisè decau.

Compareixença
d'una representació de la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00294/09) (decaiguda)

I el tercer bloc seran el novè i el desè, perquè el vuitè punt de l'ordre del dia, tal com els hem informat, decau.

Per tant, hi haurà, amb el mateix mètode, tres blocs, encara que em disculpo perquè són entitats diverses. Però, per ordenar aquests blocs, si els sembla, faríem aquests tres torns, diríem, de les seves intervencions amb generositat en els temps, atès que són institucions o organitzacions diverses. I vostès, senyors diputats, doncs, per descomptat, tindran els seus torns, i amb les seves especificitats.

Compareixença
d'una representació de la Federació de Municipis de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00283/09)

Sense més preàmbul, iniciem la sessió. Donem la paraula al president de la Federació de Municipis de Catalunya, el senyor Manel Bustos.

Manuel Bustos i Garrido (president de la Federació de Municipis de Catalunya)

Moltes gràcies, presidenta. Senyores diputades, senyors diputats, senyors i senyores, vull expressar que per a la Federació de Municipis de Catalunya tornar a ser escoltada, la seva opinió, pel Parlament de Catalunya és un motiu d'orgull i d'honor, eh? Que en aquest cas m'acompanya..., com a president de la Federació de Municipis de Catalunya. I, per tant, agrair-los que tinguin interès per conèixer la nostra opinió.

És evident que el tema del qual vostès ens demanen la nostra opinió té dos vessants. Un, del qual no ens correspon opinar, perquè són vostès, els grups parlamentaris, que han de construir, en aquest cas, les reflexions a l'entorn del projecte de llei, i una altra part que sí, evidentment, per part nostra té l'interès de traslladar a vostès algunes consideracions.

És evident que la consideració primera és positiva. Una societat, un govern han de poder ser escoltats; han de poder, en aquest cas, expressar la seva opinió, participar dels afers públics. I un element de participació pot ser la consulta no referendària, o qualsevol altre mecanisme, per traslladar la petició de saber què pensa la ciutadania del Govern o del Parlament, o que la mateixa, en aquest cas, societat traslladi al Parlament i al Govern el que pensa sobre la qüestió que pot ser preguntada a través d'aquesta consulta. Per tant, tot element d'apropar la política a la societat o la societat a la política evidentment ha de tindre d'entrada una valoració positiva.

Què és el que breument voldria traslladar-los com a preocupació? La part que afecta, en aquest cas, les consultes en l'àmbit local. Que és del que correspon, en aquest cas al president, expressar opinió. Per tant, no entrarem en cap cas a fer valoracions subjectives, en la mesura del possible, sobre els altres elements.

Què ens preocupa? Ens preocupa que en un procés en el qual estem construint la Llei de governs locals, que ha de regular drets i deures de l'àmbit local –no només dels electes, sinó també de les capacitats que té un municipi, un ajuntament, per fer participar la societat organitzada o no en els afers públics locals–..., creiem que és el marc idoni perquè no deixa de ser un element més de participació en la vida local. I, per tant, és la Llei de governs locals la que ha de construir els drets i deures, en aquest cas, dels electes i de les persones representades per aquests electes en l'àmbit local.

I nosaltres ho vam demanar. Vam demanar algunes modificacions en el primer esborrany, que van ser acceptades i van ser recollides, i per tant no puc deixar de reconèixer aquesta sensibilitat. Perquè en l'esborrany que es va presentar inicialment fins i tot es parlava de conceptes que són romàntics, com els barris. No és una figura jurídica administrativa per determinar qui és el que pot demanar una consulta sobre un element que pot afectar un barri, perquè no existeix com a concepte jurídic administratiu: són les seccions o són els districtes. I, a més a més, quan es planifica una ciutat, evidentment els equipaments s'instal·len en llocs on hi han barris, on hi han seccions o hi han districtes. I, per tant, no és un afer que sigui només limitat a la vida dels veïns més propers, sinó del conjunt de la ciutat. Això va ser recollit –va ser retirat. Entre d'altres coses, per posar de manifest que va ser sensible, per part del Govern..., aquestes consideracions que van ser acceptades.

Però es manté dintre de la Llei de consultes, doncs, una part que ens afecta, els municipis, i que nosaltres volem aprofitar aquesta oportunitat per traslladar-los a vostès la consideració que tot el que és l'element de consulta a nivell local es traslladi a la Llei de governs locals, per garantia jurídica. I sobretot perquè la construcció d'aquest procés de participació estigui en el marc del conjunt de la participació de les entitats, de les associacions, dels grups polítics i del conjunt de la ciutadania. Creiem que és el marc idoni que pot donar garanties jurídiques i també de caràcter administratiu.

Dit això, que és evident que nosaltres ho volíem proposar, jo voldria fer la segona consideració i última sobre què ens preocupa. I ho faig amb tot el respecte, però vull que entenguin que a nosaltres ens genera inquietud que la llei marqui que el cens que s'utilitzarà per a aquestes consultes serà el padró municipal. Mirin, no; no pot ser. En el marc jurídic actual, no pot ser utilitzat el padró per a un acte diferenciador del que estableix la mateixa llei. Estaríem incomplint la llei i, segon, segurament seria susceptible que el Registre de Protecció de Dades de Catalunya i d'Espanya poguessin rebre qualsevol denúncia i situar l'alcalde o el govern local que ha autoritzat la cessió a una altra administració –que és el que preveu la llei–..., per un fet diferent del que és simplement el coneixement del resident i on resideix, i les seves característiques –per tant, seria un acte diferenciador del que estableix la mateixa norma. Doncs, podria vulnerar el que és la privacitat de les dades que el padró municipal té.

Per tant, com que correspon a l'ajuntament la custòdia i també l'actualització d'aquest padró, i per a un altre fi no el podem cedir a una altra administració ni podem utilitzar-lo nosaltres, els hem de traslladar que no situïn vostès els ajuntaments en una tessitura de o bé no cedir-ho –per tant, insubmissió clara a una petició del Govern o del Parlament–, o bé arriscar-se, cedir aquesta utilització d'aquestes dades i situar en una situació d'inseguretat jurídica aquests alcaldes o alcaldesses, aquests ajuntaments. Per tant, els demano que trobin vostès la solució que considerin oportuna per disposar del cens que en la Llei de consultes no referendàries considerin, a través de l'INE o a través d'un altre mecanisme que no sigui la cessió dels ajuntaments, del padró, a l'Administració que convoca aquest acte referendari..., perdó, aquesta consulta no referendària.

I són aquests dos temes. El primer ja l'he dit, no el repetiré; i el segon, que ens genera molta inquietud, que és el tema de la utilització del padró. En definitiva, els trasllado aquestes dues consideracions i espero que les entenguin, que no és una valoració negativa sobre la proposta de llei. A nosaltres no ens correspon fer valoració sobre la globalitat: ens preocupa que aquesta llei tingui un objectiu únic i que no sigui un objectiu global, que també podem intuir-ho de la seva redacció.

Però, en qualsevol cas, els dos àmbits els voldria resumir. Llei de governs locals és el lloc idoni per marcar els processos de participació i l'àmbit de regulació d'aquesta participació en l'àmbit local, i, dos, l'instrument que més ens genera preocupació és la cessió del padró a una altra administració, com estableix la llei, per a un ús diferent del que estableix la mateixa llei, que és el «control» –«control» entre cometes– dels residents d'un municipi.

Moltes gràcies per la seva atenció.

La presidenta

Moltes gràcies, president de la Federació de Municipis de Catalunya.

Compareixença

d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00284/09)

Passarem la paraula al senyor Marc Pifarré i Estrada, secretari general de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Marc Pifarré i Estrada (secretari general de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques)

Moltes gràcies, presidenta, i moltes gràcies també als diputats i diputades. *(Se sent un telèfon mòbil.)* Disculpes. Primer de tot, agrair-vos el fet de convidar-nos i de donar-nos l'oportunitat... *(Veus de fons.)* Agrair-vos la convocatòria, d'haver-nos donat la possibilitat de venir a expressar el posicionament, el capteniment de l'ACM en aquest Projecte de llei de consultes populars no referendàries.

És evident que aquest projecte de llei ve marcat per una sentència del Tribunal Constitucional contra o sobre l'Estatut, i creiem que aquesta interpretació positiva que fa el projecte, com a mecanisme d'opinió dels nostres conciutadans en l'exercici de l'autogovern i de la millora de la qualitat democràtica, és important.

Nosaltres també, com deia el president Bustos, ens centrarem en l'àmbit que afecta els ajuntaments, l'àmbit local. I subratllem el que ell deia, de preservar l'àmbit que afecta la Llei de governs locals com l'espai de treball en el qual el món local decidirà com articula els seus mecanismes de participació, més enllà dels que ja regulen per si mateixos els ajuntaments. I en aquest sentit, destacar l'addicional primera, que parla precisament d'aquest àmbit en el qual queda clar que seran els ajuntaments en els seus reglaments els que determinaran com desenvolupen l'àmbit de participació ciutadana i que tot allò que afecti més enllà dels àmbits locals serà a la Llei de governs locals on es tractarà –on ja, de fet, treballem.

També una consideració sobre aquest projecte de llei, perquè del que parlem és de qualitat democràtica. Jo crec que..., constatar que sovint tenim una visió restrictiva de la maduresa dels nostres ciutadans, i jo crec que avançar cap a mecanismes com aquest ens ha de fer i ens ha d'ajudar a madurar i a entendre, jo crec, que tenim ciutadans molt més madurs del que a vegades, fins i tot, ens creiem.

No sé si estem prou preparats com..., fa escassament dos mesos a Suïssa preguntaven sobre si havien de posar més dies de vacances o no en el calendari laboral. La resposta a Suïssa va ser que no; la resposta aquí probablement seria que sí. Però jo crec que és un exemple al qual amb el temps hauríem de poder arribar, i hauria de ser aquest un creixement de la qualitat democràtica dels nostres ciutadans, de tots plegats, vaja.

Des de l'ACM fem una valoració positiva del projecte de llei en el seu conjunt i creiem que és necessari, ja que, de fet, en l'àmbit local ja s'estan donant unes consultes d'una forma important. Àmbits com l'urbanisme, l'habitatge o les inversions en equipaments són habitualment consultables amb els nostres ciutadans. Alguns exemples. El més recent, eh?, Rasquera: malauradament avui notícia per l'incendi –amb el desig que s'acabi al més aviat possible i a fi de bé–, però fa escassament dos mesos s'hi preguntava sobre un pla anticrisi. Però el 2009 l'Ajuntament de Sant Celoni preguntava sobre una àrea de residència estratègica; o la consulta a Barcelona sobre la Diagonal; o a Tordera, també, sobre les ARE; o a Terrassa, sobre pressupostos participatius; o el 2010 a Horta de Sant Joan, sobre el parc eòlic. És a dir, ja ha estat un exercici exercit des dels municipis, de la consulta amb els seus ciutadans. Creiem que és bo créixer, aprofundir en la regulació d'aquests mecanismes i en la potenciació de la participació ciutadana.

És evident que tota normativa que vagi encaminada a conèixer la posició, l'opinió dels nostres ciutadans amb relació a qualsevol aspecte de la vida pública, tant en

l'àmbit del conjunt de Catalunya com en l'àmbit municipal, l'hem de valorar positivament.

També des de l'ACM reconeixem la competència del legislador d'afrontar aquest àmbit i la necessitat de regular millor aquests processos de participació en els afers públics nacionals i locals.

En darrer terme, també creiem positiu que el Govern ens pugui ajudar a fer-ho, sobretot també pel que suposa en l'aprofundiment de l'autogovern, com us deia al principi. I estem en un ordenament jurídic que sovint desconfia de la democràcia més directa. L'article 71 de la Llei de bases de règim local especifica que aquella consulta per via de referèndum requereix, i ho diu així, l'acord «del Gobierno de la nación», eh?, del Govern d'Espanya.

Un cas concret. Abans us parlava de l'ARE de Sant Celoni, el 2009, aquesta ARE..., que l'ajuntament en el seu moment va voler que fos vinculant. No ho va poder ser, perquè senzillament l'acord del consell de ministres va arribar cinc mesos més tard que els ciutadans haguessin votat. I això és una realitat de no fa massa temps, no? Per tant, és evident que hi ha una certa desconfiança en aquesta crida que puguin fer les administracions a consultar els seus ciutadans. I allò..., un exemple clar com l'aigua és aquest.

Valorem la participació ciutadana com una punta de llança del que ha estat la participació ciutadana en el món local. Sovint han estat molts els reglaments, els òrgans, els consells de participació, els processos participatius que els nostres ens locals han anat tirant endavant. Moltes corporacions locals n'han estat punta de llança, eh? I creiem important que en aquest projecte que es planteja..., tot i no ser vinculant, creiem que sí que els resultats tenen i han de tenir translació política. I això ens sembla especialment rellevant.

També ens sembla especialment rellevant dintre de l'àmbit de la participació ciutadana que la iniciativa pugui ser institucional però alhora també pugui ser ciutadana.

Volem també fer un reconeixement, com deia el president Bustos, a aquells àmbits en els quals el Govern ha estat sensible –en el tràmit en la Comissió de Govern Local. Per exemple, que les consultes no es circumscriguin estrictament als ajuntaments, i parlar de l'àmbit supralocal, també en l'àmbit del que podrien ser consells comarcals, àrees metropolitanes. Per tant, el supralocal.

També el fet que s'hagi recollit que la convocatòria recaigui en la presidència de l'ens local i no en el plenari, com inicialment estava previst, de la mateixa forma que recau en el president de la Generalitat quan és en l'àmbit nacional.

També el fet d'haver acceptat canviar i reduir els percentatges de signatures per instar en l'àmbit de les iniciatives ciutadanes d'una forma proporcionada al seu cens. Jo crec que això és important, amb el benentès que tenim un país divers i asimètric en el qual quasi 620 ens locals tenen menys de dos mil habitants. I, per tant, posar segons quins llindars de signatures fins i tot excloïen alguns..., o podien arribar a excloure alguns ajuntaments a tirar endavant consultes ciutadanes. I també el fet que s'acceptés que la comissió de control fos de caràcter permanent i per al conjunt del país, i que no fos una comissió de control en cada consulta ciutadana. Jo crec que també és un bon canvi que es va recollir en aquest tràmit de la Comissió de Govern Local.

Finalment, alguns dubtes que se'ns plantegen i que, en tot cas, deixem a la seva consideració i a la seva reflexió. El padró és l'element definidor de la legitimació dels votants en aquestes consultes, eh? Però invitem a la reflexió de si és necessari un cert arrelament, perquè es puguin donar casos..., de manipular o de moure el padró previs a algun tipus de consulta, i que per tant puguin posar en dubte els resultats d'algunes d'aquestes consultes. Són processos habituals en què els ens locals ja ho fan: per accedir a la «vivenda» pública de protecció oficial es requereix un cert arrelament. Jo crec que també seria necessari que per poder tenir..., o per considerar-se votant d'una consulta ciutadana es requerís un cert arrelament, el que, evidentment, vostès considerin que ha de ser.

Pel que fa a la comissió de control, deixar també sobre la taula per a la seva reflexió si, en l'afectació que evidentment té cada consulta sobre els municipis, alguns d'aquests representants haurien de ser de les entitats municipalistes. I també si la qualitat dels seus membres..., han de ser estrictament juristes o poden ser, com és el cas de les juntes electorals, doncs, sociòlegs, politòlegs, etcètera.

Pel que fa a la comissió promotora, veiem amb un punt d'incoherència que un membre del Govern pugui ser instant d'una consulta a nivell nacional i, en canvi, un electe local no ho pugui ser en el seu àmbit territorial. Jo crec que aquest és un àmbit en el qual també els convidem a la reflexió.

I, així mateix, un àmbit de la gestió més «micro», de la gestió més local. Si entenen que hi ha d'haver un nombre limitat, un nombre màxim de consultes sobre una mateixa temàtica en un àmbit municipal, en un àmbit local, o si hi hauria d'haver un nombre màxim de consultes o no en un mandat municipal. Fins i tot si cal donar-hi una participació mínima o no per donar legitimitat al resultat de la consulta.

Per acabar, creiem que cal impulsar les normes reglamentàries dels municipis. Creiem també que els municipis han estat pioners, han tingut reglaments orgànics municipals innovadors. Creiem que els procediments de participació i consulta ciutadana són necessaris.

I a toc de xiulet, acabo. I creiem que és important que tot això no ens serveixi per fer una translació del que és la dialèctica Govern i oposició. Jo crec que les consultes ciutadanes no s'han de plantejar en aquest sentit, amb el benentès que les eleccions es van fer, van donar els resultats que van donar, i hi han uns governs legitimats per prendre decisions. I que, per tant, aquesta consulta ciutadana no sigui utilitzada en aquest àmbit.

En tot cas, moltes gràcies per haver-nos escoltat.

El vicepresident

Moltes gràcies, senyor Pifarré.

Compareixença
d'una representació de l'Associació de Municipis per la Independència amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00286/09)

I passaríem, per acabar aquest bloc, la paraula al president de l'Associació de Municipis per la Independència, senyor Josep Maria Vila d'Abadal.

Josep Maria Vila d'Abadal (president de l'Associació de Municipis per la Independència)

Moltes gràcies, president. Diputades i diputats, per mi també és un honor estar aquí avui com a president de Municipis per la Independència. És el primer cop que aquesta associació, doncs, té una compareixença aquí, al Parlament. I si m'ho permeten, els faré una exposició de què és, perquè ja que és el primer cop que venim aquí..., doncs, què és Municipis per la Independència, no?

Vostès saben que va haver-hi una sentència del Tribunal Constitucional que va manifestar clarament les noves relacions que existien..., existiran entre Catalunya i Espanya en el marc d'aquesta Constitució que tenim vigent en aquests moments i que nega clarament el fet de la nació catalana. Per tant, com a nació no ens podem desenvolupar dintre d'aquesta Constitució. Arran d'això, hi ha diversos municipis, capitanejats pel Port de la Selva, que es van declarar moralment exclosos de la Constitució, com un acte de rebel·lia, de queixa, de protesta per aquesta sentència i per aquesta involució sobre les nostres competències com a poble que som, no? I a partir d'aquí, d'aquests cent i escaig municipis que es van declarar moralment exclosos de la Constitució, va néixer el projecte de Municipis per la Independència, amb l'objectiu clar d'aconseguir la independència de Catalunya amb un estat propi separat d'Espanya.

Neix per treballar, per tant, en primer lloc..., per collaborar amb la societat civil que està organitzada amb aquest mateix objectiu, buscar-hi aliances i coordinar-nos i coordinar-la amb gent com Òmnium Cultural, Catalunya Estat, l'assemblea nacional, Consell Català de Negocis, etcètera, tota aquesta gent que treballa amb aquest mateix objectiu que treballem nosaltres. Per ampliar el nombre de gent que vulgui adaptar-se o sumar-se a la independència del nostre país, per agafar més independentistes, per aconseguir que més població doni suport a aquest projecte, per fer una xarxa de promoció exterior clarament, per explicar el projecte de l'estat català i de Catalunya com un estat nou dins d'Europa, doncs, a Europa i al món, i, finalment, per fer una consulta institucional –per tant, aquí rau l'interès sobre aquesta llei– a favor de la independència del nostre poble.

En aquests moments som 432 municipis, 22 consells comarcals i 1 diputació. I va creixent i esperem, doncs, que properament, el 30 del mes que ve, que farem l'assemblea a Girona, siguem més de la meitat dels municipis –en falten molt poquets– de Catalunya. Crec que és important. Representem en aquests moments 2.281.000 ciutadans, un 30 per cent de la població.

El nostre sistema passa, com és normal, doncs, que per adherir-se a l'associació s'ha de fer un ple i el ple per majoria absoluta ha de votar formar part d'aquesta associació. Per tant, entenem que com a representació del poble som una gran majoria de pobles on hi ha una gran majoria d'independentistes, dintre d'aquests pobles, no?

Si entenem que Catalunya comença als ajuntaments, tal com vam dir al segon congrés municipalista de l'any 2001, si els municipis som realment una administració que vertebra el territori, arriba a tot Catalunya i realment, doncs, aplica les polítiques a la gent pam per pam i punt per punt del nostre país, que som transversals i que no som... Realment el municipalisme no és partidista, els municipis realment representen la gent, la gent del poble, i no estan obligats a obediències partidistes en aquests moments. Entenem, doncs, que Municipis per la Independència és una organització que pot complir perfectament aquesta vocació de servir el nostre poble per aconseguir que un dia tinguem un estat propi, no?

Aquesta llei desenvolupa un article, el 122 de l'Estatut, i com han dit els meus antecessors, doncs, bé, fa un pas endavant sobre un article que ha sortit després de la sentència del Tribunal Constitucional. I entenem que és una llei que està bé que s'apliqui com a Llei de consultes, i ho diu ella, perquè realment obre la participació a la ciutadania a la presa de decisions directa dels ajuntaments i de la Generalitat, però –però– entenem que està totalment –totalment– disminuïda purament a una llei per demanar a la gent el que opina d'una qüestió concreta, no?

Està clar que una consulta, si no és vinculant, no serveix per a gran cosa. Demanar per demanar, i després fer el que vulgui un, no sé quin sentit té. I aquí estem fent una llei que realment no és vinculant, ho diu clarísimament. No fem servir el cens –després parlarem del padró, què és el padró. I, per tant, no sé què farà el poble participant en una consulta..., que després poden fer el que vulguin els que manen, no? Això realment no és democràtic –no és democràtic.

Aquesta llei ja neix malament, ja neix com una llei que per a poca cosa servirà. I, a més a més, ens enganyem nosaltres mateixos tota vegada que és impossible fer una consulta i demanar a un poble o a un país com Catalunya una qüestió concreta, i després fer el contrari del resultat que surti d'aquesta consulta. Jo no crec que l'alcalde Hereu, després de perdre la consulta de la Diagonal, pogués fer la Diagonal com ell volia –cosa que no va fer. Per tant, són vinculants igualment. Doncs, home, diguem-ho d'entrada. Siguem valents i fem unes lleis que serveixin, doncs, realment perquè el poble actuï i pugui democràticament parlar, no? Crec que això és molt important.

Quant als articles, l'article tercer, que parla que els municipis faran consultes sobre assumptes de la seva competència, entenem que això s'ha d'ampliar clarament, perquè la competència municipal és molt restrictiva. Però hi ha moltes coses que afecten els municipis, moltes qüestions, i no les podrem demanar. I no parlem només d'independència o si volem un estat propi o no –que sí que ens afecta clarament–, o quina organització d'estat volem o quines relacions volem amb els nostres veïns, sinó també d'infraestructures. Si no

són de la nostra competència, no les podrem consultar. I llavors com pot ser que un municipi que li passi la..., no ho sé, qualsevol..., una presó, una autopista o una carretera, no pugui consultar als seus ciutadans si la volen o no la volen, per on la volen, no? Això no té sentit, no? I això... Per tant, jo crec que haurien de parlar també de poder demanar als ciutadans sobre les accions que afectin el municipi clarament, accions que afectin el municipi o actuacions polítiques que afectin..., sobre el municipi. Crec que aquest és un punt per ampliar a l'article tercer clarament, no?

A l'article 25, que són les consultes d'iniciativa popular, que també s'han de contemplar..., aquest article diu: «Si les signatures vàlidament recollides assoleixen el nombre mínim establert, el Govern de la Generalitat o els ens locals han de prendre en consideració les propostes presentades i decidir si es procedeix o no...» No té sentit tampoc. Si realment hi ha el nombre de signatures que demana la llei, s'han de fer, no es pot decidir que no es facin o no s'hauria de poder decidir. Per tant, s'ha de dir «procedir»: un cop presentades s'ha de procedir a la convocatòria de la consulta demanada, clarament. Això crec que és un tema importantíssim, no?, també.

L'article 26 diu que no es pot fer una consulta un cop feta..., abans de dos anys no es pot repetir la consulta. Però haurien de limitar qui fa la consulta. Si la fa un municipi ja no la pot fer la Generalitat? Si la fa la Generalitat ja no la pot fer un municipi, o no la pot fer un consell comarcal, o una altra administració? Crec que això s'hauria de limitar. Jo entenc que dos anys és molt. Màxim, un any; entenem nosaltres que un any. Però després també està clar que ha de ser dintre del mateix àmbit administratiu: si un altre pot..., poder preguntar tranquil·lament, encara que un altre ho hagi preguntat, perquè, si no, un limita l'acció de l'altre i un treu competències a l'acció de l'altre clarament, no?

I a la disposició transitòria primera crec que també s'ha de fer una addició a «les previsions contingudes en aquesta llei seran aplicables als municipis de Catalunya una vegada aquests aprovin el corresponent desenvolupament reglamentari», eh? Si no es fa, supletòriament, «per al cas que no es porti a terme el desenvolupament del reglament, serà aplicable la normativa que dicti la Generalitat en el desplegament d'aquesta llei». Si un ajuntament vol fer una consulta i no ha fet el seu reglament, perquè no té condicions, perquè són ajuntaments molt petits, doncs, home, que pugui adherir-se al reglament que desenvolupi la Generalitat. I aquest tema és important.

Dit això, pensem, doncs, que hauríem de fer un pas més i que hauríem d'intentar que aquesta llei sigui una llei realment vinculant, que les consultes siguin vinculants i que sigui ambiciosa, en el sentit que Catalunya pugui manifestar lliurement el que vulgui sobre el seu país.

El cens, perdó, que m'ho deixava. Amb el tema del cens, totalment d'acord. El cens no és rigorosament cert, tots els alcaldes ho saben. El cens..., la gent quan marxa no es dóna de baixa i ho fem d'ofici –ho fem d'ofici, els ajuntaments. O sigui, els censos..., quan la gent marxa de casa nostra no es dóna de baixa, no hi està obligada, i si no va a una ciutat de Catalunya no ho sabem –no ho sabem. Se'n poden anar fora Espanya, se'n poden anar a un altre país. I llavors, d'ofici, els ajuntaments hem de fer una revisió constant del cens, amb uns edictes públics, amb tota una... Està reglamentat per la llei, però a vegades també hi ha hagut errors i hem donat de baixa gent, doncs, que no ha vingut..., no s'ha assabentat que reclamem la seva presència i, bé, l'hem de tornar a donar d'alta. Vull dir, el cens no és rigorós i això és així, ho han saber. Per tant, el cens no pot servir per fer una consulta de cap mena, no?

Jo crec que seria molt més lògic que s'anés a altres mètodes diferents. Nosaltres proposàvem també un sistema que era... Ara ho he perdut per aquí, jo, això... *(Pausa.)* Ah, sí, fer un consell de garanties de consultes ciutadanes i un registre local de consultes ciutadanes. Crec que això podria suplantar aquesta minva, un consell local de consultes ciutadanes on la gent s'inscrivís voluntàriament i on pogués manifestar la seva voluntat de fer aquestes consultes. Hi ha altres països del món molt democràtics que ho fan així, i crec que això podria, doncs, suplantar aquesta llacuna que hi ha en aquest moment. Encara que el lògic seria que tinguéssim el cens com Déu mana, no?

I res més, moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies. I passaríem..., obriríem ara el torn d'intervenció dels portaveus dels grups parlamentaris, que intervindrien per un temps aproximat de cinc minuts. I començaríem pel torn del Grup Parlamentari Socialista i la senyora Laia Bonet.

Laia Bonet Rull

Gràcies, president. D'entrada, agrair la compareixença dels representants de la Federació de Municipis, amb el seu president, i del secretari general de l'Associació Catalana de Municipis. I evidentment també, doncs, de l'altre compareixent, que entenc que ve en qualitat de representant d'una realitat diferent de la que ens expressaven els dos primers compareixents.

Vull deixar-ne constància, perquè crec que és important saber quan estem en l'àmbit institucional i quan estem en l'àmbit de la defensa d'uns determinats interessos que són específics i que han generat una realitat, que és una associació de municipis que persegueixen una finalitat que, per legítima que sigui, doncs, és particular en la defensa d'una causa que no està esmentada en el projecte de llei de forma expressa, en el projecte de llei que avui analitzem en aquesta comissió. Vull deixar-ne constància.

I per tant, he escoltat les opinions dels tres compareixents des d'aquest punt de vista i, per tant, les situo en el marc del paper institucional que juguen cadascun en el seu lloc. Agraeixo especialment la valoració, penso, clarament coincident dels tres compareixents en la línia que és moment d'escoltar els ciutadans. Crec que tots en som molt conscients, més encara en un moment de crisi, però també en un moment que

el podríem anomenar de la «crisi de la política» o de «creixement de la desconfiança envers la política».

També crec que és bo que sapiguem fer aquesta reflexió tots amb el màxim de rigor i de serietat, perquè crec que no farem cap favor a la situació actual si simplement pensem que la solució ha de venir per la via de substituir el nostre sistema democràtic per un mecanisme, diguem-ho així, de presa de decisions a través de consultes que substitueixin la capacitat de decisió i el rol, la responsabilitat, que el nostre sistema democràtic atribueix als representants democràticament –ho repeteixo– escollits. Per tant, és en aquest marc, crec, que hem de situar el valor de la participació ciutadana i de la necessitat d'incrementar la participació dels ciutadans en la presa de decisions, que no pot ser la substitució del rol dels ciutadans pels poders executius o pels representants escollits democràticament de la nostra societat.

Faig aquesta reflexió perquè semblava que, sobretot en la darrera compareixença, apuntàvem cap aquí, o es valorava estrictament allò que podia..., o en allò que podien substituir els ciutadans. Nosaltres som representants dels ciutadans, també ho són els governs locals, ho és el Govern de la Generalitat. Formem part d'un sistema i el que hem d'intentar és millorar-lo, no substituir-lo, no anul·lar-lo, perquè si no seríem probablement els que cauríem en la mateixa trampa del que confon la millora de la democràcia amb la lluita contra la democràcia. I crec que no ens ho podem permetre.

Dit això, en tot cas, i entrant més en el detall, prenem nota de la menció que feia el president de la Federació de Municipis de Catalunya amb relació a quin és el mecanisme més idoni per establir aquestes eines que, en definitiva, el que volen és fer participar cada vegada més els ciutadans en la presa de decisions d'aquells governs els quals han escollit. I per tant, doncs, ell s'ho plantejava. De fet, tots tres –específicament l'associació i la federació– han parlat estrictament de les consultes d'àmbit municipal i han volgut puntualitzar que la seva opinió se centrava en aquest àmbit i no en la resta. Per tant, tindrem en compte aquesta alerta que se'ns feia sobre quin és el mecanisme. És evident que s'està treballant en paral·lel, i per tant, doncs, crec que serà una reflexió que haurem de fer: quin és el millor mecanisme per preveure aquestes eines de participació.

I després, evidentment, al final ens haurem d'acabar preguntant allò que nosaltres vam intentar deixar..., o posar sobre la taula en el debat a la totalitat d'aquest projecte de llei: per què es vol fer un projecte de llei de consultes populars denominades «no referendàries»? Quin és l'objectiu de fer aquesta llei? Si ens fem bé aquesta pregunta i la intentem contestar, probablement podrem resoldre bona part dels problemes que s'han posat en aquestes compareixences sobre la taula. Però si ens volem enganyar a l'hora de fer la pregunta o la contestem esbiaixadament, doncs, probablement errarem en el disseny del mecanisme.

Tenim una llei en vigor, la Llei 4/2010, que estableix les consultes populars per via de referèndum. I, per tant, el que hem de saber és que si aquest projecte de llei el Govern no l'ha plantejat com a substitutiu, sinó com a alternatiu, com un instrument diferent d'aquell..., hem de veure en què és diferent. Ho dic per les mencions que s'han fet en algun cas al tema de quin joc havia de tenir o quin paper havia de tenir el padró respecte al cens, quin era el més vàlid. Entenc les alertes que s'han fet i, per tant, s'haurà d'estudiar. Jo crec que és un tema que s'haurà d'estudiar molt bé.

Però la meva opinió és que la paraula «padró» hi apareix perquè no hi podia aparèixer el «cens», perquè si hi hagués aparegut la paraula «cens», hauríem tingut l'element. És la nostra opinió i així ho vam expressar en el moment del debat a la totalitat. Si hi hagués aparegut la paraula «cens», hauríem tingut l'evidència que el que es regulava és el que ja estava regulat, que són els referèndums. L'únic és que no hi havia la conseqüència de l'autorització per part de l'Estat, que evidentment és el que fa nosa per fer allò que no es diu directament en aquest projecte de llei. I que hauríem de dir-nos..., o el Govern hauria de dir-nos si practica allò que li hem demanat, que és la claredat, que és per a què ha de servir aquest projecte de llei. Si és per una cosa *ad hoc*, com semblava intuir-se en alguna de les intervencions, o serveix per regular un mecanisme obert.

Totes aquestes consideracions, evidentment, les haurem de tenir en compte no només al llarg de les compareixences que estem fent en aquest projecte de llei, sinó a l'hora d'elaborar les propostes d'esmena, que ben segur que seran quantioses en aquest projecte de llei, per encertar el tret i no errar-la novament i generar frustració i tenir la sensació que, en definitiva, per part d'algú potser no es vol –no es vol– parlar amb claredat.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora portaveu. Té la paraula el senyor Santi Rodríguez, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, senyora presidenta. També començar per agrair les compareixences dels representants de les associacions municipalistes per tal d'exposar el seu parer entorn d'aquest Projecte de llei de consultes populars no referendàries.

La reflexió que fem, també necessàriament, és, realment, què pretén i què vol el Govern legislar a partir d'aquest projecte de llei, no? I la veritat és que també a la vista d'algunes de les compareixences –ara mateix, la del senyor Vila d'Abadal, però també al llarg de les sessions que tindrem–..., creiem que posen una mica en relleu quina és l'autèntica voluntat del Govern i d'alguns grups parlamentaris entorn d'aquest Projecte de llei de consultes populars no referendàries.

No és aquesta la visió que tenim des del Grup Parlamentari Popular, i per tant em permetrà, doncs, que faci unes preguntes, que no li faig explícitament al senyor Vila d'Abadal, que amb tots els respectes, i si m'ho permet, ha exposat allò que el senyor Bustos en deia la «visió romàntica», del que vostè voldria o el que vostè

desitjaria, i que no és necessàriament aquella realment possible o factible. I fixi's bé que amb la intervenció que vostè ens ha fet avui, defensant determinats posicionaments, seria perfectament possible que s'organitzés una consulta per la independència del barri del Remei, a Vic, i que, a més a més, si sortís a favor, doncs, el barri del Remei s'hagués d'independitzar del municipi de Vic. Em sembla que aquesta és una visió romàntica; em perdonarà que no hi esmercem més temps.

Però sí que m'interessa conèixer l'opinió del senyor Bustos i del senyor Pifarré amb relació a allò que és nuclear, que és la participació ciutadana, eh? Allò que pretén regular aquesta llei és precisament una vessant de la participació ciutadana. I la primera reflexió que ens fem és si no seria segurament més oportú regular el conjunt de les eines de participació ciutadana en una sola norma. Vostè ens parlava de la Llei de governs locals, que podria ser el lloc per regular el tema de les consultes. Nosaltres encara diem que segurament tot el marc de la participació ciutadana. Aquesta és una de les qüestions.

La segona de les qüestions, també a l'entorn de les consultes populars, i a través de les experiències –ens ha citat el senyor Pifarré que ja n'hi han hagut arreu del territori–, és en què millora aquesta llei aquelles consultes que s'han realitzat ja en els municipis que vostè citava. És a dir, fem una llei que aporta quelcom de positiu a una cosa que en realitat ja s'està fent i s'està fent, diguem-ne, doncs, amb una certa soltesa?

I la tercera qüestió que volíem plantejar és si d'entre les eines dels municipis –fonamentalment els municipis que vostès coneixen–, de participació ciutadana, són precisament les consultes l'eina més utilitzada o hi han altres vies de participació que són utilitzades de forma més sistemàtica, més freqüent, més sovintejada. Perquè aleshores sí que ens xocaria que el legislador prioritzés la regulació d'una eina de participació ciutadana que no és la més utilitzada i, en canvi, deixés de banda altres eines de participació ciutadana que realment sí que són les més utilitzades pels municipis.

Aquestes són les aportacions que els demanaria.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor portaveu. Té la paraula la senyora Dolors Camats, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Dolors Camats i Luis

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies també a tots tres compareixents per les aportacions que ens heu fet a la llei, entre altres coses perquè la mirada des del món local, des de l'experiència dels qui heu convocat ja consultes o dels qui, com a mínim, coneixeu de primera mà les dificultats que hi ha hagut..., també quins poden ser els temors, els anhels o les dificultats a l'hora de convocar-ne de noves a nivell local, no? Algunes de les apreciacions que heu fet, doncs, em sembla que poden tenir valor a l'hora d'acabar de perfilar la llei.

Vagi per endavant que a nosaltres la llei ens agrada, malgrat que hi trobem mancances i deficiències, i algunes crec que les podem compartir, o ens agradaria saber-ne la vostra opinió. Entre altres coses, perquè creiem que és un element més de desenvolupament estatutari, és un element més de desenvolupament d'instruments per a la participació ciutadana –ara ho deia el Partit Popular, si les consultes són l'instrument més utilitzat. Afortunadament també n'hi ha d'altres. Nosaltres som del parer que les consultes no han de substituir cap tipus de participació, però sí d'enriquir, no? –tots us hi heu referit en algun moment–, la implicació ciutadana, la maduresa de la ciutadania i, en definitiva, l'apoderament dels ciutadans a l'hora d'intervenir més i millor en la presa de decisions col·lectiva. Tenim un entramat institucional, un sistema democràtic. Aquest no hi hauria de fer nosa, tampoc. Sinó, a l'inrevés, cada vegada més utilitzar un mecanisme que interpel·la directament el ciutadà, també per implicar-lo a l'hora de prendre decisions que l'afecten directament –com, de fet, totes.

De fet, el secretari general de l'ACM parlava de la maduresa de la ciutadania, que no ens ha de fer por, que hem d'acostumar-nos també, no?, a implicar-los. Parlava de l'exemple suís, que no sé si és el millor exemple en el qual ens hauríem de fixar, sincerament, perquè prové també d'un altre tipus de..., d'una altra tradició democràtica, diguem-ho així. Entre altres coses, les dones a Suïssa no van votar fins ben entrat el segle XX. Per tant, no el posaria mai com un exemple de societat democràtica, eh? Però, en tot cas, no dic pas que no ho sigui; nosaltres hem tingut una altra experiència.

Dit això –i seguint precisament aquest argument, no?, que no hem de tutoritzar tant la ciutadania ni ens ha de fer por tampoc..., posar-li massa prevencions a l'hora de consultar–, hi ha una cosa que a nosaltres ens amoïna especialment i que ens fa una especial nosa, per dir-ho d'alguna manera, a la llei, que és aquesta possibilitat de vetar les consultes. Em sembla que el senyor Vila d'Abadal s'hi referia, no? Com pot ser que quan hi hagi, per exemple, una consulta proposada per iniciativa ciutadana, si acompleix tots els tràmits que la llei i en el seu moment els reglaments li posen –i, per tant, recull les signatures, ho fa en els terminis i en els termes a què s'obligarà per llei–, hi hagi una possibilitat institucional de, malgrat tot això, vetar aquella consulta? Ens sembla, precisament, que és abonar el contrari del que es defensava, i és la no-maduresa de la ciutadania, i dir: «Ens ho proposen, però al final no els deixarem.» A nosaltres, això ens fa especialment nosa.

Ens ha agradat sentir des de la Mesa que hi hagi, no?, comentaris que van en la mateixa direcció, de dir: «Això, hauríem de treure-ho de la llei.» I per nosaltres aquest serà un dels punts –ja ho va ser en el debat a la totalitat– importants durant la tramitació, no? De posar les prevencions que calgui, evidentment, perquè no podem consultar permanentment sobre el mateix ni consultar..., com es deia també des de la Mesa, que és un tema que aquí l'hem de tenir en compte. No poden ser un instrument d'oposició contra Govern, ni molt menys; és un instrument més, no és substitutiu. Però, en tot cas, no hem de permetre que si hi ha una iniciati-

va ciutadana aquesta es vegi vetada finalment, al final de tot el procés, si ha aconseguit tots els tràmits, per a allò que pregunta precisament.

Hi ha una altra de les qüestions en la qual heu coincidit, que és tot el tema del padró. Certament, no?, és un toc d'alerta el que ens feu, de dir: «Escolteu, no hi compteu» –ens heu dit–, «perquè no serveix, no és prou útil o no és una fotografia prou exacta», que venia a dir l'alcalde de Vic. I ens dèieu: «I perquè no està pensat per a això», no? –ens ho deia el president de la Federació de Municipis.

Certament, segurament teniu part de raó. Però abans el Grup Socialista també era molt clar a l'hora de dir: «Però el cens està vetat» –mai millor dit. És a dir, si parlem de consultes via cens parlem d'una altra cosa que no és això. I, per tant, segurament aquí sí que haurem afinar una mica més, perquè entenent les prevencions del que ens dieu i entenent que pugui no ser una fotografia del tot exacta, és evident que si parléssim de consultes amb el cens com a base, estaríem parlant d'una altra cosa i, per tant, amb un altre tipus també d'implicació. I, per tant, estarem amatents o atents també a com ho acabem de solucionar.

Sí que coincidim també amb una altra de les qüestions que heu mencionat des de la Mesa, i també voldríem que en això..., si podeu fer-nos un retorn, que és en la necessitat de la llei d'ampliar la capacitat d'iniciativa a les consultes. Està ben regulat el tema que sigui el Govern; està ben regulat o està regulat el tema que sigui la ciutadania. A nosaltres també ens falta que a nivell institucional, aquells que formen part de les institucions però no del Govern..., no? I, per exemple, hi trobem a faltar que un nombre determinat de diputats o diputades del Parlament pogués també iniciar una consulta. O abans em sembla que es deia, fins i tot, que un regidor, no de govern –no sé si un de sol–..., però, en tot cas, que aquells que no formen part del govern municipal també puguin iniciar-ho –i que, en canvi, formen part del ple de l'ajuntament–, amb totes les prevencions que això pugui suposar.

I insisteixo en el que deia abans: sense que les consultes puguin acabar sent –o hi hagi el risc que acabin sent– instruments de desgast dels governs, i suplantant la feina d'oposició que legítimament es pugui fer, creiem que en aquest sentit també hauria de poder-se ampliar. I, per tant, en això també ens agradaria saber quines prevencions..., o si ho veieu bé, o què s'hauria de tenir en compte a l'hora de regular-ho.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora portaveu. Té la paraula el senyor Pere Aragonès, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, presidenta. En nom d'Esquerra Republicana volem agrair als tres compareixents que avui hagin pogut fer un lloc en les seves agendes per poder venir aquí, al Parlament, i comentar aquest Projecte de llei de consultes populars no referendàries, que és un dels projectes importants que creiem que hi han en aquesta legislatura, perquè, doncs, regula un instrument de participació.

Dins dels diferents instruments de participació ciutadana que hi han d'haver, entenem que el de la consulta és un instrument rellevant. Per tant, estic segur que no és un instrument per fer-lo servir cada dia, però sí per fer-lo servir algun dia, perquè ara, de moment, el que hem trobat és que s'han fet servir molt poc. I en l'àmbit local, quan s'han fet servir, moltes vegades s'han fet servir obviant el que diu la Llei de bases de règim local, perquè posa unes cotilles molt i molt grans a l'hora de regular el referèndum, no? I em sembla que era el secretari general de l'Associació Catalana de Municipis que parlava d'alguns exemples. I pràcticament en cap d'aquests –em sembla que en cap– s'ha fet servir el sistema que preveu la Llei de bases de règim local, i per tant s'han buscat altres instruments similars al que seria un referèndum per poder consultar la ciutadania.

I, per tant, doncs, toca regular-ho, toca regular-ho intentant mantenir un equilibri important entre el que és la democràcia representativa, que a nivell local, evidentment, representen els plens municipals, i a nivell de Catalunya, doncs, representa el Parlament..., amb instruments de democràcia directa. O sigui, no són excloents un de l'altre. Nosaltres entenem que cal que es combinin, no?

Algú es preguntava el perquè d'aquesta llei. Jo no puc dir el perquè, perquè el nostre grup no l'ha proposat, però sí que podem dir per què la faríem nosaltres, una llei com aquesta, no? Doncs, perquè hi ha una sentència del Tribunal Constitucional que restringeix molt l'article 122 de l'Estatut, i que, després d'aquesta sentència, el Govern espanyol –que llavors hi havia de president José Luis Rodríguez Zapatero– va presentar un recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 4/2010 que va aprovar aquest Parlament, de consultes per via de referèndum. Per tant, si ho volen en acrònims, doncs, «per TC i per ZP», no? Per això es fa aquesta llei. Per això la faríem nosaltres, podríem dir, no?

És una llei que nosaltres, evidentment, hi ha aspectes que volem modificar: l'àmbit de les preguntes... Hi ha un paper molt central en la convocatòria i l'organització de la presidència de la Generalitat que nosaltres entenem que és millor vincular-lo, en l'àmbit català, al que és la font directa fruit de l'elecció popular, que és el Parlament de Catalunya. I hi han diferents aspectes de tècnica legislativa que s'han de millorar, no?

Dit això, ens agradaria fer alguns comentaris d'algunes reflexions que vostès ens traslladaven, no? El representant de la Federació de Municipis de Catalunya parlava del tema del padró, que no es pot cedir. Llavors, ens agradaria que ens ho pogués ampliar una mica, perquè hem mirat la Llei de bases de règim local i diu textualment –ho llegeixo en castellà, perquè és de la Diputació de Barcelona i està, doncs, en castellà la referència que fa a la regulació del padró, no?; article 16.3 de la Llei de bases de règim local–: «Los datos del padrón municipal podrán cederse a otras administraciones públicas que lo soliciten sin consentimiento previo del afectado

solamente cuando le sean necesarios para el ejercicio de sus respectivas competencias» –per tant, aquí exercim una competència, en principi no hi hauria d'haver cap problema–, «y exclusivamente para asuntos en los que la residencia o el domicilio sean datos relevantes.» Evidentment, en una consulta tant el domicili..., o la residència és rellevant. O després fa referència a qüestions estadístiques. Clar, jo, quan llegeixo això, directament crec que es pot fer servir. Però com que, doncs, és un dubte que ha expressat, si ens ho pogués ampliar una mica més li ho agrairíem molt, no?

El tema de l'antiguitat al padró que comentava el senyor Pifarré. Clar, això normalment es fa per drets de caràcter econòmic; aquí és un dret de participació política. En tot cas, potser ens podríem inspirar en el que hi ha a la normativa electoral, que sí que hi ha, doncs, com una espècie de carència prèvia, no?

La comissió de control es configura com una comissió d'experts. Per tant, no sé ben bé si els ens municipalistes o persones que siguin coneixedores del municipalisme..., sí que seria interessant. Absolutament d'acord que els membres del Govern poden formar part d'una comissió promotora, però no els càrrecs electes ni dels municipis ni del Parlament. Per tant, això seria una mica o tots o ningú, no? –per dir-ho d'una manera senzilla, diguem-ho així.

I el nombre màxim de consultes... Bé, miri, Grècia ha de repetir eleccions. Per tant, pot ser que algunes vegades s'hagi de repetir algun instrument d'aquests, no?

I després, doncs, al representant de l'Associació de Municipis per la Independència –i acabo, presidenta–, bé, agrair-li especialment la participació avui, perquè és la primera vegada que compareixen. Esperem que no sigui l'última, sinó que en vinguin bastantes més. Bé, esperem que en vinguin poques, perquè voldrà dir que l'objectiu que comparteix l'associació i el nostre partit s'haurà assolit. Però, en tot cas, en aquest trànsit esperem que en vinguin més.

Sobre la vinculació, la qüestió és fins a quin punt som capaços de vincular jurídicament un resultat, no? I això es fa només amb reformes constitucionals o d'estatut. L'altra és que, evidentment, la força d'una consulta li doni una vinculació política. Que nosaltres entenem que hi és, però que ens podem trobar..., mecanismes de reforçar això, no?

I sobre el cens, doncs, crec que abans..., tindrem en compte la qüestió que el padró moltes vegades no reflecteix la realitat. Però també és veritat que l'empadronament també serveix de base per configurar el cens electoral. Per tant, doncs, crec que aquí també hem de mirar com ho solucionem de cara a poder reduir aquests riscos.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor portaveu. Ara passarem la paraula a l'excel·lentíssim senyor Alfons López Tena, del Grup Mixt, del Subgrup Parlamentari de Solidaritat Catalana per la Independència.

Alfons López i Tena

Moltes gràcies, honorable senyora. Dono la benvinguda als compareixents. I en el curt temps que hi ha jo primer voldria fer una reflexió –més que res perquè em vaig trobar a l'altra banda d'aquesta barrera com el senyor alcalde de Vic quan es feien aquí les compareixences per la Llei de consultes populars per via de referèndum– de per què es fa aquesta llei. I no parlo en els termes estrictament, diguem-ne, d'estratègia de partits o d'estratègia de govern, sinó de per què es fa aquesta llei i quin és l'àmbit d'aquesta llei.

En primer lloc, si es fa aquesta llei, al nostre entendre, no és perquè s'organitzin millor les competències municipals –per això nosaltres estem en contra que aquesta qüestió hagi d'anar en una llei concreta de matèria municipal– ni pel fet que hi hagi un govern que tingui un projecte determinat. Si es fa aquesta llei és perquè l'Estatut diu que els ciutadans de Catalunya tenen dret a promoure consultes populars –l'article 29. És un dret dels ciutadans, no és un dret de les administracions, organitzar-se d'una o altra manera, sinó un dret de participació democràtica dels ciutadans que estableix l'article 29 de l'Estatut i que, per tant, s'ha de desenvolupar, tant en matèria de referèndums com en matèria d'altres formes de consulta popular que diu, després, l'article 122: les enquestes, fòrums de participació, etcètera.

Aquesta és una de les formes de consulta popular i, per tant, aquesta és la raó per la qual, a banda i a més d'una llei de referèndums, en el cas que Catalunya sigui competent per fer-la –que el Tribunal Constitucional ja dirà que no com va dir que no–, cal una llei de consultes populars que no siga de referèndums, perquè al marge que les administracions estiguin més o menys còmodes amb la seva existència, l'Estatut ordena que els ciutadans tenen dret a promoure-les.

En el mateix sentit, la diferència entre una cosa i l'altra. Al nostre entendre, és una diferència absolutament artificiosa, la de referèndum i consulta popular, però és artificiosa i espanyola. I, per tant, des del moment que el Tribunal Constitucional, a efectes de limitar la democràcia, s'ha inventat aquesta distinció, doncs, hem d'anar amb aquesta distinció. I allí la distinció és..., que ja va dir-ho en altres sentències com, per exemple, en la que es va fer l'any 2008 contra la convocatòria d'una consulta per part del Govern basc; en la mateixa sentència contra l'Estatut... Hi distingeixen dos sentits. No pel caràcter vinculant o no, perquè totes són no vinculants, excepte, com ha dit Pere Aragonès, les de reforma dels estatuts –de determinats estatuts només, els del 151– i de reforma de la Constitució. Tots els altres referèndums no són vinculants: no ho era el referèndum sobre la Constitució europea, no ho era el referèndum sobre l'OTAN –vinculants jurídicament. Que després l'autoritat pública que l'ha convocat els consideri políticament vinculants, com ara la Diagonal, de Barcelona, o el referèndum de l'OTAN, o la Constitució europea, és una altra qüestió diferent de la que aquí parlem, que és un text legal.

Llavors, quina és la distinció que fa el Tribunal Constitucional? Dir, en el primer cas: «Referèndum és amb

les garanties pròpies d'un procediment electoral, fent servir el cens electoral i com una forma de participació ciutadana.» Quina és l'altra –les consultes populars que no siguen per via de referèndum–? Doncs, defineix una cosa bastant estranya, que és la de «recabar el parecer de cualquier colectivo sobre cualesquiera asuntos de interés público a través de cualesquiera procedimientos». «Cualquier..., cualesquiera..., cualesquiera...: cualquier colectivo, cualquier asunto, cualquier procedimiento.»

Aquí és on entra el padró –aquí és on entra el padró. Primer, perquè no es pot fer servir el cens electoral per a una qüestió que no siguen les eleccions i els referèndums –referèndums *stricto sensu*. I segon, perquè si la tesi fos que el padró no es pot fer servir, doncs, per què el Tribunal Constitucional diu que justament les consultes populars s'han de fer servir en «cualquier colectivo», en el qual s'haurà d'identificar, evidentment, quines persones hi tenen dret i com se fa?

I a banda, una altra qüestió, i és un tema crec que relativament poc important: aquí parlem d'una llei. És a dir, que quin sigui l'àmbit d'exclusió o d'aplicació de la Llei de protecció de dades... La Llei de protecció de dades no és la Constitució espanyola ni és l'Estatut. Per tant, la mateixa llei que faci el Parlament de Catalunya sobre aquesta matèria pot determinar perfectament que en aquesta matèria, igual que ho diu la Llei electoral, no s'aplica la Llei de protecció de dades. Perquè és una llei del mateix rang. *(Veus de fons.)* No, no, no, és una llei del mateix rang. Per tant, és una derogació implícita, una modificació implícita. No cal dir-ho expressament, perquè la Llei de protecció de dades, hi insisteixo, no és ni la Constitució ni l'Estatut, no té un rang superior en aquesta matèria.

Ara, entrant ja en qüestions en concret. Això és el que va fer, per exemple, l'Ajuntament de Barcelona amb la consulta sobre la Diagonal, i tots els ajuntaments que han fet servir el padró municipal per a consultes populars no per via de referèndum en els últims anys. Entre ells, fonamentalment l'Ajuntament de Barcelona, perquè va fer una regulació molt completa en la qual tots els partits polítics –crec que el Partit Popular no ho va votar, no n'estic molt segur– en van fer la regulació específica. *(Veus de fons.)* No, no; dic la regulació de com es feia aquella consulta, des del moment que no hi havia cap marc legal establert.

Ara, hi ha unes qüestions de les quals sí que els voldria demanar el seu parer expressament. Per una banda, com han vist, la diferència entre el referèndum i la consulta segons el Tribunal Constitucional espanyol és, en el primer cas..., ja s'ha dit, i en el segon, que és sobre «cualesquiera materias». Per tant, si és «sobre cualesquiera asuntos de interés público» –concretament ho diu en la sentència contra l'Estatut–, aquí ens trobem, crec jo, amb dues paradoxes: que la llei és més restrictiva que el Tribunal Constitucional espanyol i que la llei és més restrictiva inclús que el Tribunal Suprem espanyol en matèria municipal.

El Tribunal Suprem espanyol ja havia dit en diverses ocasions que caben referèndums municipals en matèries que no siguin de competència pròpia de l'ajuntament, sinó que siguin de competència directa. Per exemple, un pla general d'ordenació urbana. El Consell de Ministres no va donar-hi l'autorització. Entenem que l'ajuntament no aprova el pla general d'ordenació urbana, sinó que l'aprova inicialment, que, en definitiva és..., en aquest cas era la Junta d'Andalusia. I el Tribunal Suprem va revocar la prohibició del Govern o la no-autorització del Govern espanyol dient que des del moment en el qual hi havia una decisió municipal sobre la matèria, encara que no fos definitiva i no fos competència pròpia, com era l'aprovació inicial de projecte de pla general d'ordenació urbana, allò que el ple de l'ajuntament pot aprovar o refusar també es pot sotmetre a referèndum.

Per tant, aquesta, diguem-ne, limitació de dir que són matèries que siguin competència de la Generalitat, competència dels ajuntaments, en aquest cas no –i per això voldria el seu parer sobre aquesta matèria– ve marcat pel marc constitucional o estatutari, sinó per la voluntat política d'un govern determinat que vol limitar-ho a aquelles matèries que siguen competència municipal o competència de la Generalitat. Perquè vol limitar-ho, perquè és una decisió política, no perquè estigui obligat a ella.

Acabaré ràpidament, senyora presidenta. En el mateix sentit, també el fet que el Reglament de consultes populars municipals, que servia perfectament per a fer aquestes qüestions, va ser derogat per la Llei de referèndums, al nostre entendre innecessàriament. I ara ens trobem amb el problema que no existeix una regulació, i o bé es fa aquí o bé es fa a l'àmbit –com es va fer– Generalitat, que era un reglament de consultes populars municipals però no es determinava que cada ajuntament hauria de regular-ho pel seu compte, perquè això ens temem que es pot convertir en una situació bastant caòtica.

I quant a..., s'han referit vostès, alguns de vostès, al problema de no bloquejar quan s'ha recollit el nombre de signatures necessàries. Al nostre entendre, també hi ha una altra limitació aquí, que també és una decisió política. I és que així com als referèndums –que és, diguem-ne, rang superior, més elevat en la regulació existent– és el plenari de l'ajuntament o és el plenari del Parlament el que acorda la seva convocatòria..., en canvi aquí ens trobem que es converteixen en una mena de plebiscits d'una sola persona: només el president de la Generalitat, només l'alcalde poden convocar aquesta mena de consultes. Paradoxalment, el ple de l'ajuntament o del Parlament poden convocar un referèndum i, en canvi, no poden convocar una consulta. Queda només limitat a aquesta persona en exclusiva.

I per últim, la qüestió de l'arrelament. Aquest és el problema; estem d'acord amb això, evidentment, igual que en el sistema electoral. És a dir, cal un període previ, però no perquè..., parlem d'un període igual que en el sistema electoral, a efectes de poder tancar quines són les persones que tenen dret a vot o que tenen dret a participació. Ara bé, al que no s'han referit vostès, i volia també preguntar-los-ho, és què els sembla que aquí hi hagi una distinció quan parlem de –hi insisteixo– «recabar el parecer de cualesquiera colectivos» –no d'una decisió política com serien unes eleccions, com seria un referèndum, en el cas vinculant sobretot–, que es limiti segons l'origen. I que, per tant, tinguin

dret de participació els que tinguin nacionalitat noruega o nacionalitat txeca, però en canvi no els que tinguin nacionalitat del Pakistan o nacionalitat del Marroc, si són i compleixen els mateixos requisits. Què els sembla aquesta discriminació per raó de l'origen, per raó de la nacionalitat?

I amb això acabaria, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara té la paraula la senyora Dolors Batalla, portaveu del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

Dolors Batalla i Nogués

Sí. Moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, en nom del meu grup parlamentari, doncs, evidentment, agrair la presència i donar la benvinguda als representants que han comparegut aquí, davant d'aquesta sala en el Parlament. És evident que l'opinió de tot el que és l'àmbit local és d'una especial transcendència. Per tant, valorem molt positivament totes les observacions que s'han fet al respecte.

Voldria fer un parell d'observacions prèvies abans de fer preguntes concretes. Aquí s'han expressat diverses valoracions sobre la idoneïtat o no d'aquesta llei. S'ha fet referència en alguns casos al procés de tramitació de la Llei de governs locals; en altres casos s'ha fet referència a la necessitat de caminar cap a la independència del nostre país, etcètera. Jo l'únic que voldria, en primer lloc, és dir que nosaltres entenem totes aquestes consideracions, que evidentment les respectem, que en alguns casos no les compartim i que no entrarem en cap d'aquests aspectes expressats, més enllà de fer-ne una valoració des del respecte.

Com ja s'ha dit, molts dels suggeriments, al·legacions, han estat acceptats; d'altres, alguns, encara queden pendents; hi ha alguns dubtes als quals després em referiré. La segona consideració prèvia que voldria fer és que tampoc entraré..., aquí s'ha dit quin és l'objectiu de la llei, què persegueix, els que m'han precedit en l'ús de la paraula ja hi han fet referència. S'ha fet referència a la sentència que hi ha del Tribunal Constitucional, que hi va haver amb motiu del pla Ibarretxe. També s'ha fet referència als arguments que es van donar en aquell moment, perquè sabíem que en aquell moment ja es coneixia i s'estava tramitant, doncs, l'elaboració d'un estatut a Catalunya, i es coneixia la redacció de l'article 122 d'aquest Estatut. I, per tant, es va aprofitar en aquell moment per definir què era i què no era un referèndum. Per tant, tot això tampoc va ser innocent.

Per tant, tampoc entraré en totes aquestes consideracions, que també tenen a veure més amb l'àmbit polític i amb alguns dubtes des del punt de vista jurídic que hem d'aclarir per mirar d'assegurar-nos que aquesta llei pugui passar, doncs, tots els filtres necessaris des del punt de vista del Consell de Garanties Estatutàries –també de la seva constitucionalitat–, per poder-la aplicar i implementar el dia de demà. Però em limitaré a fer referència a les qüestions purament d'àmbit local, que són les que corresponen pels compareixents que tenim avui aquí. I en aquest sentit, les preguntes concretes serien les següents. Com deia, algunes..., moltes de les al·legacions que es van fer, doncs, s'han tingut en compte, d'altres potser han quedat una mica pendents i algunes d'aquestes... Per això els preguntaré alguns dubtes al respecte.

He de dir també que m'ha sorprès quan s'ha fet referència a la gran inquietud que desperta el fet d'utilitzar el padró. Jo en aquest sentit em sumaria..., no ho vaig veure en el procés d'al·legacions, potser això està motivat. Però, vull dir, per això m'ha sorprès, perquè no he vist mencionat en les al·legacions –o en forma de suggeriments– que es van presentar tant per part de la Federació com de l'Associació Catalana de Municipis, cap referència en aquest sentit. Aleshores, jo em sumaria a la petició que s'ha fet per part del portaveu d'Esquerra Republicana de si ens poden ampliar una mica més aquesta informació –si bé crec que se'ns ha donat una bona explicació al respecte, perquè se'ns ha llegit. Però com que és en termes jurídics, a aquells que no l'esperàvem ens aniria bé poder-la refrescar, tot i que ja ens hi endinsarem més endavant.

I també volia fer una pregunta. M'ha semblat sentir en l'explicació que un dels problemes tenia a veure amb la cessió del padró, eh?, d'aquestes dades que ara també, quan ha llegit la definició de la llei el portaveu d'Esquerra, enunciava. Jo preguntaria: els dubtes que hi hauria tindrien a veure amb la cessió? És a dir, les que fossin d'àmbit local podríem salvar-les utilitzant el padró? O sigui, concretament és: el padró ens podria servir com a instrument i mecanisme en el cas de les consultes d'àmbit local i hauríem de pensar en un altre instrument en el cas de consultes d'àmbit nacional perquè el problema vindria per part de la cessió, o no? Per tant, crec que seria una cosa que estaria bé conèixer-ne el seu parer. També voldria saber no només la d'aquell que ho ha formulat; l'opinió, evidentment, dels altres compareixents al respecte.

Algunes de les al·legacions que s'havien presentat feien referència a la comissió de control i a la necessitat que hi hagués presència de representants d'àmbit municipal. El projecte de llei preveu una única comissió de control –fruit de les modificacions que s'han fet perquè han acceptat al·legacions–, que ha d'actuar tant en el cas de consultes d'àmbit nacional com en el cas de consultes d'àmbit local. Aquesta opció té l'avantatge de simplificar els mecanismes de control, no obstant no garanteixi la participació..., o, almenys a parer d'aquesta intervinent, no garanteix suficientment la participació dels ens locals en la seva configuració i funcionament.

Aleshores, amb relació a la naturalesa d'aquesta comissió de control, voldria saber el seu parer sobre el següent: els sembla bé tal com està contemplada ja en el projecte de llei? Consideren que seria millor preveure, en el marc d'aquesta comissió, algun mecanisme de participació dels ens locals en els casos de consultes d'àmbit municipal? És a dir, podríem, per exemple, preveure la participació de les associacions municipalistes per defensar els interessos i les preocupacions expressades pels municipis interessats?

Vaig acabant, presidenta. Serien més partidaris que l'actual projecte de llei regulés l'existència d'una comissió

de control permanent només per a les consultes d'àmbit local? Per exemple, també seria una altra manera d'articular-ho. També podríem valorar la possibilitat de deixar als ens locals l'opció d'establir el seu propi sistema de control mitjançant les seves normes reglamentàries, d'acord amb el que preveu la disposició transitòria primera. És a dir, què pensen una mica de tot això.

Un altre aspecte és, de fet, que l'article 3.2 atorga la competència per convocar una consulta als alcaldes o alcaldesses de manera exclusiva, igual que ho fa al president de la Generalitat. I dic «exclusiva» perquè és sens perjudici que la convocatòria formal correspongui a l'alcalde o alcaldessa, tal com preveu l'article 7.2. La pregunta és: consideren que seria bona l'opció d'ampliar la capacitat d'impulsar la consulta per part del ple municipal, evidentment amb una majoria qualificada, si s'escau? Aquesta seria la pregunta.

Em sumo a les peticions que s'han fet per part... Això estaria també relacionat amb el tema de vetar o no, com s'ha dit, en el cas de la presidència, si s'haguessin recollit suficients signatures.

També voldria saber l'opinió respecte a la comissió de seguiment, perquè hi havia algunes al·legacions, em sembla que eren de l'Associació de Municipis, que preguntaven: «Com assegurem que les entitats més representatives siguin presents a la comissió de seguiment?» –en l'article 10 de l'inicial, el que es va modificar. Jo voldria saber –perquè crec que això no està prou modificat–, per tant, què pensen sobre aquesta comissió de seguiment i la seva composició, i a qui li correspon dir si l'associació té condició d'interessada o no. Hi ha hagut, per exemple, la Federació de Municipis, que ens ha fet una proposta amb una esmena concreta en la qual diu «interessos coincidents». Bé, és una possible definició, que es podrà tenir en compte o no. M'agradaria saber també l'opinió dels altres compareixents respecte a qui li correspon dir si aquesta associació té o no la condició d'interessada.

Causes d'inadmissió que permet l'article 19.4: també voldria saber-ne l'opinió.

I, finalment, també què pensen del nombre de signatures –tal com queden les ràtios respecte al nombre de signatures. Hi havia..., em penso que era l'Associació de Municipis, que també expressava el problema que hi havia en un seguit de municipis petits, com era el cas de Forès, de la Febró i de vint-i-tres municipis que tenim, que estan regulats pel règim de consell obert, que quedaven en certa manera una mica exclosos. I jo crec que això tampoc no ha estat del tot contemplat. Voldria saber també què opinen al respecte, d'acord?

I l'última, que potser és més jurídica, però que té conseqüències o pot tenir conseqüències, és que el projecte de llei fa referència a l'objecte que poden tenir les consultes: d'utilitzar termes diferents, que no són exactament equivalents. En l'article 1 es fa referència a «actuacions i competències» que afecten la Generalitat, i quan parla d'ens locals s'hi refereix com a «competències pròpies». En l'article 3, en canvi, quan fa referència a consultes locals parla de «matèries de la seva competència». Per últim, tenir en compte que en l'article 122 de l'Estatut l'expressió que es fa servir és «l'àmbit de llurs competències». Atès que caldrà homogeneïtzar tots aquests conceptes...

La presidenta

Vagi acabant, senyora portaveu, si us plau.

Dolors Batalla i Nogués

...–acabo, acabo, sí, senyora presidenta, acabo– i que sens perjudici del valor semàntic que puguin tenir poden tenir també conseqüències jurídiques importants pel que fa a l'àmbit material que poden abastar les consultes, atès tot això, voldria saber quina opinió els mereixen, doncs, aquestes diverses expressions emprades en el projecte de llei, si ho consideren oportú.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara passaríem la paraula..., per acabar de fer els comentaris amb relació a les qüestions que se'ls han formulat. Té la paraula el president de la Federació de Municipis de Catalunya, el senyor Manel Bustos.

Manuel Bustos i Garrido

Moltes gràcies, presidenta. Bé, m'agradaria contestar-los a tots, però serà impossible.

En qualsevol cas, la darrera intervenció, la portaveu de Convergència i Unió, em ratifica l'important que és, en aquest cas, l'element de consultes en l'àmbit local per traslladar-lo a l'àmbit que correspon, que és la Llei de governs locals. M'ho ratifica. Per tant, em reconforten totes les seves peticions d'aclariments, totes les consideracions que vostè ha traslladat, perquè és evident que no puc deixar de dir que ens sentim, la Federació de Municipis almenys, convidats a acompanyar una llei no pensada per a nosaltres, sinó pensada per a un altre fi, com deia molt bé la portaveu del Partit dels Socialistes de Catalunya. I que de retruc ens han ficat a nosaltres en el procés, que no ens correspon, de complement d'una llei que està pensada per a un altre fi i un altre objectiu polític.

I, per tant, nosaltres reclamem que totes aquestes consideracions, i moltes més consideracions, puguin estar dintre del marc que regularà i ha de regular drets i deures de l'àmbit local i del municipi i dels ciutadans, en l'àmbit de cada un dels nostres conciutadans. Perquè és aquest, el marc: el que regula la participació dels electes, els ciutadans; com es regula la participació, la participació que abans algun altre portaveu reclamava. I tant que hi han instruments: consell de districte en algunes ciutats, consells de participació, consells..., perquè és el seu paper i el seu rol en l'àmbit de la participació, no de decisió. Cadascú de nosaltres ha d'assumir la seva responsabilitat i nosaltres l'assumim perquè no la podem ni volem delegar a ningú, perquè per això som els que representem en l'àmbit local els ciutadans, igual que vostès representen els ciutadans en el Parlament de Catalunya.

És per això que reclamem, en aquest cas, un acte de sinceritat entre el legislador i l'executiu en l'àmbit local. I que en un àmbit en el qual s'està discutint, i tots sabem de què parlem, no vulguin que siguem nosaltres el complement per construir una llei de consultes no referendàries, perquè és injust, a més, per part de l'opinió que trasllado en nom de la federació.

Vull agrair molt també la diferenciació que ha fet la Laia Bonet, la diputada. És evident, les dues entitats municipalistes són l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, que representem el cent per cent del municipalisme. I és evident que hi han grups d'alcaldes que estan organitzats entorn d'un criteri independentista... O s'han deixat vostès els micromunicipis, que també hi ha un grup d'alcaldes que tenen opinió; o les entitats de caràcter menor d'àmbit local; o diputacions... Vull dir, nosaltres, en aquest cas, volem diferenciar..., amb tot el respecte, però diferenciar el que representa cadascú en la seva compareixença. I jo represento la Federació de Municipis..., i l'Associació Catalana de Municipis, que fins ara hem estat els interlocutors en el conjunt del món local. Li agraeixo aquesta diferenciació.

Bé, han sorgit algunes consideracions. Miri, el tema del padró: si vostès n'estan segurs, doncs, perfecte. L'únic que vull és que m'ho acreditin, perquè d'exemples en tenim. Personalment jo he tingut denúncies per, simplement, enviar una carta a un ciutadà. I l'Agència de Protecció de Dades, al final d'un procés llarg, va reconèixer aquesta potestat de l'alcalde d'adreçar-se als ciutadans per escrit, però vaig tindre aquesta denúncia i, durant aquell temps, la incertesa de si es podia fer. O aquí, a la taula, hi ha una alcalde que va expressar públicament com volia canviar el sentit del padró. I li preguntava si havia estat el ministre Rubalcaba i m'ha dit que no, que un advocat de l'Estat..., el que li va dir: «Compte...» Una cosa és el que farà ell, eh?, com a alcalde, i jo ho respecto, però li va dir: «Vostè no pot deixar de fer el que està marcat a la llei.»

Per tant, què els traslladem? Mirin, exactament diu això, diu el que vostè ha llegit: «Los datos del padrón municipal...», quan parla de cedir a una altra administració quan som nosaltres mateixos que tenim l'autoritat de la custòdia i de la seva utilització. La llei, podríem dir, ens dóna garanties jurídiques i administratives. Ara, quan es parla de cedir-ho a una altra administració pública..., «sin consentimiento previo del afectado solamente cuando le sean necesarios para el ejercicio de sus respectivas competencias y exclusivamente para asuntos en los que la residencia y el domicilio sean datos relevantes». Per tant, no parla ni d'edat, ni d'origen, ni de quan s'han empadronat, ni de quan han deixat d'empadronar-se.

Per tant, hi ha dades que podrien generar-nos, a nosaltres, la inquietud que volem garanties jurídiques i processals, volem aquestes garanties, hi tenim dret. Perquè si no, és evident que tots nosaltres anirem a l'Agència de Protecció de Dades de Catalunya i a la d'Espanya i demanarem un informe de si estem obligats o no a cedir les dades del padró. I si ens diuen que no, tindrem un problema, aquí: vostès hauran fet una llei que nosaltres no podrem complir. Per evitar-nos aquest disgust...

(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.) Abans no he acabat el temps, presidenta. Puc allargar-me un minut?

La presidenta

Sí, sí.

Manuel Bustos i Garrido

Gràcies, moltes gràcies. Per respecte als grups parlamentaris, que voldria donar-los resposta, si és possible, a tot –si és possible.

Mirin, nosaltres estem a favor de... Si tenim exemples de democràcies arrelades, de llarg recorregut històric, que fan consultes per coses, moltes vegades, que des d'aquí diem: «Han consultat això? Que estrany, no?» Perquè no estem acostumats a anar a les urnes per qualsevol cosa. Nosaltres el que pensem és que, d'això, se n'ha de donar garanties també, perquè si no es menysvalora el que és el fet d'una consulta. I crec que és un fet extraordinari al davant de la societat.

No podem, crec jo, utilitzar els ciutadans per defensar una posició política d'un govern si el Govern té la responsabilitat de governar i té la majoria per poder tirar endavant. Creiem que no es pot utilitzar ni per part de l'oposició ni per part del Govern. S'han de marcar regles molt clares i han de ser, en aquest cas, garantistes del que significa una consulta, que no és només una assemblea. És un fet d'alta..., bé, d'una altitud extraordinària i rellevant en la vida política i participativa. Per tant, ha d'haver-hi mecanismes de garantia que no siguin utilitzats ni en un sentit ni en un altre, sinó simplement que quan hi ha una decisió que el Govern o, en aquest cas, a petició de la ciutadania o de qui correspongui..., és suficientment rellevant per estimar l'opinió i considerar-la.

Per què? I jo no he volgut entrar en detalls, només un detall de per què considero que és necessari traslladar-ho a la Llei de governs locals. Mirin, si cada ajuntament ha de reglamentar en el seu municipi el procediment de participar, ens podem trobar que les diverses majories municipals facin reglaments contradictoris. És a dir que un ciutadà que viu en una ciutat, en funció del color polític que governi aquella ciutat i que ha desenvolupat aquesta llei amb un reglament determinat, pot ser diferent d'un ciutadà que viu en el municipi del costat, que per la majoria política que hi governa s'hi estableix un altre mecanisme. Això no ens iguala. I, per tant, ha d'haver-hi claredat jurídica també en el fet que són les regles de joc per a tots, visquis on visquis, sense tenir en compte quin és el color polític que governa aquell municipi. I pot entrar en contradicció.

Només acabo agraint, de veritat, les seves consideracions. Dir-los a vostès que per nosaltres és un honor, i que sempre que vostès considerin la nostra opinió la traslladarem. Nosaltres no venim a debatre amb vostès, venim a expressar un sentiment i una posició que tenim dintre de la federació. I, per tant, no ens correspon el debat parlamentari; ni tan sols respondre algunes de les consideracions, que segurament personalment algunes són compartides i d'altres en absolut són comparti-

des. Venim a expressar una preocupació, una voluntat de col·laboració i sobretot una voluntat d'avançar en el que és apropar la política cada vegada més a la nostra societat.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula el senyor Marc Pifarré i Estrada, de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Marc Pifarré i Estrada

Gràcies. I començo subscrivint les últimes paraules del president Bustos, de l'agraïment que ens doneu la paraula, l'honor. I també aquest àmbit en el qual nosaltres no pretenem entrar a debatre, sinó, com a mínim, expressar la nostra opinió.

Jo coincideixo amb la gran majoria dels aspectes que s'han posat sobre la taula entre els diversos diputats. Em serà impossible respondre tot el que ens heu plantejat, això és evident. Per tant, com a mínim intentaré respondre alguna cosa de cadascun de vostès, eh?

Començant per la diputada Laia Bonet, amb la qual jo crec que coincidim en l'àmbit que no podem substituir el sistema democràtic –i en això estem totalment d'acord, eh? Ella ens traslladava la pregunta de per què es volen fer les consultes ciutadanes no referendàries. Jo crec que no ens correspon a nosaltres respondre-la, eh?, i això sí que volem que quedi clar. Però sí que creiem que des de l'àmbit local se n'estan fent i se'n faran, i crec que és important que es regulin. Com deia el president Bustos, jo crec que en tenim l'oportunitat amb la Llei de governs locals.

El diputat Santi Rodríguez, a banda dels mecanismes que ja esmentava el president Bustos, deia: «En què millora?» Home, jo crec que sí que és cert que ens dota d'un marc més estable, i també ho deia en alguna part de la seva resposta el president Bustos. Ens dóna un marc més estable, ens defineix com ha de ser una comissió promotora, quins percentatges de signatures donen legitimitat, quins terminis de recollida, com han de ser els mecanismes de votació. Fins i tot, s'ha mirat la possibilitat d'una votació electrònica en la qual el Govern aportarà als ens locals una plataforma per poder-ho fer. Per tant, home, jo crec que sí que hi ha un avanç significatiu des d'aquest àmbit, amb el benentès que la feina important nosaltres crec que l'hem de fer en la Llei de governs locals i els mateixos reglaments orgànics dels municipis, que són els que ho desenvolupen.

La diputada Dolors Camats..., també coincideixo amb molt del que deia. Entenia que ens deia si l'oposició pot promoure iniciatives o no. Jo insisteixo en el concepte que no les hem d'entendre des de l'òptica de la dialèctica govern-oposició. I això jo crec que és important. M'agafo potser a una pregunta i part de resposta que deia la diputada Batalla, de dir: «Home, si s'estableixen mesures qualificades, mesures en les quals la majoria del ple expressi una opinió...» Jo crec que evidentment ho pot ser, perquè, en definitiva, també un ple no deixa de ser la representació del municipi, no? Però insisteixo que el perill pot ser que d'aquest ús, eh?, n'acabem fent un abús, si m'ho permeteu dir així, i que s'acabi traslladant una dialèctica govern-oposició, on posem els ciutadans pel mig, i no porti al que recordo que algú deia, que és aquest descrèdit de la política en el qual nosaltres hi acabem posant, si m'ho permeteu dir així, una mica més de benzina. Jo crec que també és l'ús responsable per part de tots, eh?

Coincideixo amb bona part del que deia també el diputat Pere Aragonès. Jo crec que el sentit del que expressava ell sobre l'arrelament va amb el que plantejàvem com un dubte. És a dir, no sé en quins terminis, això és la feina que heu de fer vosaltres. Però el cas més recent, el de Rasquera, en el qual algú posava en dubte si el municipi havia o no incrementat en un determinat temps el seu padró... Jo crec que això és bo que hi hagi una mesura que ho clarifiqui, que aquesta és una oportunitat, i que ens digui clarament, eh?, en el moment en què es fa una iniciativa, una consulta ciutadana, en quin termini s'ha d'agafar el padró. I que, per tant, el que compleixi això és el que és correcte i tot el que no sigui això, doncs, no és correcte. Per tant, des de l'àmbit de la clarificació, jo crec que hi ha una feina que us convidem que feu en aquest àmbit.

El diputat López Tena parlava de la vinculació o no respecte al resultat. Jo subscric el que ja deia al principi, és a dir, és evident que no tenen caràcter vinculant, perquè –com deia ell– si no serien referèndums. Això és evident. Però jo crec també que tota consulta ciutadana té una translació política, i això jo crec que també és indubtable i és rellevant. I, en tot cas, serà el governant que vagi en contra del resultat d'una consulta ciutadana el que, arribat el moment..., també els ciutadans sabran valorar si la decisió que en aquell moment va voler assumir era la correcta o no. Però jo crec que en la majoria dels casos, almenys, la translació és directa, eh? –és directa–, perquè si es consulta és perquè es vol tenir en consideració la resposta.

I respecte a les moltes qüestions que ha presentat la diputada Dolors Batalla, insisteixo que sóc incapaç de respondre-les totes, eh?, però sí que en l'àmbit del padró, que probablement ha sigut el fons de polèmica de moltes intervencions que heu dit..., jo no sóc jurista i, per tant, no entro a fer la valoració. Jo, en la lectura de l'article de què parlaven el diputat Aragonès i el president Bustos, entenc que sí que els ajuntaments poden cedir. I, de fet, inclús la Llei de protecció de dades també diu que «el tratamiento de los datos de carácter personal requerirá el consentimiento inequívoco del afectado, salvo que la ley disponga otra cosa». I, per tant, entenc que això serà una llei i..., per tant, dintre d'aquest marc. Però, en tot cas, jo crec que sí que és bo que ens doneu seguretat jurídica als ens locals. Jo crec que això sí que és important.

Ho deixo aquí, perquè crec que el temps s'ha exhaurit. En tot cas, agraint, com dèiem, el fet que ens doneu la paraula. I que sempre que ens convideu mirarem de ser-hi per expressar la nostra opinió.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara passaríem la paraula al president de l'Associació de Municipis per la Independència, el senyor Josep Maria Vila d'Abadal.

Josep Maria Vila d'Abadal

Moltes gràcies, presidenta. Bé, jo dir una cosa a les dues associacions municipalistes, no?, que són garants o ens diuen que representen tots els municipis o una part dels municipis associats voluntàriament a la seva associació, i que són el municipalisme, amb majúscula, no? Si realment fóssiu el municipalisme amb majúscula no hi hauria l'associació de petits municipis, ni Municipis per la Independència, perquè aquestes sensibilitats també estarien a les vostres associacions.

Per tant, crec que això és una cosa que sobra totalment, i totalment... *(Veus de fons.)* Sí, és així, és així de clar, no? Jo crec que això és una qüestió que va per aquí. En definitiva, he explicat molt bé que els plens dels municipis amb majoria són els que s'adhereixen a l'Associació de Municipis per la Independència. És una altra sensibilitat molt concreta, per un tema molt concret, però són municipis que batallen per la independència que no estan representats a les vostres associacions. Si no, jo no hauria creat amb els meus companys aquesta associació, clarissimament.

Substituir, per descomptat, diputada Bonet..., ni pensar-ho, hi estic totalment d'acord. No m'he expressat bé, no era la meva intenció. Ara, sí que dir que una consulta té el valor polític, com diu molt bé el senyor López Tena, i políticament és vinculant. I, per tant, això és la realitat i amagar-se d'això..., no és això. Però estem d'acord que, substituir, de cap de les maneres –m'he expressat malament.

Senyor Santi Rodríguez, «romàntica», per descomptat. La independència té una part de romàntica, de sentiment, no?, la pàtria s'estima. I, per tant, això és una part que li agraeixo molt que ho hagi dit, perquè jo ho sento així també. O sigui que totalment d'acord, no?

I a la senyora Dolors Camats, els instruments de desgast..., realment seria una mala utilització, però crec que no es produirà, perquè tampoc se'n fan moltes, d'aquestes consultes. I d'acord que el ple, doncs, pugui, amb majoria absoluta, també convocar tranquil·lament una consulta al poble, perquè és un mitjà per fer una consulta al poble, no?

Sí que, avançant-me al final, a la pregunta..., jo ja he dit al principi que crec que limitar els municipis en funció de les seves competències..., doncs, també hi ha competències d'altres institucions que l'afecten. El Quart Cinturó seria un exemple clarissim, no?, que afecta el municipi. També s'han de poder consultar als municipis qüestions, que afecten el seu municipi, d'altres institucions. Crec que haurien de redactar-ho, els juristes, ben redactat, perquè crec que seria una qüestió important.

El padró. Clarissimament, el padró no és fiable jurídicament. O sigui, quan consultem volem saber el que vol..., el que diu el poble, no? I això és la voluntat: sense modificar-ho, lliurement, democràticament. Doncs, escolteu, hi han molts i molts habitants..., els alcaldes que tenen municipis de segones residències importants tenen empadronats molts ciutadans al municipi de segona residència que tenen majoria sobre els que resideixen allà tot l'any. I la voluntat d'aquesta gent és diferent de la visió del poble, i diferent del que hi viu tot l'any. I hi han qüestions d'aquestes que s'han de polir –jo no sé com s'ha de polir. Jo deia fer aquest registre municipal voluntari, com fan països demòcrates del món, de gent que pugui participar a les consultes dels municipis.

Clarament, jo faria una comissió permanent municipalista per a les consultes municipals, on serien ben representats els municipis. Clarament crec que això seria així.

I em sembla que no em deixo cap més pregunta de ningú... Ah, sí. El tema de nacionalitats del senyor López Tena és interessant: si poden votar. Ja hi han convenis en la proposta que es vol fer per..., o la gent que pot votar a les eleccions locals, si hi ha coresponsabilitat..., amb els altres estats, doncs, poden votar a les nostres, no? O hi ha un projecte que això pugui ser possible. Entenc que, bé, és una de les maneres d'entendre qui pot entrar-hi, des del padró. Però jo hi insisteixo, el padró és una eina que no és fiable i que probablement hauríem de buscar una eina molt més fiable per fer consultes. Perquè, si no, no sabrem la realitat, o poden ser diferents; encara que no siguin manipulades, però diferents del que voldria expressar la gent dels pobles.

Moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies. Suspenem el temps just per acomiadar les persones i institucions que ens acompanyen i per saludar i portar aquí, doncs, les següents institucions i persones que intervindran en aquesta comissió.

La sessió se suspèn a dos quarts de dotze del migdia i tretze minuts i es reprèn a tres quarts de dotze i set minuts.

La presidenta

Reprenem la sessió.

Benvinguts, benvingudes, de fet, com a institucions a aquesta segona part. Per tant, un plaer estar aquí en aquest període d'escolta amb relació al Projecte de llei de consultes no referendàries.

Compareixença

de Carme Forcadell, membre del Secretariat de l'Assemblea Nacional Catalana, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00285/09)

I, per tant, comença... Ja saben vostès, senyors portaveus, l'ordre –com abans–, i ells també. Per tant, senyora Carme Forcadell Lluís, en nom de l'Assemblea Nacional de Catalunya, té vostè la paraula.

Carme Forcadell Lluís (membre del Secretariat de l'Assemblea Nacional Catalana)

Gràcies. Senyors diputats, senyores diputades, comparec davant de la Comissió d'Afers Institucionals del Parlament de Catalunya en nom de l'Assemblea Nacional Catalana. Entenem que ens han convocat en aquesta sessió perquè la nostra entitat, d'acord amb els seus objectius, té interès en les consultes populars no referendàries. Per tant, amb molt de gust els donarem la nostra opinió i el nostre posicionament. No venim aquí com a experts en temes jurídics. Per tant, la nostra opinió no serà sobre l'encaix legal d'aquesta consulta, sinó que donarem la nostra opinió d'acord amb la nostra entitat, amb els objectius de la nostra entitat.

L'Assemblea Nacional Catalana va néixer fa poc més d'un any i pretén recollir el sentiment independentista cada cop més creixent de la societat catalana i impulsar-lo fins a aconseguir l'estat propi per vies absolutament pacífiques i democràtiques.

La nostra entitat va fer el 10 de març –el passat 10 de març– una assemblea, i una proposta del nostre full de ruta és convocar una consulta popular de caire institucional emparada pels ajuntaments. I la pregunta que volem que es faci al poble català és sobre l'estat propi, si vol o no vol un estat propi. Per tant, des d'aquesta perspectiva celebrem que aquesta cambra ens demani la nostra opinió i, a més, tramiti en aquests moments aquesta proposta de llei.

Ara bé, precisament perquè la nostra entitat té un únic objectiu, que és aconseguir la independència de Catalunya, les nostres reflexions entorn d'aquesta llei giraran a veure si aquesta consulta que nosaltres proposem es pot o no es pot fer amb aquesta llei que s'està tramitant. De tota manera, els volem dir que independentment de l'abast legal d'aquesta consulta, nosaltres celebrem aquesta iniciativa legislativa, perquè entenem que és en favor de l'aprofundiment democràtic i en favor d'una major participació de la ciutadania en els assumptes públics.

En segon lloc, també entenem que d'acord amb la legalitat espanyola –la Llei orgànica 2/1980, de 18 de gener, sobre regulació de les distintes modalitats de referèndum– i amb la jurisprudència constitucional existent –especialment la sentència del Tribunal Constitucional en el seu apartat 69–, l'abast d'aquesta llei només es podrà circumscriure a consultes de caràcter no referendari, és a dir, que no puguin utilitzar el cens electoral i que, a més a més, no tinguin les mateixes garanties que un procés electoral. També entenem que hauran de ser sobre temes que siguin competència de la Generalitat o dels ajuntaments, i, a més a més, que tampoc no seran vinculants, d'acord també amb la Constitució espanyola. Ara bé, tenir la legalitat present no vol dir estar-hi d'acord i que no vulguem, d'alguna manera, modular-la.

A l'Assemblea Nacional Catalana ens interessa fer un plebiscit d'autodeterminació nacional, però les actuals interpretacions del Tribunal Constitucional no sembla que vagin pas per aquesta via democràtica. Ara bé, nosaltres considerem que existeixen escletxes que, utilitzades de manera intel·ligent, podrien facilitar que una consulta absolutament legal pogués..., o tingués la finalitat que a la nostra associació ens interessa. En aquest sentit, caldrà que la consulta que es faci..., la pregunta o les preguntes que es facin al poble siguin competència o siguin matèria competent de la Generalitat, però que, en canvi, el seu sentit mostri inequívocament la seva voluntat d'assolir la independència com a país. Es per això que l'Assemblea Nacional Catalana seguirà treballant perquè es pugui preguntar als catalans si volen autodeterminar-se i si volen formar part de la Unió Europea amb un estat lliure i independent. Considerem que aquesta pretensió entra dins dels àmbits competencials d'aquesta cambra i, per tant, també de la Generalitat de Catalunya, perquè és demanar el parer de la població sobre aquest punt.

I, per tant, també considerem que aquesta llei en tràmit és un mitjà per a obtenir aquesta proposta i perquè siguin les institucions catalanes les que puguin exercir una competència pròpia i reconeguda constitucionalment.

Efectuada la consulta, també entenem –i vist el seu resultat– que aquesta cambra podria treure'n les conclusions més enllà de la literalitat i més enllà de l'abast legal. I utilitzar l'empara internacional, que és l'anomenada «via canadenca», que a grans trets diu, afirma que és constitucional allò que manifesta el poble directament, en tant que la Constitució defineix l'estat com un estat democràtic. Aquesta és la nostra opinió.

Per tant, en definitiva, des de l'Assemblea Nacional Catalana donem suport a aquesta llei i aprofitem per animar-los que facin una consulta, una primera consulta de la qual es pugui extreure la voluntat del poble de Catalunya de ser un estat independent dins de la Unió Europea, amb l'empara legal de la competència pròpia de reforma de la Constitució espanyola. I que, a la vista dels seus resultats, exerceixin la seva responsabilitat com a dipositaris de la lliure voluntat i expressió de la sobirania del poble català i proclamin allò que surti de les urnes després d'aquesta votació.

Moltes gràcies, i també moltes gràcies a la cambra per l'honor que ens ha fet de poder estar aquí avui.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies.

Compareixença

de Muriel Casals i Couturier, presidenta d'Òmnium Cultural, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00287/09)

Ara té la paraula la senyora Muriel Casals, com a presidenta d'Òmnium Cultural.

Muriel Casals i Couturier (presidenta d'Òmnium Cultural)

Moltes gràcies. Bon dia. Nosaltres, Òmnium Cultural, som, com diu el nostre nom, una entitat cultural que

treballa, segons el nostre lema, per la llengua, la cultura i el país. Quan pensem en el país, hem reivindicat i defensat sistemàticament el nostre dret a decidir, nosaltres decidim el funcionament de les institucions al nostre país. Aquest és el nostre objectiu.

Ens hem mirat la llei que es planteja i les nostres observacions van en el sentit de dir: si els ajuntaments, si l'Estat, ens poden fer preguntes sobre temes que ens interessen, no comprenem que la Generalitat no pugui qüestionar els ciutadans de Catalunya sobre aspectes que ens interessen, sobre aspectes que ens preocupen, sobre aspectes que tenen a veure amb la nostra vida social.

La llei parla que les respostes a les preguntes que eventualment ens puguin fer des del nostre Govern són respostes no vinculants. Pensem que més val que ens facin preguntes encara que siguin no referendàries, com se'ns explica, que no que no ens en facin. Però tenim el temor que a la primera pregunta que ens faran ja hi haurà algun tribunal espanyol que dirà que aquella pregunta concreta no era correcta fer-la i que tornarem a estar sotmesos, com tantes vegades, a l'arbitrarietat dels tribunals espanyols, que posen sistemàticament en qüestió les actuacions de les institucions catalanes. Per tant, benvingut, aquest pas, però ens sembla que no sortim d'aquestes voltes que malauradament donem una i una altra vegada.

Per nosaltres la sobirania rau en el poble català i ens sembla que això és el que es posa en qüestió contínuament des de fora de les institucions catalanes, al no reconèixer-se que el poble de Catalunya és..., objecte de sobirania. I és en aquest sentit que nosaltres no estarem satisfets fins que no hi hagi la possibilitat per part del Parlament de Catalunya de convocar preguntes que sí que siguin..., la resposta de les quals sigui vinculant.

És a dir que en aquest sentit nosaltres us faríem una crida o una demanda a vosaltres, els nostres representants legítims, els nostres parlamentaris, que exerciu plenament el poder que el poble us dóna. El poder que el poble us dóna no coincideix exactament amb el poder que us reconeixen les institucions espanyoles, però ens sembla que en aquests moments la força del poble català ha de ser més forta per a vosaltres, eh? –la nostra demanda, la nostra sol·licitud–, que no pas les restriccions que ens imposa la legislació espanyola.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies.

Compareixença
d'una representació de Sobirania i Justícia, amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries
(tram. 353-00305/09)

Ara té la paraula la vicepresidenta de Sobirania i Justícia, la senyora Isabel Elena Martí Castell.

Isabel Elena Martí Castell (vicepresidenta de Sobirania i Justícia)

Moltes gràcies, honorable presidenta de la Comissió d'Afers Institucionals. Il·lustres senyores i senyors diputats, comparec avui aquí, davant de la Comissió d'Afers Institucionals, en nom i representació de l'associació independentista Sobirania i Justícia, a propòsit del Projecte de llei de consultes populars no referendàries.

La nostra entitat es felicita d'aquesta iniciativa legislativa que ha de permetre aprofundir en els processos democràtics de participació ciutadana i agraeix la possibilitat de poder expressar la seva opinió davant de tots vostès. A desgrat que la realitat nacional catalana és expressada de forma explícita al preàmbul del nostre Estatut d'autonomia, el deficient encaix polític de Catalunya dins de l'Estat espanyol condemna el nostre poble a ser de forma permanent i humiliant una minoria territorial deglutida per una col·lectivitat de caràcter superior, que s'acaba sistemàticament imposant i passant per sobre del legítim dret a decidir que tota entitat nacional posseeix.

L'actual marc constitucional espanyol, la mecànica en la formació de majories al Congrés dels Diputats i la jurisprudència dictada des de les instàncies judicials espanyoles priven a catalanes i catalans la possibilitat de decidir de forma sobirana les qüestions més transcendentals que els afecten, a ells, als seus fills i al seu país. És en aquest marc que valorem positivament la voluntat del Govern de Catalunya i d'una part important de les forces representades en el nostre Parlament de desplegar l'article 122 de l'Estatut, sobre consultes populars, i dotar-lo de contingut, de forma que la ciutadania pugui ser consultada des de l'àmbit nacional i municipal. A més, tenint en compte la duresa amb què la crisi econòmica colpeja el país o més aviat les persones que hi viuen, ens cal tenir tots els instruments possibles a l'abast a fi i efecte de bastir grans majories, propiciar consensos amplis per tirar endavant les iniciatives polítiques que els difícils temps que vivim reclamen.

Però, i ho dic amb tota modèstia i sense ànim de confrontació, aquesta vegada, senyores i senyors, tornen a arribar en segona posició, molt darrere de la societat civil, molt darrere del poble de Catalunya, que des del 13 de setembre del 2009, a Arenys de Munt, fins al 10 d'abril del 2011, a Barcelona, va organitzar i celebrar 554 consultes populars per preguntar a la ciutadania no sobre el pacte fiscal, sinó sobre la independència de Catalunya. La manca de recursos i de suport institucional no va impedir que durant prop de dos anys la societat civil catalana aboqués els esforços necessaris per fer sentir la seva veu, el seu desig de sobirania, la seva voluntat de llibertat. I ara arriben vostès, arriben tard, perquè arriben en segona posició i perquè, a més, fan curt.

L'article 122 de l'Estatut parla de consultes populars a nivell nacional i municipal en l'àmbit de llurs respectives competències, d'enquestes, audiències públiques, fòrums de participació. Així i tot, el projecte de llei que ens porta avui aquí contempla només la possibilitat de convocar la ciutadania per respondre una o di-

verses preguntes. Vostès preguntaran i nosaltres direm «sí», «no» o «en blanc». A Sobirania i Justícia entenem que és una opció molt restrictiva amb relació a les possibilitats que emanen de l'article 122, que ja ha passat el filtre del Tribunal Constitucional i que permet el desenvolupament d'altres mecanismes de participació més enllà dels que s'expressen mitjançant el vot directe i en resposta a una pregunta.

I reclamem des d'aquesta tribuna que se'ns permeti, com a ciutadans, l'opció d'opinar, de dialogar; en definitiva, de tenir veritablement un impacte sobre els afers que acabaran esdevenint matèria de govern sobre nosaltres mateixos. El dret a decidir requereix un corpus social madur i amb criteri. Per tant, cal facilitar des de les institucions la deliberació col·lectiva, dotar d'espais comuns la ciutadania a fi que es puguin reunir, associar i trobar les condicions favorables per intervenir en les qüestions de caràcter públic.

També ens sembla força restrictiu, fins i tot contradictori amb el que nosaltres entenem com a dret a decidir, que una proposta de consulta que hagi aconseguit satisfer tots i cadascun dels requisits establerts per la llei i aportar les signatures necessàries pugui ser tombada pel president de la Generalitat. No ens sembla que sigui l'expressió més excelsa de democràcia participativa. Com tampoc ho és, no ens enganyem, que s'exclogui de la facultat de convocar consultes el Parlament o els plens municipals, on verament resideix la sobirania popular.

Però, malgrat aquestes, al nostre entendre, limitacions, considerem una bona notícia, com deia en començar la nostra intervenció, que s'enceti aquesta via, via que es dissenya, com tothom sembla sospitar, amb la intenció de preguntar a la ciutadania sobre el pacte fiscal. Ha advertit la vicepresidenta del Govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría, que si el Parlament de Catalunya gosa aprovar la Llei de consultes s'aplicarà la jurisprudència del Tribunal Constitucional, en el sentit que ultrapassa, al seu parer, des del seu punt de vista, les competències aparentment atribuïdes per la legislació vigent a una comunitat de règim comú que no és ni més ni menys que el cas de la comunitat autònoma de Catalunya.

Més enllà de la incertesa sobre si serà possible o no bastir legalment i fer efectiva aquesta mena de drecera, que on deia «referèndum» dirà «consulta popular no referendària» i on deia «cens electoral» dirà «padró», o el que sigui, per poder esquivar la condició que hagi de ser autoritzada per l'Estat espanyol, més enllà d'aquesta incertesa, nosaltres, des de Sobirania i Justícia, des de la societat civil, els reclamem a vostès, els nostres representants polítics, la creació de mecanismes sòlids, solvents, estables, que garanteixin el dret a decidir sense cap límit. Però el dret a decidir de veritat, perquè el que volem és poder decidir com a poble de forma lliure i sobirana. Decidir sobre el pacte fiscal fa curt i arriba tard. Volem decidir sobre la desvinculació política de Catalunya de l'Estat espanyol, perquè volem sortir d'Espanya, perquè volem la independència de Catalunya.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, a tots vostès –a totes. Ara passaríem el torn als diferents portaveus dels grups parlamentaris. Té la paraula la senyora Laia Bonet, en nom del Grup Parlamentari Socialista.

Laia Bonet Rull

Gràcies, presidenta. No puc fer altra cosa que agrair les tres compareixences que hem pogut escoltar ara, tant de l'Assemblea Nacional Catalana com d'Òmnium Cultural, evidentment, i com de Sobirania i Justícia. Crec que proporcionen tres punts de vista en part complementaris, i en part, doncs, han entrat en detalls que són diferents i que s'han de tenir en compte.

En tot cas, prenem nota de totes les consideracions a efectes de poder treballar en allò que vam dir que volíem fer, que era treballar en el text de l'articulat. Nosaltres, a efectes que els consti també, vam tenir una posició crec que molt ferma en el debat a la totalitat inicial d'aquest projecte de llei, en el sentit de denunciar que ens semblava que no es parlava amb claredat en aquest projecte de llei i que, per contra, no era una matèria en la qual no es pogués parlar amb claredat; que la participació de la ciutadania en la presa de decisions com a país és un tema massa seriós perquè no s'abordi amb la claredat que cal, i que, en tot cas, evidentment, i en ares del consens, doncs, volíem treballar en el text de l'articulat per corregir allò que crèiem que no s'havia fet bé fins ara i que no estava ben reflectit en el text de la llei. És amb aquest esperit, amb aquest ànim, que hem entomat la tramitació d'aquest projecte de llei i, per tant, doncs, prenem bona nota de totes les consideracions que ens han fet.

Tan sols tres punts molt clars o molt concrets, de fet, de les tres intervencions. La senyora Carme Forcadell feia referència a la via canadenca. Justament aquesta va ser una de les mencions que vam fer en la posició inicial del nostre grup parlamentari, perquè si per alguna cosa també és coneguda la via canadenca amb relació a les consultes per la independència o no del Quebec va ser o és per la denominada «llei de la claredat». En aquest sentit vam posar el tema sobre la taula.

Aquí hi ha una tesi molt ben elaborada, com bé saben, per un polític quebequès que va treballar..., va tenir oportunitat de treballar molt a fons aquest tema, que eren les condicions en les quals s'havia de celebrar, en tot cas, una consulta d'aquestes característiques, i que ho va batejar com la «llei de la claredat»: Stéphane Dion –i que ha creat escola. Jo crec que ho hem de tenir tots present i hem d'aprendre, diguem-ho així, del que es va ensenyar i del que tothom va poder aprendre de l'experiència del Quebec, probablement per estalviar determinats problemes. Però també per aprendre'n les bones lliçons, que hi són, sense cap mena de dubte, perquè crec que una de les coses que pretenia era evitar la divisió d'un país, d'una societat. Crec que també en això jugava el disseny d'unes determinades «lleis de la claredat», i que també ho hem de tenir present.

I això no exclou, com no ho va excloure allà, la possibilitat de generar determinats debats. És a dir, no parlar

d'un tema no vol dir..., no és la solució per evitar la divisió, sinó que simplement s'ha de saber en quines condicions se'n parla perquè no es provoqui aquest efecte.

Pel que fa a la intervenció, la compareixença, de la presidenta d'Òmnium Cultural, la senyora Muriel Casals, feia una referència sobre els riscos que hi pugui haver en funció de les preguntes que es plantegin: que un tribunal posteriorment pugui..., etcètera. Aquí tenim un mecanisme que jo crec que valdria la pena plantejar-se, i aquesta és la pregunta que li formularia: fins a quin punt podria ser d'utilitat a l'hora de saber que anem pel bon camí, en qualsevol cas, quan es formula una consulta. Hi estaria d'acord, consideraria que és un bon mecanisme plantejar al màxim òrgan assessor de l'encaix del nostre ordenament jurídic, com és el Consell de Garanties Estatutàries, la correcció o no d'una determinada formulació d'una pregunta? Perquè en el projecte de llei no apareix per enlloc la possibilitat que el Consell de Garanties Estatutàries doni el seu vistiplau o no que una determinada consulta es formuli dins del nostre sistema jurídic vigent i, per tant, dins dels termes de l'Estatut.

I precisament perquè ens reclamava que els representants dels ciutadans exercim el paper i el rol que tenim, també li volia demanar el parer sobre el fet que en el projecte de llei, a diferència del que s'havia parlat en aquesta cambra quan fa dos anys es va tramitar la Llei de consultes populars per via de referèndum, i defensava, aleshores..., la posició que defensava aleshores el Grup de Convergència i Unió, ara majoritari en aquesta cambra. A diferència d'aquella posició, ara no es preveu la possibilitat que el Parlament intervingui en res, en cap moment, llevat de en la designació dels membres de la comissió que ha d'acompanyar, diguem-ho així, la correcció del procediment. No es preveu cap altra participació per part del Parlament. I jo crec que és un tema que sí que valdria la pena conèixer-ne el parer –malgrat que ha sortit, evidentment.

I, per tant, aquesta pregunta no la hi formulo, i m'ha quedat clara la posició de la senyora Martí, com a representant de Sobirania i Justícia, que creia que sí, que malgrat tot el qüestionament del «per què arriben tard» i «per què ara fan curt en aquest projecte de llei», doncs, sí que defensava la necessitat que el Parlament i els plens municipals també hi tinguessin el seu paper, el seu rol, i no només la instància governamental i el poder executiu, en un instrument que, d'altra banda, entenc que qüestiona, com ha quedat molt clar en la seva intervenció.

Sí que valoro, i això també li ho volia dir, un element de la seva intervenció que nosaltres considerem més que rellevant i que ja vam posar també de manifest al nostre posicionament inicial sobre el projecte de llei: és llàstima que quan sobretot es diu que es vol desenvolupar en tota la seva extensió i amb tot el seu potencial l'Estatut d'autonomia, pel que fa a la capacitat dels ciutadans a participar en la presa de decisions, ens acabem limitant novament a un instrument de consulta que demana un sí o un no o una abstenció o un blanc als ciutadans. I no aprofitem el potencial, tot el potencial, que tenen altres mecanismes de participació de caràcter més deliberatiu, i que permetrien enriquir molt més el debat i no simplement confiar que la maduresa de la ciutadania arriba a poder dir «sí» o «no» a una pregunta que prèviament se'ls hagi formulat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora portaveu. Té la paraula el senyor Santi Rodríguez, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, senyora presidenta. Bé, per expressar des de la discrepància política el parer del nostre grup parlamentari respecte de les seves intervencions.

Mirin, estem convençuts que o s'han equivocat o els han enganyat: aquesta llei no serveix ni pot servir per complir els seus objectius polítics. I no cal esperar que ho digui un tribunal espanyol o que ho diguin institucions espanyoles; els ho diem des del Parlament de Catalunya com a legítims representants dels catalans, que ho som tant com qualsevol altre de qualsevol altre grup parlamentari.

I, per tant, el nostre grup parlamentari treballarà perquè aquesta llei sigui una llei que reguli la participació ciutadana, però que no sigui possible que aquesta llei per al que serveixi sigui per assolir determinats objectius polítics. Aquesta no és ni molt menys la nostra prioritat, ni serà ni molt menys el nostre capteniment respecte d'aquesta llei. En aquest sentit, ho farem insistint des del Parlament de Catalunya –que, per cert, també és institució espanyola. Ho farem des del Parlament de Catalunya en la fase d'esmenes i en totes les fases que siguin corresponents.

I una última apreciació. No es tracta només que les lleis s'adeqüin als ordenaments jurídics, sinó que també es tracta que l'ús que es fa de les lleis també s'hi adeqüi. Per tant, no es tracta només que la llei compleixi allò que s'estableix a l'estat de dret en què convivim, sinó que l'ús que posteriorment se'n pugui fer també ho faci. I, per tant, el nostre grup des d'aquest punt de vista serà vigilant.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor portaveu. Ara té la paraula la senyora Dolors Camats, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Dolors Camats i Luis

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies a totes tres també per la vostra intervenció. De fet, ens interessava conèixer el punt de vista d'aquells que d'alguna manera han promogut o estan al darrere de la promoció de consultes, no?, i de la participació ciutadana per conèixer també si aquest és un instrument útil o no ho és.

Abans hem tingut la gent del món local, ara us tenim a vosaltres; després, també gent que ha convocat con-

sultes i que ha utilitzat també aquest instrument. I, per tant, ens interessa també com podem millorar i aprofundir en el text legislatiu.

Aquest és certament, i coincideixo amb el que deia la senyora Martí, un text legislatiu que es queda curt, no? Fins i tot el mateix Estatut permetria desenvolupar el foment de la participació amb una llei més àmplia, que anés més enllà d'una llei de consultes. Una llei de foment de la participació que enfortís el teixit associatiu; que enfortís la generació i el debat d'idees; per tant, també, no?, la formació d'opinió pública i de coneixement sobre els afers públics, i, finalment, que donés mecanismes –abans intentàvem recordar-ho entre els membres d'aquesta bancada, no?– al tema de les audiències, dels fòrums, de diferents mecanismes i instruments que el mateix Estatut ja indica i que, en canvi, no estan desenvolupats. La llei aquesta, en concret, només parla de consultes i ho fa, certament –avui no ho ha dit el senyor Rodríguez, ho deia el dia de la seva intervenció en el debat a la totalitat–, amb una certa ambigüitat, no?, amb una ambigüitat probablement buscada i calculada per no dir allò que es vol, però tampoc no dir allò que no es pot dir. I probablement, fruit d'aquesta ambigüitat i també fruit de la limitació de la mateixa llei, doncs, es poden generar expectatives sobre el perquè ha de servir o no, que després es poden veure certament frustrades.

El que diu la mateixa llei és que serveix per consultar en l'àmbit de les competències de les administracions que ho convoquin: els ajuntaments, en l'àmbit de les seves competències; el Govern de la Generalitat, quan la convoqui en el marc de les seves competències. Això és el que permet la llei. Una altra cosa és la invitació que alguns –la Muriel era molt clara, potser, no?– ens fèieu de dir: «Escolta, més enllà del que permeti aquesta llei o d'altres, sigueu agosarats.» I això, amb llei o sense llei, crec que –la Carme també ho deia– podem ser-ho o no. Però, en tot cas, independentment d'aquest instrument, independentment que s'aprovi o no. Per saltar-nos aquesta llei no ens fa falta aquesta llei, per dir-ho clarament, no?

Per tant, la gosadia del Parlament, o de poder tibar més enllà la legislació vigent, no vindrà precisament per l'aprovació d'aquesta llei, malgrat que, hi insisteixo, des del nostre grup parlamentari valorem que, tot i que podria haver sigut més agosarada, és positiu que es desenvolupi un instrument que s'ha anat practicant, per dir-ho d'alguna manera. Que des del punt de vista local és coix i que, en canvi, pot donar un element més, doncs, d'apoderament democràtic i de participació ciutadana.

Sí que volíem fer-vos un parell de consultes concretes sobre el mateix text, perquè té molt a veure també amb qui i com es pot participar. Una és amb relació a –que em sembla que alguna de vosaltres s'hi ha referit, ara no ho recordo, em sembla que era la Isabel–..., sobre el tema de la capacitat de veto del president de la Generalitat quan la consulta es fa per iniciativa ciutadana. Nosaltres també som del parer que quan és la ciutadania qui acompleix una sèrie de requisits, no? –que, a banda, són els que diu la llei, i potser n'ha de ser algun més; no diem que hagi de ser només així–..., però que, en tot cas, un cop acomplerts en forma i en fons, doncs, els requisits i els límits que la llei estableixi, allò que s'ha signat i allò que la ciutadania ha impulsat..., s'ha de consultar. Perquè, si no, ens fa molt la sensació, en aquest article en concret i també en algun altre, que la llei està feta més des de la desconfiança a la ciutadania o des d'una certa immaduresa de la ciutadania –en el sentit de creure que la ciutadania no és prou madura per saber el que toca en cada moment preguntar o no– que no pas des de la plena, no?, majoria democràtica o des de la plena majoria d'edat democràtica dels ciutadans i ciutadanes.

Per tant, amb totes les prevencions, evidentment, que calgui i amb les necessàries limitacions que calgui –per no estar permanentment preguntant i consultant sobre el mateix, per exemple, i en altres supòsits. Però que allò que finalment la ciutadania impulsi, doncs, es pugui consultar i que desaparegui aquest dret de veto tant a nivell local com a nivell nacional.

L'altra és sobre qui pot impulsar, precisament, aquestes consultes, no? Queda molt clar que institucionalment, des del Govern, des de l'alcaldia, es poden impulsar aquestes consultes; també des de la ciutadania. Però ens falta, i també us hi referíeu, que hi hagi una majoria qualificada, ja sigui en el ple d'un ajuntament, ja sigui en el mateix Parlament de Catalunya, que també pugui ser impulsora d'aquest tipus de consultes. I aquesta també és una de les mancances que hem assenyalat a la llei que ens agradaria que en el tràmit parlamentari quedés resolta. I també heu fet referència o menció, doncs, que en això també us hi aboneu.

I, finalment, també m'agradaria que ens féssiu o que ens retornéssiu el vostre parer sobre qui pot participar-hi, tant a nivell de ser impulsors d'aquestes consultes com, fins i tot, de ser consultat, no? Perquè ens sembla..., abans hem tingut un debat interessant amb els representants del món local sobre si el padró ha de ser l'origen de les persones que han de ser consultades o no. Amb totes les mancances que el padró pugui tenir en el seu moment, ens sembla que ha de ser l'instrument, doncs, per donar garantia a la consulta.

Però, en tot cas, per exemple, la llei estableix limitacions als menors de setze anys. Ens trobem que a Catalunya un menor de setze anys pot signar una iniciativa legislativa popular, però en canvi la Llei de consultes només li permet votar-hi a partir dels divuit, no? Nosaltres el dia del debat a la totalitat posàvem l'exemple que una noia de setze anys pot signar la ILP per recuperar la sisena hora, però en canvi no podria votar després en una consulta que demanés si vol una biblioteca al seu poble, no? Per dir un exemple ben concret.

Per exemple, no?, si tenim que les ILP es poden signar a partir dels setze anys, per què no també la participació a les consultes? O el mateix amb persones que viuen a casa nostra que no tenen el dret a vot perquè els ho impedeix, doncs, la seva nacionalitat, perquè no estan reconeguts en el cens, però que en canvi ens sembla que tenen tot el dret i la legitimitat per participar en consultes que afecten la seva ciutat, el lloc on viuen, i també que poguessin tenir fins i tot abast nacional. Parlo de persones que no tenen això, el dret de vot per

qüestions de nacionalitat. Però sí que podríem, entenem, al ser persones empadronades, garantir-los aquest dret de participació en les consultes.

Pot haver-hi també altres exemples o altres circumstàncies o situacions que vosaltres ja hàgiu pensat, i per tant ens agradaria que sobre aquests temes ens diguéssiu el vostre parer.

«Merci».

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula el senyor Pere Aragonès, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, presidenta. Voldríem, des del nostre grup parlamentari, agrair a les tres entitats compareixents i a les persones que avui les representen la compareixença d'avui, però també la tasca que realitzeu. Algunes entitats com Òmnium Cultural des de fa desenes d'anys, d'altres com Sobirania i Justícia des de fa uns quants anys, i d'altres com l'Assemblea Nacional Catalana formalment des de fa dos mesos, però responent a un moviment de fons que fa bastants anys que treballa i que recull, doncs, iniciatives populars interessants, com pot ser, per exemple, tot el moviment de consultes per la independència on bona part de les persones vinculades s'han vinculat avui a l'assemblea.

Nosaltres volíem començar amb una primera reflexió. Nosaltres compartim amb les entitats, com no podria ser d'una altra manera, la necessitat que el nostre país tingui un estat propi, iniciï un procés d'independència per tenir un estat diferenciat de l'Estat espanyol. Fer això a partir del marc jurídic espanyol ens porta al no-res, perquè és un..., és a dir, el marc constitucional espanyol està configurat de tal manera que no hi hagi cap entitat territorial que en forma part que pugui separar-se'n, no? Per tant, un procés d'independència, de construcció d'un estat propi, es farà a partir d'un acte propi de sobirania al Parlament en què, a partir d'un moment amb una majoria àmplia del Parlament i amb un recolzament social tant de la societat civil com també amb un consens social, i amb un moviment social al darrere, decideixi que –a partir d'aquell moment– ens regim per les pròpies lleis i per la voluntat pròpia del Parlament, deixant a banda les lleis de l'Estat del qual ens volem separar, que és el que han fet tots els països que han iniciat un procés d'independència en què el Parlament ha tingut un protagonisme, perquè eren països democràtics, no? Per tant, nosaltres entenem que aquest ha de ser el camí.

Aleshores la pregunta és què fem aquí, què fem amb aquest projecte de llei. Doncs, avui, en aquest Parlament no hi ha una majoria que estigui disposada a fer aquesta declaració de sobirania i que iniciï un procés cap a la independència. S'ha posat a votació diverses vegades i no ens n'hem sortit, i hi hem donat suport, doncs, només alguns diputats, no? Dit això, sí que hi ha una majoria en aquest Parlament que, malgrat que encara no vol fer aquest pas, vol tirar endavant un instrument per poder consultar la ciutadania amb l'objectiu de poder tenir més sobirania, no com a estat, però en altres àmbits, no? Per tant, nosaltres a tot allò que ens hi acosti, doncs, no podem posar-hi pals a les rodes, sinó al contrari, creiem que hi hem de donar suport.

Una altra reflexió és que massa sovint s'ataca aquest projecte de llei perquè diuen que està subjecte a la convocatòria d'una consulta específica, no?: la consulta sobre el pacte fiscal inspirat en el concert econòmic que pugui sortir en aquest Parlament el mes de juliol, quan hi hagi el Ple on se'n debatran les conclusions. De fet, la llei espanyola, la Llei orgànica 2/1980, la llei que regula els referèndums, es va fer per regular referèndums d'alguns estatuts d'autonomia, d'algunes comunitats autònomes, no? Per tant, és a dir..., les lleis moltes vegades vénen motivades per una necessitat de regular algun tipus d'instrument quan hi ha una necessitat social i política en què es porti a terme un determinat acte, no?

Per tant, això ens posa una mica de pressa i potser ens impedeix incloure en aquesta tramitació altres instruments de participació ciutadana que estan reflectits en l'article 122, però que nosaltres entenem que igualment s'han de desenvolupar. És a dir, no..., ho ha expressat molt bé la representant de Sobirania i Justícia: la participació ciutadana no es limita a les consultes en què el ciutadà diu «sí», «no» o «en blanc», sinó que hi ha d'haver un procés de debats, de deliberació, que poden estar regulats o no.

El Govern escocès ha tirat endavant el debat nacional abans de començar a tramitar la llei de referèndums al Parlament d'Escòcia. I no estava regulat, el debat nacional, simplement el va impulsar, no? Com molts ajuntaments i el mateix Govern de la Generalitat han impulsat en altres casos mecanismes de participació sense que estiguin regulats per llei. Però nosaltres entenem que és important també que pugui haver-hi una visió de conjunt. I, per tant, més enllà d'aquest projecte de llei, entenem que hauria d'haver-hi un projecte de llei que també ho regulés, no?

I després, de comentaris d'alguns aspectes concrets del projecte de llei, nosaltres entenem que –i ho vam dir en el debat de totalitat, ho hem dit en les compareixences anteriors– s'atorga un paper molt central a la presidència de la Generalitat en la convocatòria, l'organització, la determinació de la comissió de control, etcètera. Nosaltres entenem que cal vincular-ho... És a dir, el president de la Generalitat, evidentment, és el president de Catalunya, i institucionalment i per lògica de com funcionen les nostres institucions ha de tenir-hi un paper important. Però cal que el Parlament, en tot aquest procés, hi tingui un paper, perquè és..., al final el president de la Generalitat no és escollit directament, sinó que qui escull són els diputats, que entre ells escullen el president de la Generalitat. Per tant, la legitimació més directa de la representació democràtica la tenim els diputats i no el president de la Generalitat, no?, perquè és de segona votació, diguem-ho així. Per tant, entenem que és dels aspectes que s'ha de recollir.

I, finalment, per acabar, tornar-los a agrair la compareixença. I dir-los que comptem, doncs, amb el seu su-

port per, de cara a la tramitació de les esmenes i dels debats en ponència, poder-los anar comentant com evoluciona la configuració del projecte de llei, de cara que també ens puguin continuar fent aportacions.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor portaveu. Ara passaríem la paraula al portaveu del Grup Mixt, l'excel·lentíssim senyor Alfons López i Tena, del Subgrup Parlamentari de Solidaritat Catalana per la Independència.

Alfons López i Tena

Gràcies, honorable senyora. Seré forçosament repetitiu en alguna de les coses que s'han dit abans. I, per tant, vostès ja hi eren, encara que la senyora Casals no.

Però sí que, arran de les intervencions, arran de les diferents intervencions que s'estan produint, jo voldria aclarir alguna qüestió. És a dir, en primer lloc, el marc competencial en aquesta matèria és el mateix –l'article 122– per a les consultes populars, que ara amb aquesta llei es pretenen regular, com per a les enquestes. Exactament igual. És el mateix article i es refereix a la mateixa història: les enquestes, els fòrums de participació i les altres formes de consulta popular.

D'aquí, la relació directa amb quin és el marc de les consultes populars no referendàries, a diferència de les consultes populars per via de referèndum, segons vénen definides, amb l'arbitrarietat que caracteritza –i en això, totalment d'acord amb la senyora Casals– el Tribunal Constitucional espanyol. I els ho torno a recordar, que és que «se recaba la opinión de cualquier colectivo sobre cualesquiera asuntos de interés público a través de cualesquiera procedimientos». Per tant, «cualesquiera asuntos de interés público».

Com que aquí es parla molt de quin és l'objectiu concret d'aquesta llei, al nostre entendre una llei de consultes populars no per via de referèndum –com una llei de referèndums, com una llei electoral– no ha de tenir cap objectiu en concret. És el marc establert dins del qual es podran fer aquestes formes de participació popular: l'elecció de representants; la votació en un referèndum, vinculant o no, segons quin sigui el marc constitucional sobre la matèria; o les mateixes consultes, o les mateixes enquestes.

Ara, ja que s'està dient això, jo els recordaria una cosa, i és que, a veure, una cosa és actuar, diguem-ne, dins de la legalitat, però al marge de les institucions... La prova que es va actuar dins de la legalitat i al marge de les institucions, perquè les institucions hi estaven en contra i hi estan, són les consultes i els referèndums que es van fer arreu de Catalunya, els quals la senyora Fernández Bozal, actual consellera de Justícia i llavors cap de l'advocacia jurídica de l'Estat, no va poder impedir, ni els jutges ni els fiscals. I si no van poder impedir-ho és perquè la legalitat no es trencava.

Però vostès s'han referit específicament que el que volen fer és una..., concretament, per exemple, la senyora Forcadell, he pres nota que deia unes consultes «de caire institucional». Per tant, llavors cal que siguin convocades per les institucions, bé sigui la Generalitat, bé siguin els ajuntaments, bé sigui qui sigui. En aquest cas parlem de Generalitat, ajuntaments i possibles entitats supramunicipals, que queden per a una segona tongada, diguem-ne així, reglamentària.

Bé, tal com està aquesta llei..., és a dir, al nostre entendre, tal com és la jurisprudència del Tribunal Constitucional, i una altra font d'arbitrarietat que és la Mesa del Parlament de Catalunya –que és exactament igual d'arbitrària–, tal com està definit, sí que es podrien fer consultes sobre la independència, o sobre el pacte fiscal, o sobre el concert econòmic, en el marc establert per la Constitució i pel Tribunal Constitucional. Però tal com està definida aquesta llei, o tal com van ser les declaracions arbitràries de la Mesa del Parlament, en la qual hi havien en aquell moment, quan es van fer, no només els actuals partits –és a dir, Convergència i Unió, el Partit Popular, el Partit Socialista–, sinó també Iniciativa i Esquerra Republicana, i amb el vot unànime, no es pot fer cap consulta ni sobre el pacte fiscal ni sobre la independència; no es podria fer aquí, perquè es remet a l'àmbit competencial de la Generalitat i els ajuntaments, i no és l'àmbit competencial de la Generalitat i els ajuntaments –segons la Constitució i l'Estatut d'autonomia de Catalunya– la independència de Catalunya, ni ho és el règim fiscal que puguin tenir la Generalitat de Catalunya o els ajuntaments –no és el seu àmbit competencial.

S'ha referit vostè, senyora Forcadell, a la possibilitat de la reforma, d'encabir-ho com a reforma de la Constitució. Però, dins de l'arbitrarietat de la Mesa del Parlament i dels juristes del Reich que l'assessoren, allà també es va dir que només es podia fer en el cas que fos definició del mateix Parlament. No, per tant, si és el president de la Generalitat, que és aquí l'únic que es preveu que pugui fer aquesta mena d'intervencions, o els mateixos alcaldes.

Conseqüència: jo els voldria preguntar sobre això. Sobre com veuen l'àmbit competencial o la limitació de l'àmbit competencial que estableix aquest projecte del Govern de Convergència i Unió. És a dir, no ens parli en plural: el responsable d'aquest avantprojecte és el Govern, no és cap dels grups aquí presents, sinó el Govern. Per tant, és el Govern qui ha de respondre del contingut d'aquest avantprojecte. Sí, i els grups que el votin, al final –el contingut de la llei.

La segona qüestió és la del mateix àmbit, en aquest cas, no competencial, sinó de les persones que poden participar-hi. És a dir, el fet que hi hagi una discriminació per raó d'origen i raó de nacionalitat. El fet que es discrimini i, per tant, puguin promoure i puguin votar els romanesos que estiguin empadronats, però no els russos; que ho puguin fer els espanyols, però no els marroquins; que puguin fer-ho els alemanys, però no els pakistanesos. A banda de la diferència dels setze a divuit anys, que tenen la capacitat d'actuar en un àmbit determinat jurídic –la mateixa legislació del Parlament recordava la iniciativa legislativa popular–, i, en canvi, aquí quedarien fora tant de la promoció com de la mateixa votació.

I, per últim, una qüestió, també, que voldria dir-los, i és el fet que només sigui el president o només sigui l'alcalde qui pugui convocar, i, en canvi, no puguin fer-ho ni els plenaris de l'ajuntament ni els plenaris del Parlament. I, segona part, que quan es fa per iniciativa popular, perquè no es pot suprimir –està en l'article 29 de l'Estatut i no la poden suprimir en aquest avantprojecte–..., també aquesta iniciativa popular no serveixi per a res. Perquè al capdavall serà un caràcter no de participació democràtica, que és el que ha de tenir una llei de consultes, perquè aquest és el marc constitucional i estatutari sobre aquesta matèria –article 29, 122; és participació ciutadana–, sinó plebiscitari, pel qual hi ha una autoritat unipersonal –president o alcalde– qui crida la gent a votar en un sentit determinat o en un altre.

I aquí sí que els recordaria una cosa. La llei sí que preveu, en aquest sentit, no només la presentació a efectes de votar «sí» o «no» o «en blanc», sinó la possibilitat de, excepcionalment, poder fer-ho amb diverses propostes alternatives, en l'article 8.2. I, entre altres coses, allò propi d'un referèndum, sempre, és que es pugui votar «sí» o «no» o «en blanc». Això és el que es va plantejar quan es va votar, posem per cas, la constitució europea o l'OTAN. O l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que s'hi plantejava «sí» o «no» o «en blanc».

La possibilitat de diverses opcions és la primera vegada que es recull en una norma d'àmbit català i, en aquest sentit, creiem que és més positiu o millor..., que omplir el ventall de possibilitats, però ja està recollit en el projecte de llei. I, en aquest sentit, la seva indicació creiem que l'avantprojecte del Govern, o el projecte del Govern, ja la recull suficientment. No hi ha el «sí» o «no» o «en blanc», sinó també la segona part, el fet que siguin diverses opcions.

Per tant, per centrar-ho, els preguntaria això: àmbit competencial, possibilitat de fer les preguntes sobre la independència o sobre el pacte fiscal, amb aquest avantprojecte tal com està, i la limitació o la discriminació per raó d'origen i per raó de nacionalitat dels participants.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor portaveu. Li recomano, si us plau, senyor excel·lentíssim diputat, que no utilitzi metàfores que podrien assimilar –segurament no és la seva intenció– el feixisme amb la democràcia.

Alfons López i Tena

Presidenta, segurament me dec haver expressat molt malament, perquè és una expressió utilitzada en la ciència jurídica i politològica. El «jurista del Reich» no es refereix a aquells concrets juristes que van assessorar el Tercer Reich, concretament el Carl Schmitt, com es deia, sinó que és una expressió d'un caràcter molt més ampli i general que no es refereix només a aquella conjuntura concreta. I, per tant, em reafirmo en l'expressió de «juristes del Reich» per a referir-me a aquells que han assessorat la Mesa del Parlament per a prendre segons quines decisions.

La presidenta

Amb la precisió que acaba de fer, eh? Si no, podríem entrar, per descomptat, en una devaluació d'un parlament democràtic.

Té la paraula la portaveu de Convergència i Unió, la senyora Dolors Batalla.

Dolors Batalla i Nogués

Sí. Moltes gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyora Carme Forcadell, d'Assemblea Nacional Catalana; gràcies, senyora Muriel Casals, d'Òmnium, i gràcies, Isabel Elena, de Sobirania i Justícia; gràcies per la seva presència avui aquí.

És un fet que no només ens agrada i ens interessa... Ens interessa pel que ens poden aportar, pel coneixement que tenen i l'opinió que tenen, atès que, doncs, vostès han participat en processos de promoure consultes, etcètera, i per tant és evident que..., amb coneixement de causa; ens interessa saber quina és la seva opinió. I dic que no només això, sinó que també els vull comunicar que ens honora la seva presència avui aquí, que dóna més rellevància, també, a aquest procés de compareixences, simplement per les entitats que representen i la tasca que fan a nivell de societat civil. Una tasca que jo vull aprofitar també per agrair-los: tota la tasca que fan a nivell, doncs, de conscienciació, de reafirmar la nostra identitat nacional i col·lectiva, etcètera, que és una tasca evidentment molt necessària en el nostre país.

Dit això, també voldria fer una prèvia. No entraré, per intentar estalviar polèmica, en algunes de les paraules que m'han precedit per part d'alguns portaveus, d'arbitrarietats que s'han assenyalat, etcètera. Només vull dir que nosaltres entenem..., podem respectar totes les opinions, si bé –si bé– moltes d'elles no les compartim.

I l'únic que vull és reafirmar que nosaltres, el Grup de Convergència i Unió, treballarem per fer possible que sí que puguem assolir determinats objectius polítics –deixem-ho en «sobiranistes», per no posar-hi més adjectius–, i, per tant, per fer possible que això sigui així. I treballarem per fer possible que aquesta llei ens ajudi, també, a això. Perquè entenem i compartim plenament que som una nació i que nosaltres decidim.

Dit això, jo els preguntaré, molt breument, un parell o tres de coses. Senyora Carme Forcadell, d'Assemblea Nacional Catalana, vostè ho ha dit molt clar. Ha dit: «Mirin, el nostre objectiu, com a associació, és fer una consulta sobre si els catalans volen o no un estat propi, i emparada pels ajuntaments.» El que no m'ha acabat de quedar clar a mi, personalment, i potser no ho he acabat d'entendre, és... I ha dit també, ha advertit: «Tampoc entrarem en altres elements jurídics, sinó que bàsicament la meva intervenció anirà dirigida amb relació a aquest que és el nostre objectiu, la raó de ser.» Però no m'ha quedat clar i, per tant, li ho pregunto directament: creu que amb aquesta llei, fent les modificacions que podrien ser pertinents, les que siguin, podria realitzar-se aquesta consulta que vostès pretenen fer? Aquesta seria la pregunta: quines serien, a parer seu, doncs, aquestes modificacions per fer-la pos-

sible o, dit en altres paraules, quins canvis s'haurien de fer per fer possible que poguessin utilitzar aquesta llei per fer aquesta consulta que vostès tenen intenció de fer.

També li he de dir que la naturalesa de la pregunta és prou ambiciosa per pretendre que potser ho contesti tot en aquest moment i aquí, sinó que també em referiré que ara iniciem un procés de debat i de presentació d'esmenes. Per tant, tenim altres mitjans per fer-nos arribar alguns suggeriments, que, si volen, doncs, nosaltres, tindrem molt presents. Per tant, aquest seria el nostre prec, eh? Si ens poden ajudar des de l'òptica aquesta dels objectius que persegueixen com a associació i que podem compartir.

La senyora Muriel Casals ens ha fet també una sèrie de reflexions sobre el risc –ja s'han comentat aquí també– de tribunals que puguin o que... Tots coneixem la nostra història col·lectiva, i per tant l'únic que li puc dir és el nostre compromís per intentar que aquesta llei surti fent totes les modificacions que calguin, amb les màximes garanties per tal que jurídicament –jurídicament– pugui tenir validesa i la puguem arribar a aplicar. Aquesta és la nostra intenció.

Què passarà si el dia de demà, doncs, hi ha un tribunal? Miri, doncs, nosaltres el que volem és, dins de l'ordenament jurídic actual que tenim, intentar promoure aquelles modificacions que, per la via legal i amb els instruments legals que tenim, ens deixin aquest marge. Aquesta serà una opció o una estratègia més o menys idònia per a uns o per als altres. En tot cas, és la que perseguim, i intentarem que això sigui així, si bé entenem i podem compartir aquests temors que s'han apuntat. I, per tant, l'únic que podem dir és que tampoc volem aventurar ja què passarà el dia de demà si passa no sé què més, perquè de moment estem en la fase que intentarem fer això. Si bé agraïm les apreciacions i la preocupació mostrada, i que, ja ho dic, entenem, respectem i, fins i tot, compartim.

Senyora Isabel Elena, ens ha fet un esment d'algunes coses concretes sobre el tema de la capacitat de vetar, sobre el tema que al Parlament els plens no puguin impulsar una consulta... Sàpiga que ho compartim, que de vegades..., vull dir, això és així. Que farem també esmenes, com a grup, malgrat ser el grup que dóna recolzament al Govern. De fet, en les anteriors compareixences que hem fet abans, jo mateixa, en el nom del meu grup, ja he fet alguns d'aquests suggeriments i he preguntat a les entitats municipalistes per això, perquè també considerem que majories determinades en els plens poden perfectament impulsar... Per tant, seria l'equivalent també aquí, en el Parlament. Per tant, sàpiga que valorem positivament els suggeriments que ens han fet i que els tindrem presents ara, en aquest procés d'al·legacions.

I, per últim, també dir, doncs, que respectem les valoracions que s'hagin fet sobre la idoneïtat, i si arriba tard o no –que ho respectem. I, en tot cas, el que sí que diré, perquè d'això no me'n puc estar, és que també ens sorprèn que aquestes valoracions es facin també per determinats grups polítics que prèviament van estar en el Govern, perquè precisament en l'anterior mandat es va promoure una llei de consultes per la via de referèndum. I el nostre grup, a l'oposició en aquell moment, vam insistir molt que es desenvolupés tota una llei que desenvolupés tots els mecanismes de participació... *(Veus de fons.)* Acabo ja, presidenta. Per tant, que incloguessin no només les de la via referèndum, sinó, si es volgués, les enquestes deliberatives, altres mecanismes de participació, i evidentment les consultes populars per la via no referendària. Per tant, sense ànim ara de destapar polèmica, doncs, bé, en aquell cas es va fer com es va fer; el Govern així ho va decidir. I ara s'ha decidit acabar-ho de completar, fent-ho amb aquesta llei.

I l'última pregunta. Em sumo a les preguntes que ja els han formulat quant a –em sembla que era la portaveu d'Iniciativa–..., sobre quin criteri tenen vostès sobre les persones legitimades per ser consultades. Per tant: capacitat de participar, tant en el tema de l'edat com el tema d'estrangers.

I, per últim, si també tenen alguna opinió respecte –o ens la poden fer arribar en el futur–..., sobre la composició pel que fa a la comissió de control i també a la comissió de seguiment. Perquè entenem que hi han determinades associacions i entitats... Aquí es parla que siguin entitats o associacions interessades o que tinguin... I, per tant, voldríem saber, doncs, l'abast d'això, no? Quina és la seva opinió sobre la possible participació o acreditació de l'interès en determinades consultes.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora portaveu. Ara passaríem el torn a les persones que representen les organitzacions, doncs, que avui ens han acompanyat. Senyora Carme Forcadell, vostè té la paraula, en nom de l'Assemblea Nacional de Catalunya –Catalana, perdó.

Carme Forcadell Lluís

Gràcies. Comprendran que tantes preguntes en cinc minuts és impossible, però intentaré anar ràpida.

Primera pregunta. La senyora Laia Bonet deia de la divisió de la societat –en parlava, no? Jo crec que la societat ja està dividida ara. És a dir, ara ja hi han enquestes dels que estan a favor de la independència i dels unionistes. És a dir que ara ja hi han enquestes, els mitjans de comunicació també ho diuen. És a dir que, per tant, jo crec que la societat catalana és prou madura i ara ja està dividida, no ho estaria pas més si es fes la consulta.

Segona pregunta. El senyor Rodríguez ens deia que la legalitat espanyola no ho permet, i que el seu grup parlamentari impedirà... Ja ho sabem, això, senyor Rodríguez. És a dir, sabem que el seu grup parlamentari no hi està a favor i sabem que la legalitat espanyola no hi està a favor. Però nosaltres hem vingut aquí, doncs, perquè creiem..., perquè volem la independència d'aquest país, volem tenir un estat propi. I evidentment, doncs, vostès defensaran la seva postura. Nosaltres, com a Assemblea Nacional Catalana, farem tot el possible per fer-ho, és a dir, per al contrari. Per tant, cap..., res a dir.

La senyora Dolors Camats. Demanava el tema..., molts han fet la intervenció del padró, no?, de quina edat. Nosaltres considerem els setze anys al padró. És a dir, el mateix que es va fer per a les consultes que vam fer, eh?, les consultes sobre la independència que ja s'han fet a més de cinc-cents municipis, que es va fer a majors de setze anys i padró municipal. Doncs, nosaltres pensem que això, aquesta, és el que s'hauria de fer. Sobretot, doncs, en el tema..., perquè, com molt bé has dit, poden signar una ILP. Doncs, és una contradicció.

També ens sembla que, evidentment, si fem recollir unes signatures, eh? –fem recollir signatures perquè presenten, doncs, una..., volen fer una consulta–, i després, un cop feta aquesta feina, el president de la Generalitat decideix que no es fa, doncs, nosaltres pensem que això és una mica frustrant. Per tant, nosaltres pensem que si realment hi han unes limitacions a la llei de consultes i es posen..., es decideix quantes signatures, després, si es recullen les signatures, és a dir, si es compleixen les condicions, aquesta consulta s'hauria de fer. I també considerem que si hi ha prou..., un nombre prou suficient de persones o de ciutadans i ciutadanes que hi estan d'acord, hauria de ser vinculant, eh?

Vaig molt de pressa, però, clar... Em sap greu, eh? A veure, em sembla que després..., sí, el senyor Pere Aragonès ha dit: «L'acte de sobirania del Parlament.» Evidentment, nosaltres estem d'acord que això és una..., s'ha de fer un acte de sobirania. Hi estem totalment d'acord. El que passa és que també, després d'aquest acte de sobirania, s'ha de fer una consulta. S'ha de fer una consulta, s'ha de fer perquè s'ha de preguntar al poble, doncs, si està d'acord amb aquest acte de sobirania.

Per tant, hi estem d'acord,. Però nosaltres, doncs, continuem treballant en aquesta línia. És a dir, perquè aquesta consulta en un moment o altre s'haurà de fer, sigui abans o sigui després, eh? O un acte de sobirania i, després, el referendem popularment, o es fa abans la consulta i, llavors, per tant, aquest Parlament, doncs, ja inicia les converses per a la secessió. Per tant, en un moment o altre s'ha de fer.

Després, el senyor López Tena. Molt bé. Nosaltres, l'Assemblea Nacional Catalana, treballarem perquè considerem que hi ha aquestes escletxes posades de manera intel·ligent, eh? El que hem dit: és a dir, la pregunta ha de ser dins de l'àmbit competencial de la Generalitat. Però el sentit ha de ser inequívoc –inequívoc–, doncs, cap a la voluntat d'assolir un estat propi. Per tant, això es pot fer. També es podria fer en l'àmbit..., dins de reformar la Constitució espanyola. Evidentment, no? Que vostè ha dit que la Mesa del Parlament... Doncs, nosaltres, des de l'Assemblea Nacional Catalana, treballarem perquè això es pugui fer. És el nostre objectiu. Que ho aconseguirem o no? No ho sabem. Però això és el nostre objectiu.

Treballarem, doncs, perquè la Mesa del Parlament accepti o bé la reforma constitucional, o bé, doncs, que facin les preguntes que puguin ser des del punt de vista..., absolutament legals, però que el sentit polític, doncs, sigui la voluntat independentista, no? Perquè pensem que això es pot fer. Almenys és l'opinió de l'Assemblea Nacional Catalana.

I després, també, nosaltres pensem que, evidentment, doncs, també es pot fer. Que també el Parlament podria fer consultes, o els plens municipals –no només, doncs, el president de la Generalitat–, perquè això per nosaltres és un aprofundiment democràtic. I, per tant, també estaríem d'acord amb això. Tot i que evidentment nosaltres, com a entitat, no ho hem acabat d'aprofundir, tot això, perquè a nosaltres el que ens interessava és la consulta que els hem explicat, no? I, per tant, en això, doncs, hauríem d'aprofundir-hi més.

I, per últim, la senyora Dolors Batalla. Abans de res, agraïm l'oferiment que ens ha fet, perquè nosaltres estem molt contents de poder, doncs, dir-los realment com creiem que ha de ser aquesta llei per poder fer aquesta consulta d'autodeterminació. Nosaltres els ho farem arribar. Ho direm, doncs, a la nostra comissió jurídica, que els ho faci arribar. I, evidentment, nosaltres pensem que aquesta llei, doncs, permet aquestes escletxes; és a dir, permet que sigui una consulta legal –legal–, dins d'una..., però que després, doncs, pugui ser la interpretació en l'àmbit de..., vull dir, que sigui inequívoca, que clarament demostri la independència de Catalunya.

Això ens permetria dues coses. Primera, permetria estar dins de la legalitat espanyola; per tant, Espanya no hi podria dir res. I, de l'altra banda, ja d'una vegada no tindríem aquells dubtes que sempre diuen que aquesta consulta..., que a Catalunya no hi ha independentistes, etcètera. Doncs, això, d'una vegada, es diluiria: sí que n'hi ha, i a més a més ho farem dins de la legalitat espanyola.

Per tant, nosaltres pensem que aquesta escletxa hi és i que també es podria fer reformant l'article de la Constitució, que diu que la competència de convocar referèndums és només de l'Estat espanyol. Hi ha un article de la Constitució que ara aquí no..., l'hauria de buscar, però segurament vostès els coneixen millor que jo. Doncs, aquest article..., si aquesta competència fos transferida a la Generalitat, també es podria fer.

Moltes gràcies. En nom de l'Assemblea Nacional Catalana, moltes gràcies, doncs, per l'honor que ens han fet de venir aquí. I estem a la seva disposició.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara té la paraula la senyora Muriel Casals, en nom d'Òmnium Cultural.

Muriel Casals i Couturier

També moltíssimes –moltíssimes– gràcies. Nosaltres no som uns experts, ni juristes ni polítics, som uns activistes de la democràcia.

Prenem bona nota de l'oferiment que ens ha fet la senyora Dolors Batalla ara, al final, i que d'alguna manera era en totes les altres intervencions. Per tant, ens comprometem a seguir el procés, a seguir el debat, a veure què passa amb les esmenes, i, evidentment, ens teniu a la vostra disposició per dir-hi la nostra sempre que ens ho demaneu.

Sí, moltes preguntes. En gros –en gros–, a mi em sembla que aquí el que es debat és que el nostre país es tro-

ba en aquests moments en una situació on hi ha una..., on topen la legitimitat democràtica i la legislació. Això ens està passant en diversos moments i en diverses circumstàncies. Per nosaltres, per Òmnium Cultural..., doncs, ens trobareu sempre al costat de la legitimitat democràtica, tot i que això impliqui en alguns moments topar amb aspectes de la legislació, amb aspectes de la llei. També pensem que la humanitat ha progressat, precisament, perquè a vegades s'ha violentat la legislació vigent, i així s'ha fet canviar la llei.

Ens heu fet algunes preguntes molt concretes. Quines garanties? I el senyor... –això ho preguntava la Laia Bonet. I el senyor Santi Rodríguez en certa manera ho contestava, no?, perquè deia: les lleis són molt importants però és molt important l'ús que se'n fa, de les lleis. Per tant, nosaltres estem..., a veure, quin ús se'n fa i utilitzar les lleis fins al màxim, fins al màxim dels seus límits, però a vegades saltar aquests límits. Això és el que volíem, el que contestaríem.

Qui pot i qui no pot participar en aquest tipus..., en les consultes previstes per la llei? Això, tant la Dolors Camats com l'Alfons López Tena han fet directament la pregunta. La nostra resposta és: en la mesura que Òmnium Cultural es va implicar d'una manera molt clara i molt rotunda en les consultes populars sobre la independència, i en aquelles consultes es va ampliar l'àmbit de la participació més enllà del que és la legislació i es va permetre als majors de setze anys i als immigrants de participar-hi. És una manera de contestar-vos, eh? Jo crec que nosaltres, en la mesura que això..., vaja, seria la nostra postura, que em reservo el dret de pensar-hi i treballar-hi una mica més, eh? Però penso que és una pista clara.

Drets de veto? Els mínims possibles. Vull dir, si parlem d'ampliar al màxim l'ús de les lleis i, en alguns casos, desbordar-les, doncs, de drets de veto, els menys.

Si la llei serveix o no serveix? Doncs, pensem que sí –pensem que sí. El que passa és que pensem que no prou. O sigui: sí, i més. Sí, i en voldríem més. Quin és el consell de garanties que...? Quina seria la garantia, quin seria el vistiplau? Doncs, em penso que la resposta està implícita en el que he dit fins ara. Tot el respecte a les institucions de garantia, *però*... –amb un «però» molt fort. Vull dir que en alguns moments les institucions de la màxima garantia ens han demostrat que no la mereixien, eh? Per tant, diria..., li contestaria amb un «però».

I em penso que, més o menys, les coses més grosses que ens heu preguntat les contesto. Insisteixo en aquest agraïment al demanar-nos la participació i a assegurar-vos que hi som.

El Pere Aragonès parlava del paper del Parlament. Doncs, em penso que també, quan he intervingut, he reclamat el màxim –el màxim– poder per part del Parlament de Catalunya, que sóc ben conscient que és una institució espanyola, i precisament perquè és una institució espanyola en aquests moments no cal que altres institucions espanyoles vinguin a posar-hi la mà.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula la senyora Isabel Elena Martí Castell, en nom de Sobirania i Justícia.

Isabel Elena Martí Castell

Gràcies, presidenta. Senyores i senyors, molt breument, perquè sóc l'última en l'ús de la paraula, al final d'una sessió, ja. I, a més, perquè de molts dels temes que vostès han comentat o sobre els quals han reflexionat, ja n'he parlat en la meva primera intervenció.

Nosaltres creiem –i per això la nostra adhesió incondicional al dret a decidir, des de Sobirania i Justícia– que la causa de Catalunya, la causa nacional de Catalunya, és la causa de la democràcia. I per això nosaltres hem vingut aquí a fer una declaració de principis en aquest sentit: aprofundir en els mecanismes democràtics vol dir afavorir la causa per a la qual treballa Sobirania i Justícia, que és la causa de la llibertat, de la independència. Per tant, és absolutament imprescindible que intentem desenvolupar el màxim potencial amb totes les opcions que ens permet aquest article 122 que tenim en aquests moments, després del filtre del Tribunal Constitucional, a fi de donar veu al poble de Catalunya.

Jo no aniré, com han fet les meves predecessores, responent a cada un de vostès. Sí que m'ha colpit especialment el comentari de la diputada Laia Bonet, en el sentit d'associar el fet que el poble de Catalunya parli, de donar-li l'opció d'explicar què pensa sobre el futur de la seva nació..., associar-ho, això, amb una possible o potencial perillositat, en el sentit de divisions. El poble de Catalunya és un per bé que és divers, i expressant la seva veu mostra aquesta diversitat, però jo crec que no hem de tenir por. Al contrari: hem de sentir-nos orgullosos d'aquesta pluralitat i diversitat.

Per tant, la causa de Catalunya és la causa de la democràcia. Els menys vetos possibles a totes aquelles iniciatives que provenen..., seguint les estipulacions, evidentment, ordenades i marcades pel reglament, donant aquest component presidencialista, diguem-ne..., a unes institucions que tampoc tenen aquest tarannà tan marcadament..., o la nostra visió no és tan marcadament presidencialista, no?

Per què no? Per què no ampliar la possibilitat d'opinar a menors de divuit anys, de setze a divuit anys? D'això, en vam tenir aquesta experiència en les consultes que vam organitzar des de la societat civil. La veritat és que l'experiència ha sigut més aviat positiva. És a dir, les coses positives han sobrepassat molt per sobre les coses, potser, que no podien ser tan positives, no?

Nosaltres estem convençuts, a Sobirania i Justícia, que si al final aconseguim aquest consens des de les institucions per desplegar el que ha de ser el primer pas d'aquesta llei de consultes no referendàries –diguin-ne com vostès vulguin–, això encetarà un camí que ens omple d'optimisme, i que serà el camí realment cap al qual està abocat el poble de Catalunya, que és el de poder opinar lliurement sobre el seu esdevenir. I al final d'això es tracta, no d'una altra cosa.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. *(Veus de fons.)* Sí, em demanen la paraula el senyor Santi Rodríguez, la senyora Laia Bonet...

Laia Bonet Rull

No, només molt breument...

La presidenta

Per...? Aclariments?

Laia Bonet Rull

Per un aclariment, perquè ja he vist que...

La presidenta

Amb molta brevetat, senyora Laia Bonet.

Laia Bonet Rull

...en les dues intervencions –de la senyora Martí i de la senyora Forcadell– feien menció a una cosa que, en tot cas, em fa veure que potser no m'he explicat amb claredat. *(Remor de veus.)*

Jo havia tret el tema que en el cas que es plantegés una consulta sobre un tema que no està escrit en el projecte de llei, però que, evidentment, vostès vénen a explicar-nos que creuen que s'hauria de poder plantejar per a un cas determinat i per a un tema determinat, que és el model d'Estat, i per tant el futur del país com a país independent o no. I, per tant, jo opinava sobre això. En aquest cas, havia fet referència a la «llei de la claredat», i, per tant, que era molt important no només fer les coses, sinó sobretot com es feien les coses i fer-les bé, perquè si no es podia provocar la divisió de la societat en aquest sentit.

I precisament he volgut subratllar que això no es podia confondre amb tapar el debat i amb no tenir el debat sobre això, perquè seria enganyar-nos a nosaltres mateixos. És a dir, hem de ser capaços de tenir el debat, però de fer-lo bé, de tenir-lo bé i tenir-lo amb garanties, perquè no es provoqui aquesta divisió de la societat. *(Veus de fons.)*

Faig la puntualització, perquè crec que és més que rellevant. En tot cas, vull pensar que la societat no està dividida encara, per molt que hi hagin diferents opinions. Com en molts altres temes, hi han diferents opinions...

La presidenta

Ha esgotat el seu temps, senyora Laia Bonet. Ha aclarit...

Laia Bonet Rull

...i això no porta a la divisió de la societat.

La presidenta

...n'ha aclarit el sentit. Senyor Santi Rodríguez, té vostè la paraula, per a aclariments.

Santi Rodríguez i Serra

Sí, per a aclariments, i per fer una breu reflexió, que jo crec que és del tot rellevant. I faré una pregunta que no sé si serà..., si ha de ser retòrica o no, però en qualsevol cas crec que rellevant. Perquè una de les funcions d'aquest Parlament, que té també legitimitat democràtica, és precisament fer lleis.

Aleshores, la senyora Casals ens ha il·lustrat que hi han lleis que s'haurien de poder saltar, perquè hi ha una legitimitat democràtica. Ens agradaria saber quines són aquestes lleis i qui decideix quines són aquestes lleis que ens podem saltar. Ho dic perquè d'aquesta manera segurament optimitzaríem molt millor el treball d'aquests diputats.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Entenc que és un comentari que no... Ara no tornarem a obrir debat, eh?, senyor Santi Rodríguez? En tindran ocasió perquè, com diu vostè, estem en un tràmit d'escolta, eh?, i les persones que ens acompanyen han expressat opinió, igual que els senyors i senyores diputats.

Suspenem un moment..., per acomiadar les persones que ens acompanyen i rebre el darrer torn de les institucions i organitzacions que vénen.

La sessió se suspèn a la una del migdia i quatre minuts i es reprèn a un quart de dues.

La presidenta

Reprenem la sessió.

Compareixença d'una representació de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries (tram. 353-00296/09)

Benvinguts, benvingudes..., i a les persones que els acompanyen, en nom de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya i en nom de la comissió promotora de la ILP per a l'abolició dels conreus transgènics. Han estat, vostès, seguint una bona estona el mètode –ja ho hem comentat.

I, per tant, sense més preàmbul, té vostè la paraula, simplement perquè constava així en l'ordre del dia. La senyora Esther Fernández i, com dic, presidenta de la FAPAC de Tarragona.

Esther Fernández Conde (presidenta de la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya a Tarragona)

Diputats i diputades, bon dia a tothom. En primer lloc, agraïm aquesta oportunitat que donen a la nostra fede-

ració de ser avui aquí i de poder donar la nostra opinió. Demanar disculpes per la meva inexperiència per parlar, i espero que us quedi una miqueta clara la nostra posició.

Estem molt honorats d'estar aquí, sobretot perquè representa arribar al lloc on, a qualsevol federació, qualsevol associació, ens puguin sentir..., el millor lloc perquè ens sentin –són els nostres representants. És a dir, que tots vosaltres avui em sentiu, i és el més important que jo puc fer com a mare i membre d'una associació. Llavors, per això estem superagraïts.

FAPAC som una federació amb més de dues mil AMPA, unes 350.000 famílies. Treballem per la qualitat de l'educació dels nostres nens. És a dir, primer som egoistes, treballem pel millor que tenim a casa nostra, que són els nostres fills. Això fa que siguem una entitat civil amb una clara voluntat de participació en la política, però des d'una visió clarament apartidista. A FAPAC hi ha gent de tots els colors i de totes les condicions.

La política és el servei a la comunitat, el que és denunciable és la corrupció. Però la política en si mateixa és necessària per poder portar el timó de qualsevol país. Llavors, nosaltres no diem «no» a la política. Fem política; no som de cap partit polític, però fem política. I volem que això quedi clar. Nosaltres –els ciutadans, les persones– de vegades no entenem quina és la nostra participació. Pensem que quan a la teva vida no es dóna l'opció, no estàs a cap associació ni federació, l'única participació d'un ciutadà de Catalunya és anar només a votar cada quatre anys, ficar la papereta. Llavors nosaltres creiem que això no és participació. Si som un poble –i el poble català ho és– pioner i un poble molt democràtic, hem d'anar més enllà i hem de poder participar més. I si tenim la sort de tenir una societat civil que es mobilitza amb moltes entitats... A Catalunya hi ha un munt d'entitats i som una societat que treballa i que fem país darrere vostre. És a dir, que estem aquí.

Llavors, nosaltres, la idea de plantejar una llei de consultes populars per a temes concrets, perquè mai volem ser els parlamentaris –no ens hem presentat a unes eleccions i no volem tenir el lloc de l'altre, sabem quin és el nostre–, creiem que és una bona idea, és una gran idea.

Un cop, després, llegit i analitzat el projecte que es presenta, tenim molts dubtes que aquest projecte que ens han passat sigui el que aconsegueixi millorar la qualitat de la participació política. Veiem greus mancances en aquest text que no ajuden a incrementar el grau de decisió real del poble. És a dir, que si podem fer aquestes consultes i podem participar-hi és perquè realment el poble pot formar part activa...

Creiem que aquesta llei no avança massa en aquest camí per dues raons principals, que abans ja les heu parlades els grups polítics, i jo les tornaré a dir. Una, la potestat de tramitar o no tramitar aquestes consultes recau en el president de la Generalitat, i té la capacitat de vetar projectes i consultes, malgrat que hagin complert tots els requisits. Llavors, si deixem que la gent tingui tots els requisits, els que siguin necessaris –els que us hi poseu tots d'acord–, i després una sola persona pot vetar-ho, això és molt difícil d'entendre per a la gent.

I la segona, i no menys important, és la possibilitat d'ignorar el resultat de la consulta per part del poder local, de l'ajuntament, no? És a dir, jo puc consultar, puc dir..., puc fer una consulta, tot el poble hi pot estar d'acord, però després un alcalde pot fer el que vulgui. Llavors, no sé si és millor que no ens deixin fer la consulta. Perquè ens frustrarà, perquè farem una feina i farem la consulta, i direm: «No volem el carrer aquí, el volem...» I, clar, ens frustraria. I llavors, clar, la societat civil que treballem de forma voluntària tampoc estem per estar frustrats ni per sentir que la nostra feina no és important.

La societat civil ha après la lliçó de les consultes sobre el dret de decidir. Ho han fet a tot el territori català, des d'Arenys de Munt, que va ser la primera, per consultar a la ciutadania. Sense que sigui obligatori el compliment del resultat, per fer aquestes consultes no cal que el Parlament faci res. Ja les entitats ho sabem fer totes soles. I ja ho han fet i ho han fet molt bé, i han fet consultes a tot Catalunya. Llavors, ja no necessitem..., doncs, això ja ho fem. Llavors, si fem una llei és per anar més enllà.

Aquesta llei no es pot limitar, simplement, a donar una imatge de democràcia i participació –no és només imatge–, quan en realitat es poden vetar les iniciatives en què s'han recollit les signatures. Llavors, no ha de ser una imatge, sinó que ha de ser una llei transparent i una llei que ens representi a tots.

Com ja sabeu, tenim experiència, nosaltres –jo mateixa, que he recollit moltes signatures el passat mes, i fa dos mesos–, amb la nostra ILP. Els pares no entenem la manca de sensibilitat democràtica amb l'aturada de la ILP presentada per FAPAC. És una jugada lletja, no sé com dir-ho. És com que no ha estat bé, perquè als ciutadans ens diuen: «Sou la veu del poble i podeu presentar una ILP i podeu recollir uns signatures.» I el poble pot participar, i els parlamentaris no han de tenir por del que puguem dir. Llavors, a nosaltres ens van dir: «Sí, sí, podeu fer una llei, podeu venir aquí...»

Jo vaig venir per primera vegada, vaig fer-me fedatari i vaig tenir un procés per presentar aquesta ILP: vaig posar els meus adhesius, i cada divendres a la porta de la meva escola recollia signatures. I després de tot això, m'han fet com a un nen petit. M'han donat la joguina i m'han dit: «No juguis. Ara ja..., ja no pots jugar.» M'han vetat això. Llavors això, la gent no ho entén. I no ho entenem, tampoc, les persones que estem una miqueta informades. Jo no sóc advocada. Llavors jo arribo a la porta de l'escola, i les mares: «I ara, què ha passat? I les signatures?» I jo, anar-hi anant. «I per què no? I per què els toros sí que van parlar en el Parlament i els nens no parleu al Parlament? I per què? Doncs, digueu-li que...» No. La gent això no ho entén, perquè no tenim aquesta informació tan completa. Llavors el Parlament, que són els nostres representants, ha de ser més proper a les coses que nosaltres entenem i ha de ser més clar. I el que demanem a la llei és que sigui clara i transparent.

A Barcelona es va fer una consulta per allò de la Diagonal i tot això, i aquesta la promovia un ajuntament, la gent civil no hi estava implicada. Llavors, clar, no va tenir... Per què? Perquè la gent no se la feia seva, no li era propera. Llavors, de vegades..., i amb allò es va aprendre, i van fer cas del que la gent va dir. Però de vegades heu de pensar que també ens podeu deixar parlar, no tenir por, perquè el poble català és un poble que té molt de seny i no demanarem coses estranyes. I que quan us demanem de vegades parlar d'alguna cosa és perquè realment és important per a la gent del poble, i més si són federacions i associacions de tot caire polític i que us representem a tots. És que no volem una cosa concreta.

Els dos dubtes. L'autorització del president, per nosaltres..., i que la consulta que es faci no obligui –ni al departament, ni a la Generalitat, ni a l'entitat local– al que s'ha fet. És a dir, almenys tenir-la en compte. Si fem tot aquest procés, que sigui perquè tingui un valor.

Després, esperem que amb la tramitació de la llei es puguin corregir aquests temes. És a dir, que hem sigut... Jo sóc molt negativa, ho he explicat, però que nosaltres esperem que es pugui corregir, que les nostres aportacions serveixin. Creiem que una llei que ens situï entre les democràcies més avançades d'Europa seria molt important, perquè creiem que Catalunya som tots. I per nosaltres és molt important que continuem fent, nosaltres, la nostra tasca. Des de les escoles bressol, escoles públiques i des dels IES estem fent força per tenir una societat més democràtica, uns pares –nosaltres– més democràtics i més participatius, i, a la mateixa vegada, uns nens més democràtics i més participatius.

Moltes gràcies a tots per haver-me sentit. Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies.

Compareixença
d'una representació de la comissió promotora de la iniciativa legislativa popular per a la prohibició dels conreus transgènics amb relació al Projecte de llei de consultes populars no referendàries
(tram. 353-00297/09)

Ara té la paraula la senyora Bernadette Hortal, en nom de la comissió promotora de la ILP per a la prohibició dels conreus transgènics.

Bernadette Hortal Corbella (portaveu de la comissió promotora de la ILP per a la prohibició dels conreus transgènics)

Bona tarda. Jo, ara mateix, francament, podria anar-me'n cap a casa, perquè subscric paraula per paraula el que ha dit l'Esther, però també seria una pena perquè tinc el discurs preparat. *(L'oradora riu.)* Ja que l'he preparat, doncs, us el diré. Però, realment, amb tot el que ha dit ella, hi estic completament d'acord.

Dono les gràcies a la ciutadania catalana, als demòcrates que han treballat i treballen per evitar que la paraula «democràcia» es buidi de contingut. Dono les gràcies als polítics presents en aquesta sala, que avui són aquí en representació de la ciutadania catalana, per tal de debatre el Projecte de llei de consultes populars no referendàries. I de manera especial, dono les gràcies als polítics i les polítiques que ens han convidat a aquest debat. A totes aquestes persones agraeixo l'oportunitat que se'ns brinda a Som lo que Sembrem de parlar davant del Parlament de Catalunya, de poder participar en el debat legislatiu del qual en sortirà la llei que regularà el desenvolupament de futures consultes populars no referendàries a Catalunya.

Vinc en representació d'una entitat catalana que té presència per tot el territori català, que va sembrar, sembra i sembrarà, que té com a lema les paraules «salut», «democràcia» i «bons aliments»; en representació d'una entitat que funciona assembleàriament, que escull sempre el consens i el debat tranquil i constructiu –parlamentem–; una entitat plural on tothom qui vulgui hi té cabuda.

Hem estat convidats a aquest debat i ho agraïm, perquè en referència a les iniciatives legislatives populars a Catalunya hi tenim molt a dir, i amb coneixement de causa, com tots vostès molt bé ja saben. Som multidisciplinaris, treballem transversalment, aprofitant l'expertesa, l'excel·lència i l'experiència de cada un dels col·laboradors que conformem l'entitat. Som pagesos, biòlegs, dissenyadors, mestres, aturats, autònoms, prejubilats, acomiadats, investigadors... No som un partit polític. No ens presentem a les eleccions, però fem política. Ens informem i formem, informem i formem. Fomentem el debat i l'accés a la informació. Utilitzem com a eina bàsica de treball les tecnologies per a l'aprenentatge compartit.

Volem ser la pedra de la sabata dels qui prenen decisions que ens afecten a totes les persones. Ens manifestem, demanem una democràcia real ja, que no només consisteixi a signar un xec en blanc cada quatre anys. No cobrem per fer tota la feina que fem ni rebem subvencions, per tal de poder tenir les mans lliures i netes.

Avui, per exemple, un company jardiner està fent una xerrada sobre sobirania alimentària per encàrrec de l'Ajuntament de Tarragona. Aquesta mateixa tarda, en un centre cívic proper a aquí, fem una roda de premsa per explicar la campanya que ja hem iniciat d'informació sobre les conseqüències que comporta l'ús dels herbicides.

Vam presentar una iniciativa legislativa popular per debatre una llei que prohibís l'ús dels transgènics a Catalunya. Convergència i Unió, Partit Popular de Catalunya i Partit Socialista de Catalunya van presentar una moció..., a la totalitat de la ILP i van impedir el posterior debat al Ple del Parlament, amb arguments injustificables –un d'ells que equiparava nectarines amb organismes modificats genèticament. Les signatures recollides per recolzar la ILP van ser també paper mullat.

Voldria recordar les paraules que José María Valverde digué en autoexiliar-se al Canadà: «No hay estética sin ética.» Jo hi afegeixo: «No hi ha política sense

ètica.» I vull dedicar aquestes paraules als meus pares, que foren uns demòcrates de soca-rel, que com molts catalans i catalanes lluitaren per la reconstitució d'aquest Parlament després de més de quaranta anys d'obscuritat. Si fossin aquí, estarien orgullosos de sentir-me, però tristos de veure el trist paper d'aquest Parlament on polítics a sou s'hi tanquen com en un castell inexpugnable, sense veure ni escoltar que la veritable política s'està gestant a la plaça, a les places, igual que a la resta del món.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara passaríem la paraula als diferents portaveus dels grups parlamentaris. Té la paraula la senyora Laia Bonet, en nom del Grup Parlamentari Socialista.

Laia Bonet Rull

Gràcies, presidenta. Agrair, d'entrada, evidentment, les dues intervencions. Crec que tant una com l'altra expressen l'experiència –a més a més, més o menys recent– d'un mecanisme que si bé no és el mateix que el que vol regular aquest projecte de llei sí que s'hi identifica molt, és un cosí germà –les iniciatives legislatives populars. I, per tant, l'experiència d'aquests primers sis anys de vigència de la llei d'iniciatives legislatives populars ens ha d'ensenyar, d'alguna manera, quins són els obstacles o els problemes i, en canvi, quines són les virtuts d'un mecanisme que el que pretenia, ja des del primer moment, és fer participar més la ciutadania en la presa de decisions.

No entraré en la metàfora sobre la pedra en la sabata. Jo crec que seria... –és molt gràfic, eh?, i crec que té el seu sentit. Jo preferiria pensar que ens podem ajudar els uns als altres, tots, com a societat, perquè som, en definitiva, societat tots i som ciutadans tots, per caminar millor. I no pas els uns, diguem-ho així, dificultar l'acció de caminar dels altres. Crec en aquesta possibilitat; per tant, sóc, des d'aquest punt de vista, optimista. I crec que tenim la possibilitat de construir allò que, d'alguna manera, estava present en les dues intervencions, que és una millor política, una millor manera de fer les coses. I crec que per això estem aquí.

I el Projecte de llei de consultes populars ens l'haurí-em de plantejar independentment de per què s'ha fet o de per què s'ha plantejat per part del Govern, que això, evidentment, només ho pot dir el Govern. Doncs, ens l'haurem de plantejar tots en aquesta cambra, que és on es tramitarà, amb la voluntat que contribueixi, si més no, al que crec que és un clam per part de tots els ciutadans, i que tots defensem, que és la necessitat de fer una millor política.

Una millor política necessàriament passa, i m'agafo a l'expressió que utilitzava la representant de la FAPAC, per no considerar vàlid ja, o convenient ja, el sistema democràtic simplement perquè cada quatre anys es va a votar. Ens hem de convèncer tots que probablement haurem de canviar aquesta cultura política per convertir aquest examen final en una avaluació continuada, que és, en definitiva, en el que s'ha convertit la nostra vida, el dia a dia. I, per tant, la política també ha de ser reflex d'això. Aquest ha de ser un instrument que ha de servir per a això.

No ha de servir, en canvi, penso, per lluitar contra la política, perquè, en definitiva, jo crec que anul·lar la política és anul·lar la democràcia, i en absència de democràcia no em vull ni imaginar què és el que tindríem en aquest país. Per tant, jo crec que és responsabilitat de tots utilitzar aquests instruments i, per tant, modificar-los i aprofitar aquesta tramitació parlamentària per presentar esmenes que realment vagin a donar valor a la manera de fer les coses i aquesta cultura política.

S'ha plantejat un tema concret respecte a les mancances del text pel que fa al dret de vet en mans d'una sola persona. Evidentment, més encara si aquesta persona no reflecteix la majoria de la cambra. Aquí hi hauria el debat, en tot cas, sobre si seria imaginable o no que la decisió d'encetar la tramitació parlamentària o d'encetar el mecanisme de les consultes depengués d'una decisió del plenari, en el cas dels ajuntaments, o del Ple del Parlament, etcètera. Hi hauria, en tot cas, aquesta discussió a fer. Però, en tot cas, el projecte de llei el que dibuixa és un dret de vet en mans d'una sola persona, i, doncs, compartim l'opinió que això difícilment pot ser acceptable des del punt de vista de la lògica democràtica del nostre país.

I la discussió sobre el caràcter no vinculant... És a dir, en definitiva: «Hi ha possibilitat..., permet el sistema que, feta una consulta, no es faci cas del que diu la consulta? Quines possibilitats hi ha que això acabi contribuint a generar més frustració?» Completament d'acord. El que passa és que jo crec que, tal com l'experiència ens ha demostrat, els mecanismes de consulta a la ciutadania no són vinculants, llevat d'aquestes excepcions que abans s'han esmentat en alguns casos. És a dir, Estatut, Constitució i alguns estatuts, la reforma de la Constitució en alguns casos, i poca cosa més. La resta no són vinculants. Tot i això, difícilment un govern, i més encara si ha tingut un rol promotor o, en tot cas, validador del procediment de consulta, pot permetre's el luxe de no fer cas del resultat d'una consulta. Per tant, aquí la clau és com es dibuixa i, per tant, quins requeriments hi han. Una possibilitat, evidentment, és haver de donar compte sobre quin és el posicionament del Govern o de l'executiu que pertoqui, en definitiva, després d'una consulta, a la vista dels resultats.

Això, que és un posicionament, no és indiferent. És a dir, què farà vostè, Govern, després d'haver escoltat la ciutadania en el sentit que sigui, tant si ha sortit majoritàriament un resultat com un altre, un a favor del que es plantejava, o negant-ho. Hi han mecanismes perquè tingui conseqüències políticament. I jo crec que en té –políticament, sempre–, de conseqüències, independentment que el caràcter de la consulta no sigui vinculant. I és això el que probablement s'ha d'estudiar. Entenc la preocupació, però volia assenyalar que jo crec que hi ha espai, més enllà del blanc i el negre, hi ha espai per buscar...

I, després, evidentment, subratllar que en tot això l'element essencial –ho repeteixo, perquè ja ho hem dit abans i, com que hi eren, doncs, probablement ja ho

han sentit, però a més a més també ha estat esmentat en la intervenció, ara– és la claredat, la claredat en el disseny del mecanisme. I que no passi com allò que els tecnicismes acaben desvirtuant un mecanisme que està pensat justament per al contrari. Com ha passat, evidentment, en el cas de la ILP de la sisena hora, amb el fet que, doncs, genera impacte pressupostari en l'any en vigor i, per tant, el Govern té la potestat de vetar la tramitació d'una ILP, més enllà que la cambra parlamentària pogués expressar una majoria o una altra.

Jo crec que aquesta claredat ha d'arribar també a això. I, per tant, el que no és possible és que, havent fet l'esforç com s'ha fet en tants casos, doncs, després, un tecnicisme –que, explicat en el seu moment, s'hauria pogut corregir des del primer dia, simplement preveient un article que digués: «I l'impacte d'això tindrà efecte a partir del 2013», o de l'any següent a l'aprovació d'aquesta llei, i s'hauria salvat el problema– arribi en la forma d'un «no, no volem que això es tramiti». I crec que som capaços, tots plegats, de fer-ho millor si juguem amb aquesta premissa, que és la de la claredat.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula el senyor Santi Rodríguez, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, també agrair la seva participació i les seves intervencions en el decurs del debat d'aquest Projecte de llei sobre les consultes populars no referendàries. I dir-los, d'entrada, que no, que les seves reflexions no quedaran en sac buit, que les seves reflexions seran objecte, estic convençut que per part de tots els grups, de reflexió profunda i de debat i de discussió, si més no a nivell intern.

Però sí que volia fer algun comentari, alguna reflexió en veu alta respecte als dos aspectes centrals que han sorgit. I després, també un parell de comentaris més, un parell de reflexions més, no? Els dos elements que han sorgit és la..., de la capacitat de veto del president de la Generalitat –del president de la Generalitat, bàsicament– en la celebració de consultes.

Mirin, no tinc, jo, personalment, una posició estrictament definida respecte d'això, però sí que el que no crec convenient és deslegitimar la capacitat del president de la Generalitat, no? I aquesta..., jo crec que això no es pot fer, sigui quin sigui el quòrum que tingui el president de la Generalitat en el Parlament de Catalunya. És indiferent que sigui president de la Generalitat sent d'un grup majoritari, o minoritari, o sent d'un grup que sent minoritari ha obtingut el recolzament d'altres grups parlamentaris per ser president, no? Però jo crec que el que no podem perdre de vista és que, en qualsevol cas, sí que el president de la Generalitat té un recolzament majoritari de la majoria de representants de la ciutadania, que està expressada en el Parlament. Per tant, si bé, doncs, és cert que pot semblar que el conjunt del Parlament estaria més legitimat per prendre una decisió d'aquestes característiques, no és menys cert que al president de la Generalitat tampoc no li manca ni li pot mancar legitimitat per prendre un acord d'aquestes característiques. Primera qüestió.

Segona qüestió –que també podem sotmetre a reflexió però és molt més complexa i és, fins i tot, molt més difícil donar-hi satisfacció–, que és la de la possibilitat de la vinculació jurídica del resultat d'una consulta. I ho ha dit la diputada Bonet, en el sentit que no hi han consultes ni referèndums que siguin estrictament vinculants, però sí que hi ha una vinculació política, i és que difícilment aquell qui sotmet quelcom a consulta ho fa amb una predisposició a no fer cas d'allò que pugui sorgir de la consulta. Per tant, tot i que no hi hagi aquesta vinculació jurídica en les consultes, sí que entenem que sempre hi ha aquesta vinculació política, que, si més no, obliga, diguem-ne, moralment a complir amb el resultat de la consulta.

Dues reflexions que ens ha fet la representant de Som lo que Sembrem, en el sentit –una, bàsicament n'és una, no?– que ens ha parlat, també, de la iniciativa legislativa popular. Aquesta és una altra forma de participació ciutadana, eh?, parlem de formes puntuals. No parlem..., aquest és un defecte que nosaltres li trobem a la llei: que no estem davant d'una llei que reguli totes les formes possibles de participació ciutadana, sinó que en regula una d'específica. Segurament per altres qüestions que res tenen a veure amb el que parlem avui aquí, però que nosaltres pensem que aquest és el veritable objecte de la llei, no?

Doncs, la iniciativa legislativa popular és una altra forma de participació ciutadana, però el que no podem és confondre..., perquè sí que hi va haver debat en el Parlament de Catalunya. Fruit d'aquesta ILP, hi va haver debat en el plenari –en el plenari del Parlament de Catalunya hi va haver debat. És més –és més–, no recordo ara si aquesta va ser la primera oportunitat en què el Consell Assessor de Ciència i Tecnologia del Parlament va emetre informes –informes científics i tècnics– respecte d'aquesta qüestió, respecte de l'ús o no-ús dels transgènics.

Per tant, tot i que reconeixem que la feina que porta recollir signatures per demanar una iniciativa legislativa popular..., després hi ha tota una feina que segurament no es visualitza a l'exterior. Però hi va haver una feina important al darrere d'aquella iniciativa legislativa popular. I entenem que totes aquelles persones després veiessin com en una sessió del Parlament, i en una votació, i en unes poques hores, doncs, aquella feina se'n va en orris... *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Acabo de seguida, senyora presidenta.

Però la democràcia està representada en el Parlament, i els diputats representen una quantitat molt important de ciutadans que en el seu moment van dipositar la seva confiança en els seus representants per tal que donessin suport a aquelles iniciatives que consideraven apropiades, o no a aquelles que es considerés que no eren apropiades. I tan democràtic és recollir signatures per promoure una iniciativa legislativa popular

com que el Parlament, democràticament, també rebutgi una determinada iniciativa legislativa popular.

I l'última qüestió, més genèrica i segurament, també, potser més personal: no ens diguin que estem tancats aquí, al Parlament. Els que ens dediquem a la política no som «bitxos raros», no som extraterrestres. Som ciutadans, som treballadors, som persones que estem al carrer, i que venim del carrer, i tornarem al carrer, perquè al final el pas per la política és una cosa que és efímera més o menys. Per a uns serà més llarga i per a altres serà més curta. Però, en qualsevol cas, som ciutadans com ho són vostès, amb preocupacions, amb conviccions. I el que hem fet ha estat decidir ocupar una part de la nostra vida defensant aquestes conviccions des d'una entitat, des d'una institució com és el Parlament de Catalunya. I, a més a més, hem tingut la sort que els ciutadans han confiat en nosaltres per poder-ho fer. Però no som gent aliena al carrer, no estem aïllats del que passa al carrer. Som del carrer i tornarem al carrer.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula la senyora Dolors Camats, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Dolors Camats i Luis

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies, també, a totes dues per la vostra compareixença. Jo volia començar també amb un reconeixement a la feina que feu, em sembla que s'ha dit abans.

Però em sembla que és importantíssim que, malgrat l'hora que sigui, malgrat les hores que fa que som aquí, es signifiqui molt, no?, què hi ha al darrere de les organitzacions que esteu aquí. I especialment la FAPAC, no? Tres-centes mil famílies, que avui, a Catalunya, suposen activistes per a l'educació dels seus fills i filles; que en el darrer període, a més a més, d'una forma intensa –en els darrers anys, no?–, doncs, batallen, a través de canvis en el marc de canvis legislatius, canvis normatius, canvis de govern diversos. I que, per tant, teniu una presència constant a les aules, però també, i ho heu dit totes dues, no?, a l'activitat política del país.

Aquest assenyalament d'una certa..., no?, de dir: «Nosaltres no renunciem a la política», sinó aquesta reivindicació, precisament, de la política com un instrument útil –i que crec que lliga, d'alguna manera, amb el que ara deia el senyor Rodríguez. Precisament aquí també fem política, aquí també la reivindiquem, sovint –i més, recentment– amb una certa incomprensió ciutadana, probablement perquè en algunes coses no la fem prou bé i ens equivoquem, no? També probablement això es pot dir de tothom qui bonament i amb bones intencions, doncs, s'implica políticament, ja sigui des de la societat civil, des d'organitzacions, també des de partits o institucions, no?

I probablement tornar..., o trobar quins són els elements, no?, de complicitat, des de compartir objectius, que a vegades són objectius antagònics, i això és la gràcia de la democràcia..., però a vegades hi ha objectius compartits. Doncs, trobar els lligams, i com poder, no?, col·laborar des de dins i fora de les institucions fent política, que és el que fem tots plegats, és un dels reptes que, bé, la nostra malmesa i sacsejada democràcia té en aquests moments, des del carrer i des de les institucions.

Probablement aquest objectiu és massa ambiciós per donar-li només..., a aquesta llei, no? Nosaltres també creiem que és una llei que es queda curta en alguns aspectes. En anteriors intervencions ja ho hem dit –i ho volem tornar a dir perquè se'ns matisava, no?–, el fet de per què no es va fer abans una llei de participació. Nosaltres creiem que aquesta hauria pogut ser una llei de participació més ambiciosa, que desenvolupés tot l'article 122. En els darrers anys, i fruit de l'Estatut..., perquè a partir del 2008, que és quan apareix aquest article, s'obre un marc, la possibilitat de desenvolupar aquesta llei. I aleshores es fa una llei de consultes per via de referèndum. Hi ha una modificació, també, de la Llei de la ILP, que amplia també les possibilitats i dóna més marge a la participació en el seu moment. Hi ha també un intent frustrat d'una llei electoral, l'any 2009, no?

Per tant, en els anys recents hi ha hagut diversos intents d'anar obrint nous camins, noves possibilitats a la consulta, a la participació, a la implicació de la ciutadania en les nostres institucions. Una mica amb aquest rerefons, no?, d'una desconfiança creixent i d'una interpel·lació directa al fet que els mecanismes actuals no són suficients i a vegades, fins i tot, frustrants, com molt bé heu dit.

En aquesta línia, per tant, nosaltres, d'una banda, creiem que és bo que hi hagi una llei de consultes; de l'altra, en alguns aspectes se'ns queda curta i en altres creiem que ha de ser millorable. I em sembla que avui, al llarg del dia, ja hem començat a situar quins són els aspectes, no?, que certament poden ser millorables –tant des de la gent que ha comparegut a la Mesa com des dels grups– i en els quals crec i espero que ens puguem anar trobant per fer-los, no?

Un és, precisament, el tema del veto, no?, en què compartim totalment el fet que si una iniciativa ciutadana recull tots els requisits que la llei marqui –i haurem de veure si els que hi ha ara a la llei són suficients o no, però en tot cas tots..., en els que al seu moment s'aprovin–, si amb això no n'hi ha d'haver prou ja perquè la consulta es realitzi, no? Això, com a primer moment. Nosaltres creiem que sí, que no hi pot haver un dret de veto per part ni del president de la Generalitat ni tampoc a nivell local. I, per tant, que un cop estiguin satisfets els requisits, les consultes s'han de poder celebrar.

Una altra cosa és si després han de ser vinculants o no, i ja s'hi han referit altres companys d'altres grups. Però fins i tot abans d'arribar al debat o al punt de si han de ser vinculants, jo crec que tenim molt camí a recórrer tant en les iniciatives legislatives populars com en les mateixes consultes, per millorar l'eficàcia d'aquestes consultes i, per dir-ho així, el retorn que se'n faci a la ciutadania. És a dir, tant en el tràmit –especialment en

el tràmit de les ILP, que és el que ara podem valorar, perquè de consultes per via ciutadana encara no en tenim, no?–..., crec que tenim molt camí per recórrer. En la relació del Parlament amb la comissió promotora, en la informació que es dóna, precisament, a les comissions promotores, no?

I el cas de la ILP de la sisena hora *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* –un moment, presidenta– és...

La presidenta

Sí.

Dolors Camats i Luis

...un element molt clar. És a dir, si hi ha un acompanyament a aquesta comissió promotora, la que sigui, sobre quins són els límits o l'abast de la consulta, de la ILP –i, per tant, de les dificultats que es pot trobar–, probablement ara no ens trobaríem amb una ILP que té més de trenta mil signatures recollides i que el Govern diu que no es pot tramitar, no? I, per tant, la càrrega de frustració i, entenc, d'indignació que això pot suposar.

Per tant, fins i tot, abans d'entrar en el tema de la vinculació, crec que hi ha molt camí a recórrer i crec que en el tema de les consultes també ho podem fer.

Jo acabo només amb un parell de preguntes, que també he fet als altres compareixents i que em semblava que precisament havent impulsat una ILP, doncs, ens podíeu dir. I és que nosaltres creiem que, igual que la Llei de la ILP, la llei de consultes hauria de permetre que els majors de setze anys poguessin ser impulsors i també consultats. Per tant, no limitar-ho a l'edat electoral, a l'edat de participació democràtica en eleccions, que són els divuit, sinó poder-ho establir a partir dels setze.

I, de la mateixa manera, que si agafem el padró com un element..., no?, com a referent, totes aquelles persones empadronades, siguin de la nacionalitat que siguin i malgrat que no tinguin els drets polítics que la nacionalitat dóna en aquests moments, o la legislació internacional, o constitucional, doncs, també poguessin participar d'aquestes consultes, tant per impulsar-les com per votar-hi.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula el senyor Pere Aragonès, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, presidenta. Des d'Esquerra Republicana us volem agrair, tant a la FAPAC com a Som lo que Sembrem, la vostra compareixença, i sobretot també agrair-vos la vostra tasca, perquè feu una tasca important a les escoles catalanes i també una tasca important pel que fa, doncs, bé, al sistema alimentari català, no? I entenem, doncs, que us volem agrair aquesta tasca.

Ens susciten moltes reflexions les vostres paraules, reflexions que van més enllà d'aquest projecte de llei i que tenen a veure amb el nivell actual de desafecció política, i quines en són les causes; i, per tant, en podríem parlar molt. Però per no entrar ara aquí en un debat que esgotaria el meu temps amb qüestions generals, entrarem a temes concrets, no?

Heu expressat, les dues compareixents, diversos dubtes i mancances que té el projecte de llei, no? Per una banda, el paper que es dóna al president de la Generalitat sobre la capacitat de dret de veto d'algunes propostes de consulta, no? Nosaltres entenem que això s'ha de corregir en la tramitació del projecte de llei. Ara, després d'aquestes compareixences, d'aquí a uns dies uns altres compareixents ens donaran la seva opinió, com heu fet vosaltres avui. Però... Obrirem el termini d'esmenes i després els diputats començarem a treballar en esmenes al projecte de llei, no? Per tant, nosaltres entenem que això ha de ser corregit, perquè evidentment..., eh?, per diverses raons.

La primera és perquè el president de la Generalitat no és escollit directament pel poble de Catalunya; s'escullen els diputats i els diputats escullen un president. Per tant, si algú, en aquest mecanisme de democràcia directa que poden ser les consultes, ha de posar una mica d'equilibri amb la democràcia representativa que li toca gestionar els quatre anys de legislatura, doncs, hauria de ser el Parlament i no el president de la Generalitat.

En segon motiu, perquè un parlament és més plural que una sola persona, per definició. I, per tant, la pluralitat d'opcions polítiques o de visions que puguin haver-hi sobre la conveniència o no d'una consulta, doncs, a l'hora que pugui haver-hi algun tipus de restricció o autorització, és millor que estigui en el Parlament, aquest debat, que no pas en un òrgan unipersonal com és la presidència de la Generalitat, no?

Després hi havia, també, un aspecte comú a les dues intervencions, que era pel que fa a la iniciativa ciutadana en la convocatòria d'una consulta. És a dir, que no siguem els diputats –que tampoc es preveu en el projecte de llei– o el Govern de la Generalitat qui proposem una consulta, sinó que són els ciutadans, a través de recollida de signatures, els que proposen la convocatòria d'una consulta, no?

Aquí hi ha un perill, que és la frustració. I tenim l'experiència de les ILP, no? L'experiència de les ILP... Jo crec que hem de..., primer cal aclarir una cosa. És a dir, les ILP donen la facultat d'iniciativa legislativa. Això vol dir: de proposar una llei. Els diputats, amb els grups parlamentaris, també tenim la facultat d'iniciativa legislativa. I jo mateix he proposat lleis aquí, al Parlament, que els ha passat com amb la ILP dels transgènics, que és que la presentem i hi ha una majoria que diu: «Mira, no ens interessa tirar-la endavant», no? I no tira endavant. I era una llei que, doncs, nosaltres crèiem que sí que havia de tirar endavant, no? Per tant, el que regula és la iniciativa legislativa: la capacitat de poder venir al Parlament, exposar-la i que hi

hagi una majoria política que, a partir del seu posicionament o sensibilitat en el tema, pugui decidir de tramitar-la, no?

L'altra cosa és el que ha passat amb la ILP de la sisena hora, que és que ja s'havia obert la porta a començar a recollir signatures, i després hi ha un canvi a mig procediment, no? I això sí que nosaltres creiem que no és correcte, no? Per tant, hem d'aprendre les lliçons de com ha anat funcionant la Llei d'ILP, la 1/2006, per, quan regulem la iniciativa ciutadana en referèndums, mirar que això no provoqui frustració.

Per exemple... Ho estava pensant ara, eh?, i, per tant, és una reflexió de fa cinc minuts, que no l'havia fet abans. Per tant, pot ser que d'aquí a cinc minuts digui que estava equivocat. Però, en tot cas, la vull compartir. Les ILP es debaten directament al Ple. Podríem fer compareixences abans del Ple per veure, experts, què n'opinen –per exemple, no? És a dir, abans, que no siguin només els grups parlamentaris –un exemple, eh? Potser d'aquí a cinc minuts hi pensem més i diem: «No, s'hauria de fer algun altre procediment.» Però, en tot cas, reforçar..., no?, perquè hi ha un valor afegit. És a dir, quan els diputats presentem les iniciatives legislatives que jo he presentat i que m'ha dit que no una majoria de diputats d'aquest Parlament, podem tardar més o menys a fer-les, però no he recollit cinquanta mil signatures. Per tant, l'esforç és diferent, l'esforç l'hem fet abans per poder tenir una representació com a grup polític aquí, no? Però, en tot cas, l'esforç és diferent i, per tant, ha d'haver-hi un plus de reconeixement, perquè si no es perd legitimitat. Crec que era una mica el que volíeu dir, no?

Després, sobre el caràcter vinculant –i acabo, en un darrer minut– de la consulta, no? Clar, que sigui vinculant jurídicament vol dir que ha de ser d'obligat compliment. Llavors, això només pot passar quan el que fem és ratificar una llei. Llavors, la Constitució estableix que hi han algunes lleis que perquè siguin vigents, perquè es puguin començar a aplicar, per ratificar-les, es necessita un referèndum, com pot ser una constitució... –la Constitució o l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Llavors, moltes vegades, l'aplicació d'una llei depèn..., o la voluntat d'una consulta depèn de molts actes que s'han de fer després, no? Doncs, depèn que hi hagi, per exemple, alguna qüestió..., que hi hagi el pressupost, que s'habiliti pressupost per fer-ho. Depèn d'algun desenvolupament. Per tant, no pots..., com obligues legalment, jurídicament, que els diputats..., és a dir, que totes les votacions vagin en un determinat sentit? Però sí que s'ha de reforçar la vinculació política.

Llavors, aquí, l'article 16 –i acabo ara ja, eh?, presidenta– del projecte de llei diu que s'ha de dir el parer en un termini de dos mesos. No, no, escolti'm, en el cas del Parlament de Catalunya ha d'haver-hi un ple, una sessió de ple específica, en què vingui el president de la Generalitat. I si s'ha de fer una consulta d'àmbit de Catalunya, què menys que vingui el president a explicar què pensa fer, per donar-li més rellevància. I, per tant, fins i tot, es podrien fixar uns límits de participació. Però, en tot cas, jo crec que donar-li una rellevància. Que no es pugui despatxar, això, amb una nota de premsa, sinó donar-li una rellevància, perquè aquí hi ha hagut un esforç de consulta tant d'iniciativa a l'hora d'impulsar-la com d'organització.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula la senyora Dolors Batalla, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

Dolors Batalla i Nogués

Moltes gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc, agrair a la senyora Esther Fernández, de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya, i a la senyora Bernadette Hortal, en representació de Som lo que Sembrem, doncs, la seva presència aquí. I em ratificaré en allò que ja he dit en les anteriors ocasions.

És a dir, agrair-los la seva presència, primer, perquè entenem que, en el seu moment, quan en aquest mateix Parlament es va votar per unanimitat la compareixença, doncs, va ser perquè crèiem que per la seva experiència i coneixement ens podien aportar informació necessària i que podien aportar suggeriments per millorar aquest projecte de llei. I, per altra banda, també, per la tasca que fan des de les seves associacions, que, com he dit en l'anterior..., i alguns s'han definit com a «activistes de la democràcia»; doncs, crec que també podrien encaixar en el seu cas, no?

Jo, molt breument, perquè tots els que m'han precedit han comentat ja alguns aspectes, que s'han comentat respecte a les mancances que tenia aquest projecte de llei –i que s'han focalitzat bàsicament en dos aspectes, sobre la capacitat de veto del president i també en la naturalesa no vinculant de les consultes–, no hi afegiria res més que el que ja han dit. És a dir, pel que fa a la capacitat de veto, nosaltres compartim que això creiem que és un element que ha de canviar.

Que entenem, a més a més, que en la possibilitat d'impulsar consultes –en aquest cas ja no parlo del veto, sinó d'impulsar-les– també ha d'estar contemplat que hi pugui haver una majoria –qualificada o no– en el cas d'un ple, si es tracta d'àmbit municipal, o en el cas del Parlament, si és d'àmbit nacional. Per tant, impulsarem canvis en aquest sentit.

Pel que fa a la matèria vinculant, m'afegiria al que ja s'ha dit. És a dir, si bé ni tan sols amb els referèndums –amb la Llei de referèndums que es va aprovar– tampoc es considerava que fossin vinculants, entenem que menys ho hauria de ser en el cas d'una consulta, i que la naturalesa d'un no i la força dependran de la legitimitat de la mateixa consulta. És a dir, no em sé imaginar que es faci una consulta, i que un mateix promogui una consulta, i que després tu l'hagis promogut i que simplement no tinguis en compte quina és l'opinió. Per tant, és una mica redundant, si bé entenc la possible preocupació que pugui mostrar i les pors, atesos els antecedents, no?, que ja tenen. Per tant, això encara ho fa més comprensible.

Per tant, a part d'això, només dir-li... Quan parlava que hi han hagut consultes i que ja s'han pogut fer –i que, per tant, potser, doncs, aquesta llei no caldria, en el sentit que ja s'han fet, no?–, ha fet referència a totes les consultes que s'havien fet en els diferents municipis. Només dir-li que sí, però que entenem que ho millora, ja, encara que sigui des del punt de vista del recolzament institucional, perquè pensi que quan es feien les consultes en els diferents municipis, els ajuntaments..., les institucions no hi podien participar. Per tant, hi havia temes de logística, de material, de locals, de tot, en què hi havia unes limitacions. I això suposava un esforç més per a aquells que recollien les signatures, que ho intentaven preparar, i tot. Per tant, en aquest cas, el que fem és que quan es donin aquestes consultes es podrà comptar amb tota la infraestructura i tots els serveis, fins i tot serveis tècnics dels mateixos ajuntaments, que donaran recolzament en totes aquestes consultes, d'acord? Per tant, entenem que sí que ho millora.

I per la nostra part, res més. Només dir que com que, a més a més, quan se fan les compareixences hi ha la transcripció de tot el que es diu, perquè en acabat nosaltres ho puguem seguir –a part de les notes que prenem aquí–, doncs, que sàpiguen que tindrem en compte els suggeriments que s'han fet. I estem oberts a possibles aportacions que es puguin fer durant aquest procés que ara iniciem, que és el procés precisament de trametre al·legacions, de fer esmenes a tot l'articulat, i tot el procés de negociació en què entrarem en el tràmit parlamentari.

Per tant, sense res més, agrair-los un cop més la seva presència. Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora diputada. Ara passaríem al torn per a les contestes o aclariments o comentaris a la senyora Esther Fernández Conde, en nom de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya.

Esther Fernández Conde

En primer lloc, dir que jo no volia treure..., deslegitimar ningú, sinó que tot el contrari. Estem aquí perquè sabem com d'importants sou, i que en part són els que... Per això al començament deia era d'important que avui m'escoltéssiu. Per a mi, per a la nostra federació era el més gran que ens podia passar.

Després, un aclariment sobre la nostra ILP. Nosaltres continuem amb la ILP. Ja no en portem trenta mil sinó que en portem més. I anirem al Tribunal Constitucional, perquè creiem que és un dret i és una cosa que els pares l'hem agafada com a molt nostra, eh? No és anar contra ningú, sinó que és lluitar per un dret.

Després, referent als menors de divuit anys –els de setze anys–: si nosaltres lluitem, i ensenyem, i tenim els joves als IES, i som una federació tan participativa, som els primers que pensem que és un bon exemple que hi puguin participar, perquè ja comencen a entrar en el lloc de la responsabilitat de la seva vida i de poder opinar. I llavors, el més gran que pot tenir una persona és el dret lliure de donar la seva opinió.

Referent al padró, a les AMPA tothom que tingui fills a l'escola en pot ser soci –tothom. Crec que si això ho fem com a federació i com a AMPA, penso que és per a tothom. Si tothom ha de complir unes normes, tothom ha de poder opinar-ne. Des de la FAPAC ho portem així, som una federació assembleària i penso que aquesta norma ha de ser per a tots.

Després, dir-li que de vegades vostès presenten una llei i veuen una feina, però si tu no veus el final és molt... Li treus el paper al caramel, el tens allà i mai l'arribaràs a provar; és impossible. Llavors, nosaltres hem de saber que pot arribar..., que es debati i que ens donin unes raons millors que les que nosaltres hem proposat, i que hàgim de canviar-ho. Que hem reunit les signatures per canviar una cosa, però arriba allà, i el Parlament ho debat, i busca experts, i ens dóna unes millors raons. No han de fer-nos cas només per haver reunit les signatures. El que volem és que hi arribin.

I després, una reflexió que per mi era molt important, que va sortir quan vam preparar aquesta reunió i que moltes vegades diem als presidents d'AMPA: «Quan facis una cosa molt bona per a la teva escola, quan tu marxis, aquesta cosa quedarà.» I jo els dic el mateix: els governs passen i les lleis es queden. I el Govern i el Parlament que promoguin una bona llei..., quedarà per sempre a Catalunya.

Gràcies.

La presidenta

Molt amable, gràcies per la seva intervenció. Passaríem la paraula a la senyora Bernadette Hortal, presidenta de la comissió promotora de la ILP per a la prohibició dels conreus transgènics.

Bernadette Hortal Corbella

Procuraré ser breu. De cada un dels representants dels partits, en vull destacar alguna cosa.

De la Laia Bonet, m'ha agradat que ha dit que ens hem d'ajudar els uns als altres per caminar millor. Per tant, destaco l'optimisme de què ha parlat ella. I la possibilitat de construir una millor política; penso que això és importantíssim. I per això estem aquí; si no, no hauríem vingut.

Al PP, m'agradaria comentar-li diverses coses, però per la falta de temps... El tema que hi va haver debat al Ple: sabem que hi va haver debat al Ple, perquè el vam seguir molt directament –molt, molt directament. El problema és que el dia que es va fer el... O sigui, a nivell de paraula, en el moment en què estàvem promovent la ILP, diversos partits ens van dir el seu compromís de permetre que el debat entrés al Parlament i que la iniciativa legislativa prosperés. Quan va arribar el moment, malgrat la paraula no escrita –que a Catalunya la paraula no escrita és llei; els pagesos es regeixen per la paraula no escrita–, aquella paraula no escrita no va servir per a res, perquè aleshores els tres partits majoritaris no van permetre que el debat prosperés.

I més, encara. El dia del debat, el nostre representant, l'Alexis Inglada, va entrar al Parlament. Les cinc persones que l'acompanyaven van entrar a l'hemicicle per separat, i quan ja estaven separats –ell a dalt i els altres a l'altre costat–, a les cinc persones els van donar un paper, sense tenir ni temps de llegir el que era, i en aquell paper hi deia que ells, que com a entitat tenien dret a rèplica. Els ho van dir en un moment en què l'Alexis Inglada estava allà. Era impossible, si no era per senyals de fum, dir-li: «Alexis, tens dret a rèplica.» Per tant, vam perdre el dret a rèplica.

L'altra cosa és que sabem que hi ha hagut..., ha portat cua, aquesta iniciativa, i que ha creat un debat profund. Nosaltres vam convocar unes jornades científiques en les quals van assistir científics de tot el món, i vam convidar-hi polítics i periodistes. En aquestes jornades van assistir representants de cada un dels seus partits –bé, crec que de tots no–, i un partit en concret va sol·licitar una entrevista personal amb aquests científics. Però, al mateix temps, per prendre la decisió ens van consultar a nosaltres i van convocar paral·lelament el president de Monsanto. Tots sabem els arguments, les eines de convèncer que té Monsanto, i totes les seves argumentacions i mitjans econòmics i jurídics que té, que no es poden comparar amb els que tenim nosaltres com a entitat privada.

L'altre tema és sobre els informes científics. Els informes científics els coneixem perquè en vam estar fent el seguiment. Aquests informes científics, el Parlament els va encarregar a l'IRTA –em sembla que és–, que és l'entitat que assessora el Parlament sobre temes científics –l'IRTA i el CSIC, em sembla. Bé, són uns informes que es van encarregar. Nosaltres, una de les coses que posteriorment vam denunciar, i denunciem, és que aquells informes eren parcials, incorrectes i no deien veritats. I, per tant, creiem que és una cosa garrafal, el que es va fer. Van basar les decisions polítiques en uns informes científics que, a part que eren parcials, deien mentides, directament.

Després, responent –bé, el tema...– a Iniciativa, m'ha agradat el tema de trobar elements de complicitat, que la llei pot ser millorable.

Bé, el dret de veto, de tot això ja se n'ha parlat molt. I estic contenta perquè veig que almenys coincidim tots en una cosa, que és que el dret de veto veig que tots els partits heu coincidit que és un tema que s'ha de millorar i que s'ha de treballar. Per tant, és un tema que jo portava aquí per comentar. Perquè en una democràcia qui proposa les lleis? El Govern, l'oposició, els ciutadans, els ajuntaments, les mancomunitats d'ajuntaments? I en aquesta llei en concret, si prosperés, qui podria frenar la proposta legislativa? El president del Parlament o un alcalde.

Per tant, la conseqüència, si prosperés aquesta llei i no tingués modificacions, seria que es poden fer propostes de llei, tothom pot fer una proposta de llei, però sempre amb el beneplàcit del govern que governi, sigui un alcalde en un ajuntament o sigui el president del Govern en el Parlament de Catalunya.

I em sembla que és tot.

La presidenta

Moltes gràcies. Tancaríem la sessió d'avui. Només un comentari, perquè ha sorgit i jo crec que no hi havia..., per part de paraules de les persones que intervenen. Estem davant, aquí, d'una democràcia representativa, que no és «o participativa», eh? I aquest és un element molt important. El que avui debatíem era el primer torn de compareixences, no?, per veure com la democràcia representativa la gent la percep realment com a participativa.

No, ho dic, això, perquè aquest és un element substantiu. I per això els comentaris són de dir «la política és tot», en el terme més grec de la paraula, eh?, com han dit vostès molt bé. Però hi ha un poder, que és el legislatiu, votat, i que intenta refer una relació segurament malmesa, eh?, en fi, per qüestions complexes d'aprofundiment democràtic. I crec que aquest és un element totalment substantiu, eh? I el que estem fent avui és debatre si la via..., en fi, un projecte de llei que ha portat aquí el Govern, no? Estem en aquest tràmit. Res és balder. Tot això... Els seus comentaris queden enregistrats. I evidentment cada grup parlamentari farà, doncs, en el debat de tràmit d'esmenes, i en altres ocasions, o en reunions d'intergrup o reunions de grup, les seves relacions amb vostès.

En fi, el tema de la ILP no era el motiu avui de discutir-lo, eh? Però, en tot cas, és un exemple que serveix perquè..., en fi, els mecanismes de com s'ha de regir la democràcia, i sobretot, ara, el parlamentarisme. Aquests són elements sempre discutibles, però que, en tot cas jo, com a presidenta d'aquesta comissió, en nom de la Mesa no vull devaluar, eh? I que estem buscant un camí, i en aquesta discussió simplement ordenem el debat.

De debò, moltes gràcies. Moltes gràcies a tots vostès.

I sense més, s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a les dues del migdia i deu minuts.